

16392/II

Papiery Mieczysława Gębarowicza. Korespondencja

Lit. C-Dą.

CARTE POSTALE 30

1926
1
28
ADRESSE

CORRESPONDANCE

W. H. G. A. W. I. C.
Zingst
Lützow
Darß-Zingst

W. I. 1926.

Snatke
Lützow
in
Pharmazie

16392/II

16392

A. Papeghin, Paris-Tours

424. **PARIS** — *Perspective de la Place de la Concorde, prise vers la Rue Royale et la Madeleine*
Prospect of Concorde Place, looking towards Royale Street and Madeleine Church A. P.

Wielce Szanowny Panie Kustoszu :

Proszę darować formę tego listu, pragnę jednak zmieścić jak najwięcej wiadomości a na zwyczajnym listowym papierze to się nie da.

List Pana Kustosza z 19 b.m. odebrałam i wszystkie polecenia starałam się załatwić, a więc:

1/ do Grodna napisałam z prośbą o zakupienie sztabki i nadesłałam jej za zaliczką, rewers dołączyłam;

2/ Skórskiemu wypłaciłam 30 Zł i rachunek zachowałam. Obecnie składam pieniądze na wykupienie przesyłki z Grodna.

Poza tym w Muzeum jest szalony ruch ale przeważnie ze strony naszego Wydawnictwa, które drukuje na gwałt 40 podręczników, szuka ilustracji a nawet teksty przegląda /dla Maykowskiego/ u nas, bo Biblioteka z powodu remontu jest zupełnie zamknięta. Mnie też wprzęgnięto do roboty, chociaż broniłam się jak raniona lwica i groziłam p. Lewakowi pokąsaniem. P. Dyrektor polecił mi nawet w godzinach urzędowych zająć się przygotowaniem ..... Moszczeńskiej i Mrozowskiej do druku. Tylko przed korektą zastrzegłam się stanowczo i dali mi spokój. Ale i tak mnie te baby strasznie dużo kosztują, irytują się okropnie i nie śpiam po nocach ze złości i zmęczenia. Obecnie przyjechała do Lwowa Jagusia i za zezwoleniem p. Dyrektora też w Muzeum pracuje nad przeobrażeniem i poprawieniem swego podręcznika. Właśnie dziś dowiedziałam się, że p. Kustosz był łaskaw zgodzić się na przeczytanie jej średniowiecza; cieszymy się tym obie bardzo i prosimy /Jagusia osobno się dopisuje/ o łaskawą - choćby surową - krytykę i bezwzględne poprawienie nie tylko /jak to pisał p. Lewak/ partyj, odnoszących się do historii sztuki i kultury, ale wogóle wszystkiego. Panu Kustoszowi, który przecież ma całe średniowiecze w małym palcu, nie sprawi to żadnych trudności a dla nas i dla Wydawnictwa będzie bardzo wielkim ułatwieniem i ocaleniem przed surowymi napaściami i atakami. Sądzę, że wiadomo Panu Kustoszowi, że te dwie części /t. zn. starożytną i średniowiecze do XIV w/ dru-

kuje się tak, by przed pierwszym września znalazły się na rynku bez aprobaty Ministerstwa, do której przedłoży je Wydawnictwo później. Tym bardziej jednak muszą być bez zarzutu i pragnę z mej strony pomóc, co mogę i ze względu na Jagę i na Ossolineum. Tyle razy już jednak czytałam tę rzecz a zasadniczo historii wogóle, zwłaszcza zaś średniowiecznej nie umiem tyle, że bym mogła być autorytetem w tych sprawach, więc konieczna jest pomoc bardziej miarodajna. Po spokojnym przeczytaniu postanowiliśmy zrekonstruować tę część z gruntu, niektóre rozdziały skumulować, poprzemścić względnie porozszerzać, a dodać takie jak *które miały przejść do następnego zeszytu*, jak Hohenstaufowie, parlamentaryzm w Anglii, i t.p. Dla orientacji Pana Kustosza podaję niżej wykaz rozdziałów, który - mniej więcej - ustaliśmy ostatecznie, oczywiście zależnie od oceny Pana Kustosza - przeprowadzi się przed drukiem zmiany, które będą konieczne.

- R. I. Początki chrześcijaństwa i organizacji kośc.
- II. Upadek cesarstwa zachodnio-rzym.
- III. Nawrócenie ludów Europy
- IV. Państwo wschodnio-rzymskie
- V. Początki państwa Franków i kultura wczesnego średniowiecza
- VI. Państwo teokratyczne Arabów
- VII. Państwo Karola Wielkiego i jego rozkład /tu dołączy się rozdziałik o Normanach/
- VIII. Ustrój feudalny i jego znaczenie polityczne
- IX. Pierwsze państwa słowiańskie
- X. Prehistoria ziem polskich
- XI. Słowianie na ziemiach polskich
- XII. Kultura Słowian
- XIII. Cesarstwo rzymskie narodu niemieckiego
- XIV. Jednoczenie i umacnianie państwa polskiego
- XV. Pierwotny ustrój społeczny w Polsce
- XVI. Pierwsze załamania się organizacji państwa polskiego i jej odr.
- XVII. Rola i znaczenie papieżstwa
- XVIII. Wyprawy krzyżowe
- XIX. Wielkie państwa Zachodu i ich stosunek do papieżstwa od konkordatu wormackiego do końca w. XIII.
- XX. Polska w okresie rozbitcia dzielnicowego
- XXI. Średniowieczne formy życia gospodarczo-społecznego
- XXII. Stosunki społeczne w Polsce średniowiecznej
- XXIII. Nauka i sztuka średniowieczna na Zachodzie
- XXIV. Kultura łać. w Polsce.

Inne rozdziały zostaną zniesione. Niestety na polecenie /poufne/ Komisji ministerialnej musimy wyrzucić bibliografię obcą a zostawić tylko polską, z którą jest rozpacz zwłaszcza, jeśli idzie o historię powszechną.

Prosimy też - o ile możliwości - o nadsyłanie może partiami części przeczytanych i poprawionych przez Pana Kustosza a to ze względu na krótki czas, który nam pozostaje do przygotowania i wydrukowania. Ja proszę jeszcze o dyspozycję, czy i dokąd mam wysłać książki, przygotowane przez Pana Kustosza. Ja zapewne nie wyjadę 1-go, bo robota wydawni-

cza nie pozwoli. Chcę jeszcze nadmienić, że średniowiecze drukujemy najpierw, bo starożytną zacząć poprawiać w Warszawie dopiero po 1 sierpnia odnośni specjaliści. Dodam jeszcze, że projekt wydania albumu nie znalazł uznania Komisji i - znowu poufnie - doradzono dodanie ilustracji po każdym rozdziale /tylko najbardziej typowych z odpowiednimi komentarzami i wskazówkami do dalszych ew. poszukiwań/. Gdyby więc Pan Kustosz przy lekturze tekstu był łaskaw mniej więcej w tych miejscach, gdzie jest bibliografia i kwestie do specjalnego opracowania - dodać, które ilustracje uważał by za stosowne umieścić, byłybyśmy bardzo wdzięczne.

Z innych spraw doniosę jeszcze, że Nuna wyjechała z dziećmi do Topolnicy /linia Sambor-Sianki/ za 9 Zł dziennie. Jest to ten świetny pensjonat, o którym się tyle słyszy i bardzo się cieszę, że doszła z tą panią do porozumienia i dostała pewną zniżkę ceny. Bardzo nam tu Nuny brak, ale trudno... P. Dyrektor jest w świetnym humorze, p. Kust. Tyszkowski wrócił właśnie z Lubiżny w nienajlepszym zdrowiu.

Kończę, przepraszając raz jeszcze i za formę i za treść tego listu i proszę bardzo o łaskawą odpowiedź i wskazówki do pracy.

Z wysokim poważaniem

Maria Smielowska

Lwów 23 VII 1937

Preracny Panie Kustosze Mielystanie!
 Transyta mi bardzo wiadomości, że Pan rekrutuje zainteresować się moimi grzesz-
 temi podręcznikami a nawet w ich ramach tak ~~ty~~ restauracji. Wypoczątkowo oddać
 się tej lekturze. Dostępnego serca za to wszystko dziękuję, zarówno i imieniu wstąpił,
 jak i tej polskiej skłoty, do której mają one trafić!! - Trudności są przede
 tego typu podręczniki restauracji, nie będzie dzie - szczególnie sporadycznie
 programu stale zmieniających i budujących sobie restauracji - oraz i w. n. n. n.
 nie zgodzić. Co i jak wybrać, czy książka w trzech, była naprawdę
 pydatka trudno się zdecydować - natomiast, że podbudowa i jego typu nowego
 jest wystarczająco b. niewystarczająco. Ogólnie moja osobistość tręgnie
 dnie, wle; pierw nie umiałem się do tego wybrać i nadać odpowiedniej krawcy,
 ale kosić mocno, trzeba startować. Dlatego też bardzo jestem wdzięczna, że
 Ludwini, który pomagają mi w tym - w pierwszym, moim Marysi Chmelowskiej i Panu
 Janie raz naprawdę dziękuję!

A co tam się stało z polskim morem? Jak wyrosły i samopowstanie?
 żywe, by pogoda i wrażliwość Battyka tragedii trud pracy nad historią i przesz-
 ty się pomóc o faktach, które przez spokój urzędu. Ja wykonuję, nie politykę we Lwowie
 odżyły stare sentymenty do nadejście wojskowego skąd się nasser-olomnie porażone
 Jago, der

L.16180. J. Lechicka. Zarys dziejów powszechnych cz. I i II.

1/ Podręcznik ten charakterem swoim nie odbiega na ogół od typu podręczników szkolnych podających w formie ciągłego wykładu dzieje powszechni Polski w obrębie określonych epok i zasadniczo nie posiada, poza nielicznymi wyjątkami cech, które by go wiązały ze specyficznymi właściwościami obowiązującego programu licealnego; wykład przeplatany jest wyjątkami ze źródeł, wskazówkami bibliograficznymi oraz tematami do opracowania

2/ Pod względem naukowym podręcznik ten zarówno w części drukowanej jak maszynopiśmiennej - nie jest poprawny, występuje w nim bowiem wiele błędów faktycznych, oraz - często - błędne z naukowego punktu widzenia sformułowania czy też stawianie kwestyj; w rezultacie - tekst podręcznika w wielu wypadkach nie odtwarza odpowiednio wiernie rzeczywistości historycznej.

3/ Podręcznik niejednokrotnie pomija takie dane rzeczowo-historyczne których przytoczenie jest konieczne już to ze względu na właściwe ujęcie całokształtu danej kwestii przedstawianego przez podręcznik w odpowiednim rozdziale, już to ze względu na potrzebę dostarczenia młodzieży materiału do wykonania odpowiedniego punktu programu licealnego; w niektórych wypadkach podręcznik nie wychodzi w treści swej /względnie w ujęciu/ poza ramy programu gimnazjalnego;

4/ z drugiej strony podręcznik zawiera nie mało szczegółów faktycznych zbędnych zarówno w ogóle w podręczniku tego poziomu, jak i przy opracowywaniu przez młodzież zagadnień programowych;

5/ często dosłowne przytaczanie w tekście całych ustępów z monografi i opracowań naukowych innych autorów bez wyodrębnienia tych ustępów z wykładu autorki choćby przez cudzysłów, bez podania autorów i tytułów, p

wia podręcznik wyraźnego charakteru, jaki by mu nadał już to - poza źródłami - wyłącznie własny wykład autorki, już to podanie zamiast niego w właściwej formie wyjątków z literatury naukowej i stworzenie przez to podręcznika z wypisami z pisarzy historycznych.

Komisja wyraża przy tym przekonanie, że zaznaczanie zapożyczeń obowiązuje również w podręczniku szkolnym.

6/ Podane w podręczniku wskazówki bibliograficzne nie noszące wyjątkowo charakteru - czy to materiału doksztalającego dla nauczyciela, czy pełniącego - dla ucznia; 1/ nie uwzględniają szeregu już to klasycznych już to szczególnie wskazanych przy opracowywaniu danych tematów - dzieł 2/ zawierają bardzo wiele pozycji dla młodzieży nieodpowiednich ze względu na trudność powoływanych prac naukowych.

W doborze wskazanej literatury nie widać określonego planu.

7/ Podane są w podręczniku zagadnienia do opracowania przez młodzież /"kwestie"/ w większości wypadków nie są dostosowane do materiału zawartego w tekście, podana zaś poniżej bibliografia nie liczy się dostatecznie z ich treścią; wiele z pośród tych kwestyj jest trudnych dla młodzieży z innych także powodów; pytania te nie zawsze są jasnym wyrazem jakichkolwiek określonych celów dydaktycznych.

8/ W dziedzinie dydaktycznej podręcznik:

a/ posiada wykład niemal wyłącznie dogmatyczny, brak w nim, w szczególności, części obejmującej starożytność - np. zaznaczania hipotetyczności pewnych faktów lub ich związków, ukazywania różnic w poglądach na niektóre nierozstrzygnięte sprawy itp. b/ podaje niektóre fakty nawiasowo bez koniecznego dla uczniów wyraźniejszego przedstawienia, c/ nie podaje wyjaśnień i komentarzy do nazw, terminów itp. w wypadkach, w których to jest konieczne nawet w stosunku do młodzieży licealnej.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona. W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona. W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona. W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona. W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona.

W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona. W tym celu należało przede wszystkim zrehabilitować opinię publiczną, która w wyniku działań propagandowych wroga została wypaczone i zniekształcona.

9/ Podręcznik nie wykazuje konsekwentnej linii w odniesieniu do materiału z zakresu programu gimnazjalnego: w pewnych wypadkach pomija ten materiał, w innych znowu powtarza.

10/ Stosunek ilościowy materiału z dziejów starożytnych z jednej strony i z czasów późniejszych z drugiej - jest nieproporcjonalny.

11/ Wykład podręcznika w bardzo wielu miejscach byłby niezrozumiał dla młodzieży ze względu na swą formę trudną, zawiłą, niejednokrotnie wadliwą stylistycznie.

ad 2/ a/ błędy bezpośrednie cz.I str.20 - Kadyks - kolonia fenicka /nie
====
cka/; str.23 - więzią spółnoty szczepowej - władza królewska; str.30 -
ludności przeważnie jońskiej; str.32 - warstwa zagrożona konkurencją ni-
wolników i marynarzy; str.34 - za czasów Solona w III wieku; str.273 -
etruska; str.275 - sprawa pisma etruskiego; str.276 - Cista Ficorun z I
rii; str.357 - sprawa Gerona i Wichmana; sprawa hołdu Mieszka I; str.35
2 ostatnie wiersze; str.361 - /2 g./ całe terytorium państwa było jego
snością;

6 g./ wola monarchy, który naznaczał sukcesora;

14 g./ kanclerz /za Bol.Chrobrego/;

22 g./ żupani; i inne.

- " 363 - wiece - rodzaj sejmów terytorialnych;
- " " wszystkie grunty były państwowe;
- " 368 - sprawa senioratu;
- " 408 - Roman - książę ruski;
- " 409 - 2 ostatnie wiersze;
- " 413 - pieniądz w powszechnym obiegu w XI wieku;
- " 420 - szlachta; baronowie; 35 pułkowników drużynnych;

1. Wzrost i rozwój fizyczny - 100
 2. Ciężar ciała - 100
 3. Ciężar ciała - 100
 4. Ciężar ciała - 100
 5. Ciężar ciała - 100
 6. Ciężar ciała - 100
 7. Ciężar ciała - 100
 8. Ciężar ciała - 100
 9. Ciężar ciała - 100
 10. Ciężar ciała - 100
 11. Ciężar ciała - 100
 12. Ciężar ciała - 100
 13. Ciężar ciała - 100
 14. Ciężar ciała - 100
 15. Ciężar ciała - 100
 16. Ciężar ciała - 100
 17. Ciężar ciała - 100
 18. Ciężar ciała - 100
 19. Ciężar ciała - 100
 20. Ciężar ciała - 100
 21. Ciężar ciała - 100
 22. Ciężar ciała - 100
 23. Ciężar ciała - 100
 24. Ciężar ciała - 100
 25. Ciężar ciała - 100
 26. Ciężar ciała - 100
 27. Ciężar ciała - 100
 28. Ciężar ciała - 100
 29. Ciężar ciała - 100
 30. Ciężar ciała - 100
 31. Ciężar ciała - 100
 32. Ciężar ciała - 100
 33. Ciężar ciała - 100
 34. Ciężar ciała - 100
 35. Ciężar ciała - 100
 36. Ciężar ciała - 100
 37. Ciężar ciała - 100
 38. Ciężar ciała - 100
 39. Ciężar ciała - 100
 40. Ciężar ciała - 100
 41. Ciężar ciała - 100
 42. Ciężar ciała - 100
 43. Ciężar ciała - 100
 44. Ciężar ciała - 100
 45. Ciężar ciała - 100
 46. Ciężar ciała - 100
 47. Ciężar ciała - 100
 48. Ciężar ciała - 100
 49. Ciężar ciała - 100
 50. Ciężar ciała - 100
 51. Ciężar ciała - 100
 52. Ciężar ciała - 100
 53. Ciężar ciała - 100
 54. Ciężar ciała - 100
 55. Ciężar ciała - 100
 56. Ciężar ciała - 100
 57. Ciężar ciała - 100
 58. Ciężar ciała - 100
 59. Ciężar ciała - 100
 60. Ciężar ciała - 100
 61. Ciężar ciała - 100
 62. Ciężar ciała - 100
 63. Ciężar ciała - 100
 64. Ciężar ciała - 100
 65. Ciężar ciała - 100
 66. Ciężar ciała - 100
 67. Ciężar ciała - 100
 68. Ciężar ciała - 100
 69. Ciężar ciała - 100
 70. Ciężar ciała - 100
 71. Ciężar ciała - 100
 72. Ciężar ciała - 100
 73. Ciężar ciała - 100
 74. Ciężar ciała - 100
 75. Ciężar ciała - 100
 76. Ciężar ciała - 100
 77. Ciężar ciała - 100
 78. Ciężar ciała - 100
 79. Ciężar ciała - 100
 80. Ciężar ciała - 100
 81. Ciężar ciała - 100
 82. Ciężar ciała - 100
 83. Ciężar ciała - 100
 84. Ciężar ciała - 100
 85. Ciężar ciała - 100
 86. Ciężar ciała - 100
 87. Ciężar ciała - 100
 88. Ciężar ciała - 100
 89. Ciężar ciała - 100
 90. Ciężar ciała - 100
 91. Ciężar ciała - 100
 92. Ciężar ciała - 100
 93. Ciężar ciała - 100
 94. Ciężar ciała - 100
 95. Ciężar ciała - 100
 96. Ciężar ciała - 100
 97. Ciężar ciała - 100
 98. Ciężar ciała - 100
 99. Ciężar ciała - 100
 100. Ciężar ciała - 100

Cz. II /maszynopis/

- str. 19 /śr./ ziemia halicka, chełmska, bełska - do Litwy;
- " 22 /w 1-2/ praca osadnicza;
- " " statutowe zapewnienie kmieciom przenoszenia się na tereny bard urodzajne;
- " " przywileje celne dla polskich miast;
- " " wprowadzenie polskiej waluty;
- " 23 - z troski o przyszłość państwa wynika podział na dzielnice;
- " 32-33 - sprawa miast polskich z przed kolonizacji;
- " 33 Kraków członkiem Hanzy;
- " 34 wielka ilość miast w Polsce /za Kazimierza Wielkiego/;
- " 128 grunt był własnością monarchy; chłop własnością dziedzica prz zywany testamentem itp.;
- " 130 sprawa kary śmierci wymierzanej przez dziedzica;
- " 131 referendarze z rodowej szlachty; wolni od prawa polskiego tj. niny w naturze;
- " " prawo skupu dawnych wsi na prawie niemieckim;
- " 198 Księstwo Kurlandzkie przeniesione na Zakon Kawalerów Mieczowy potem na Kettlera;
- " " urzędu marszałków odpowiadające ministrom spraw wewnętrznych
- " 200 sprawa hetmanów i sejmu;
- " 211-212 organizacja wojskowa hiszpańska i niderlandzka;
- " 212 maszty na końcach okrętów;
- " 232-234 reformy wojskowe Gustawa Adolfa i inne.

Sprawy gospodarcze, ustrojowe i wojskowe podręcznik ujmuję mylnie z pu widzenia naukowego.

b/ błędy ujęcia. cz.I rozdz.VI;

*w całości
3 poddziały:
Grecja,
Rzym,
Świat Śred.*

- rozdz.IX; str.394 - skutki wypraw krzyżowych;
- " 409 - sprawa Henryka Brodatego;
- " 417 - warstwa wieśniacza;

każdy ma swoją numerację, rozdział VI powtarza się 3 razy, czy to w odnosi się do Grecji, s. VI "Historyczny rozwój demokracji ateńskiej..."?

22. II. 1944

1. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

2. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

3. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

4. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

5. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

6. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

7. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

8. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

9. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

10. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

11. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

12. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

13. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

14. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

15. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

16. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

17. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

18. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

19. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

20. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

21. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

22. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

23. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

24. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

25. 1. 1944 - 1. 1. 1944 - 1. 1. 1944

CZ. II /maszynopis/

str. 209 - reformy Batoiego;

rodz. XXXII - rewolucja angielska;

" XXXIII - wojna trzydziestoletnia;

*Trona
mylnie
podana?*

ad 3/ cz. I - str. 113 - moment ubóstwiania władzy cesarskiej;

" 256 - charakterystyka chrześcijaństwa;

" 349 - obieralność cesarzy w Niemczech;

" 389 - polityka Wilhelma wobec Lenników;

rodz. XVI - sprawa krzyżacka i sprawa Pomorza zachodniego;

str. 350 - średniowieczne teorie polityczne /wyraźny punkt w programie/

" 360 - znaczenie wyprawy kijowskiej Chrobrego; i inne.

ad 4/ cz. I - str. 302 - sprawa herezji;

" 351-352 - szczegóły dotyczące sztuki w Niemczech i w ogólnie
szczegóły dotyczące architektury różnych okresów

" 389 - momenty dynastyczne we Francji XII w.

" 407 - szczegóły walk o tron krakowski;

" 438-439

śluzgiaty

ad 5/ cz. I str. 38, 43, 45, 46, 63, 106, 108, 112 itd. z opracowań:

L. Piotrowicza, T. Wałek-Czerneckiego, T. Zielińskiego, J. Szczygielskiego.

str. 331, 332 - z oprac. A. Brücknera.

" 338 - również A. Brücknera,

" 345-46 z oprac. St. Zakrzewskiego itd.

ad 6/ nie uwzględniono np. prac T. Wojciechowskiego /szkice hist. XI

St. Kętrzyńskiego /O Kazimierzu Mnichu/. K. Potkańskiego np. o

rylu i Metodym. Balzera /Geneza Trybunału Koronnego/ itp. zbyt

trudne np.: Sohn, Wróblewski /str. 232/.

Brückner, Niederle, Kadlec /str. 346/.

Zupełnie nieodpowiednie np. Balzer, Genealogia Piastów.
Zmigryder-Konopka. Studia nad dziejami rzymskiego ustroju cz. I. i wiele podobnych.

ad 7/ str. 329 - kwestie 4-6;
=====

" 420 - kwestia 5; 444 - kwestia 5.

" 460 - kwestia 2 i wiele temu podobnych.

ad 8/ a/ str. 361 - pierwotna organizacja państwa polskiego;
=====

" 366 - sprawa św. Stanisława;

" 420 - geneza szlachty; itp

b/ " 359 - "zatrzymanie" przez Chrobrego Moraw, o których prz tym nie było wzmianki;

" 338-341 - ceramika żłobkowa i wstęgowa itp. cechy różnych kultur przedhistorycznych.

" 21 - szczepy greckie, o których wyżej nie było mowy.

c/ " 361 - eremici, żupani;

" 390 - Turcy Seldżuci;

" 306 - stauropigia.

" 393 - sułtan Egiptu; itp.

W. Cz II

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

W sprawie nieodwołalnego wyroku sądu okręgowego w Warszawie.

O d p i s

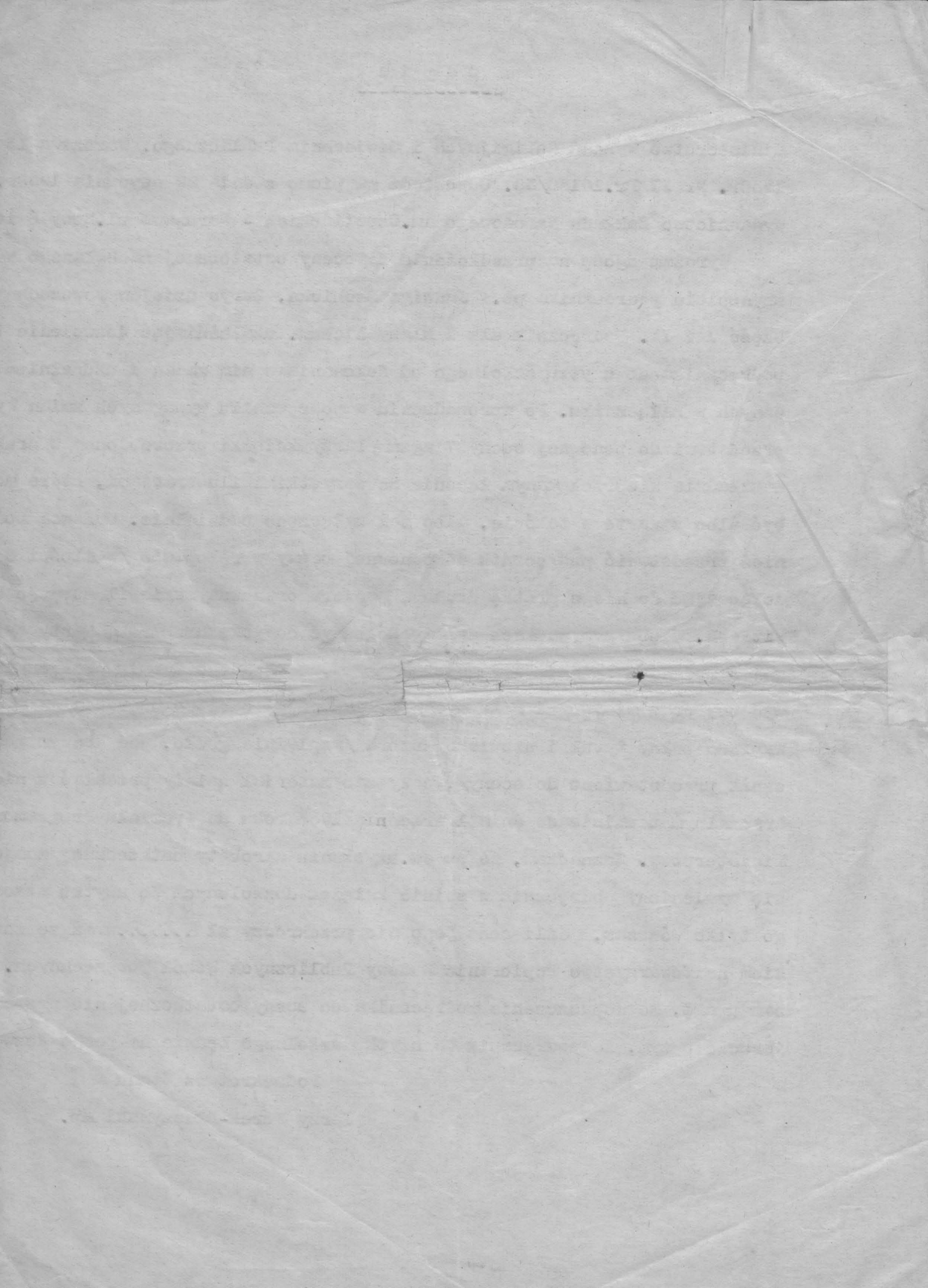
Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Warszawa 18
1938r. Nr II Pr.16180/38. Odpowiedź na pismo z dnia 22 stycznia 1938r.
Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich - Warszawa ul. Nowy Świat

Wyrażam zgodę na przedłożenie do oceny ostatecznej nadesłanego w
szynepisie podręcznika pt.: Jadwiga Lechicka. Zarys dziejów powszechny
Część I i II. Podręcznik dla I klasy liceum. uzależniając dozwolenie t
podręcznika do użytku szkolnego od dokonania w nim zmian i uzupełnień,
zanych w załączniku. Po wprowadzeniu w podręczniku wymaganych zmian Wy
przedstawi do ponownej oceny 7 egzemplarzy książki przerobionej w druk
w składzie nieprzekłamanym łącznie ze wszystkimi ilustracjami, które mo
być albo zawarte w tekście, albo też załączone oddzielnie. Wydawca moż
nież przedstawić podręcznik do ponownej oceny w rękopisie /w ilości 6
dołączając do niego próbkę druku i papieru oraz wszystkie ilustracje w
bitkach. W obu przypadkach należy dołączyć odbitkę drukarską karty tyt
wej z podaniem imienia i nazwiska autora, dokładnego tytułu podręcznik
wydawcy oraz miejsca i roku wydania. Na każdej odbitce podręcznika nal
wypisać pełny tytuł i nazwisko autora /względnie godło, pod którym pod
cznik przedstawiono do oceny/, cały zaś materiał należy przesłać w nie
kraczalnym terminie do dnia 1 września 1938 roku do Wydziału Programów
Ministerstwa. Zaznaczam, że po ew. uzyskaniu aprobaty ostatecznej znajd
się wymieniony podręcznik w spisie książek dozwolonych do użytku szkol
go tylko wówczas, jeśli cena jego nie przekroczy zł .....wraz ze zna
kiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.
cam uwagę, że dopuszczenie podręcznika do oceny ostatecznej nie przes
jeszcze o tym, że podręcznik do użytku szkolnego będzie na pewno dozwo

Podsekretarz Stanu

Jerzy Ferek-Błeszyński mp.

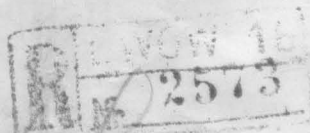

ZAKŁAD NARODOWY
IM. OSSOLIŃSKICH
WE LWOWIE

JWielmożny Pan

Prof. Dr. Mieczysław Gębrowicz

5/21

Orłowo Morskie

pensjonat Czerwony Dwór

$\frac{1650}{240} = 6.875$

1650

240

30
2
4630

2112

1792

122

16

~~265.70~~

211.20

52.50

POCZTOWA
MIEZYMIASTOWE
POZMINUTACH
ROZMNUTY KAZ

Mielmorny Gar

Prof. Dr.

Mieczyslaw

Lebarowicz

Dulow Koskie

pensjonat "Czerwony Dwor"

Pomorze

Wielce Traunowy Janie Muzoszu!
za karteczkę serdecznie dzie-
kuje. W Muzeum wyzstko w po-
rządku. W resztym tygodniu w pią-
tek i sobotę naprawiano piece
nie p. dyrektor parowoz biuro
i Muzeum kambrac' - niewnie
przysto pare osob, ktore ja
- delonowane w biuro - sprawa -
anataus - niestety - bez naprotku.
Dzis jesore (pariedriatek) Stefan
sralaje w parzedkani. Z party

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH WE LWOWIE

Wydany przez, by G. W. W. W.

niektóre postawione
 są one niektóre
 niektóre pozostałe

dużo, kiedy przyjechał
 mnie, ale było zbyt
 ce i spóźniła nos na obywateli.

Jest list od p. Saulnier kawiado-
 mienie z Berlina o nadjeździe repunktu
 Düreosa, parę wazopism i T. B.
 kresła, nie nowego, uparty strasli-
 we! P. Jędrakowski pojechał, p. Lewak
 jęczy i sępie a ja i Anna, czebrany
 1/11. Zdecydowa tyśmy się, jednaki
 na Thimira ab. Gwirra, bo Pozymia
 dla nas ta droga. Nune czebrata,
 na wiadomości od p. Thustora w tymie

Wielce Szanowny Panie Kustoszu!

Proszę darować, że w tydzień po wyjeździe już Pana Kustosza niepo-
koję, ale zebrało się parę spraw biurowych, w których muszę prosić o
pomoc Pana Kustosza. Dlatego też piszę nie ręcznie, lecz na maszynie,
by zachować kopię listu i w tej sprawie proszę też o wybaczenie.

Z ogólnych wiadomości najpierw tyle, że p. Mecenas wrócił, czasem tu
zaziera, wziął do przeczytania skrypt p. Terleckiego, jest trochę nie-
spokojny, czy wystarczy materiału na zeszyt 4 "Dawnej Sztuki" i martwi
się, że nie będzie z jakichś tam powodów mógł napisać artykułiku o go-
belinie radziwiłłowskim. Przypuszczam, że sam już do Pana Kustosza o
tym wszystkim napisał. P. Bochnak pisał, że sprawę klisz powierzył p. E-
streicherowi, do którego zresztą p. Mecenas już napisał. Natomiast kli-
sze do artykułu ks. Dettloffa jeszcze nie nadeszły. Po 1 VIII zaczną du-
sić naszych drukarzy o korekty. P. Mecenas kazał sobie posłać 2 zeszyty
nr. 3-go i swoje nadbitki, co załatwiłam wczoraj. P. Saulnier napisał je-
szcze jedną czułą kartkę z podziękowaniami za przesyłkę i pochwałami
"Dawnej Sztuki". Honorarium już odebrał, widział się z p. Blumówną, teraz
wyjeżdża na wakacje, o powrocie zawiadomi. Z Budapesztu odpisała "Cus-
todin des Museums der bildenden Künste", że p. Csanky wyjechał nie poda-
jąc adresu, list więc odbierze dopiero ok. połowy sierpnia. Muzeum Prze-
mysłowe z Krakowa zażądało za fotografię predelli 7 Zł, które dziś wy-
syłam.

21e
Dziś otrzymałam list "Université de Paris, Bibliothèque d'art et d'archéologie". Potwierdzają, że odebrali "les premiers numéros de la belle et intéressante revue "Dawna Sztuka"" i chcieliby nawiązać wymianę za swój rocznik "Répertoire d'Art et d'Archéologie", proszą o wyrażenie zgody. Nie wiem, skąd wzięli te "pierwsze numery" i czy są to wszystkie 3 zeszyty. Może list p. Blumówniej, który załączam, coś w tej sprawie wyjaśni, jeżeli nie, to może Pan Kustosz pisząc do niej zapyta o wyjaśnienie, bo sądzę, że to napewno ona załatwiała.

W załączeniu zwracam bon na 140 Zł, 40 gr. przechowuję do powrotu Pana Kustosza.

W załączeniu też znajdzie Pan Kustosz zawiadomienie Urzędu celnego o nadejściu przesyłki z Paryża. Stefan był na cle, żądają, by Pan Kustosz nadesłał pisemne upoważnienie do podjęcia jej /może dla Stefana/.

W sprawie Rocznika Krakowskiego polecił mi p. Lewak wystosować odpowiedni list imieniem Wydawnictwa do Oddziału Krakowskiego, by zaabonowali go od początku i na przyszłość.

Poza tym nudził nas przez trzy dni Maykowski od 9 rano do 1 w południe tak, że nic robić nie mogliśmy. Jutro zabieramy się na gwałt do Pińskiego.

Jagusia kończy robotę i po 1 VIII wyjeżdża do Truskawca dla leczenia, ja podejrzewam, że trochę dla flirtów /co prawda z żonatymi: Feldmanem i prof. Kolankowskim/. Obecnie prosi, by Pana Kustosza pięknie pozdrowić.

P. Marian dokłada swoje produkcje i opis osobno /do tych rysunków tycjanowskich/.

Tymczasem kończę, przepraszam raz jeszcze za te nudy, życzę miłego pobytu i przyjscia do pełni wagi oraz sił. Łączę wyrazy

najgłębszego poważania

Maria Chmielowska

Wielce Szanowny Panie Kustoszu ?

Kończąc "urzędowanie" pośpieszam zawiadomić Pana Kustosza o stanie spraw muzealnych.

Poza paru wycieczkami z kraju i zagranicy nie było ^{w Muzeum/}większego ruchu, w biurze odwiedzali nas stali klienci /pp.Mańkowski,Wierzejski i t.d./ oraz szalejące Wydawnictwo, ze swoimi autorami i autorkami, ilustracjami, kwerendami i t.p.Ruch był w biurze z tego powodu tak wielki, że poza załatwieniem koniecznych spraw codziennych nie byłam w możliwości kontynuować pracy nad przepisywaniem katalogu grafiki Pawlikowskich i wogóle nic robić /nawet pisanie listów czy zapisywanie kasy załatwiałam najczęściej popołudniu/. Poza krajowymi byli i zagraniczni klienci, prof.Kurt z Berlina, który oglądał Dürery i rysunki włoskie, jakiś prof. z Oslo /ale nie od sztuki/, Polacy z Ameryki nie doszli do Ossolineum, bo oglądali muzea miejskie. Z Warszawy był z Muzeum Nar.kustosz Sienkiewicz, który za wiedzą p.Dyrektora wypożyczył 17 fotografii z materiałów do Rodakowskiego /na 1 tydzień/. Wczoraj zaszczyciła nas "Hitlerjugend" z Nassau i t.p.atrakcyj nie brak było przez cały miesiąc.

Z Królewca przysłali negatyw fotografii tasaka i proszą o potwierdzenie odbioru, nie wysyłałam, bo nie wiem, czy nie trzeba pourgować zwrotu samego obiektu. Może Pan Kustosz będzie łaskaw wydać odpowiednie polecenie p.Lili. Było parę próśb o oceny obrazów /jedna pisemna z Gdyni, z zapytaniem, czy może przysłać obraz do oceny/, odsunęłam wszystko na wrzesień do powrotu Pana Kustosza.

Czynsz zapłaciłam i pokwitowanie /z małą pomyłką "dziewięćset" złotych/ załączam. Wyjaśniłam w Banku, że to nie dziewięćset ale 90 złotych, zapewnili mnie, że zapisali tylko 90 zł. Książki i pocztę, która w międzyczasie nadeszła, przesyłam wedle polecenia.

Ja jeszcze nie wyjeżdżam, będę z jakiś tydzień we Lwowie pracować nad podręcznikiem Jagusi, który wymaga jeszcze bardzo wiele pracy, zwłaszcza część starożytna, której nie tknęliśmy, parając się wciąż tym średnio-wieczem. Jeśli by się dało, to we wrześniu poprosiłabym Pana Kustosza jeszcze o jakiś tydzień urlopu, żeby lepiej wypocząć, ale jeśli się nie da, to wrócę na 1 września. Na razie chcę pomóc Jagusi i zrobić, co się da dla tej jej książki, bo to ryzyko duże zwłaszcza wobec tego, że zarówno w Warszawie jak i gdzie indziej ma wielu wrogów, którzy nie mieliby nic przeciw temu, żeby się skompromitowała. Nie chciałabym do tego dopuścić zarówno ze względu na nią jak i na Ossolineum. Od poniedziałku będziemy siedziały i pracowały pod 11, bo w Muzeum Lili obejmie rządy. /Pieczętkę zwrócę dziś p. Dyrektorowi. / Poza tym w Ossolineum nie wiele nowego, remont ciągnie się bez końca, większość urzędników na urlopie, Biblioteka niedostępna /Pawlikowscy też/.

Nie mogę nie podziękować jeszcze raz Panu Kustoszowi za łaskawe poprawienie podręcznika Jagi. Wyzyskałyśmy wszystkie uwagi, teraz szukam ilustracji wedle spisu Pana Kustosza i dzięki Panu Kustoszowi może ta część będzie coś warta. Starożytność poprawiają jakieś Żydy w Warszawie i może z pomocą Bożą i ludzi wybrniemy.

Gdyby Pan Kustosz miał jeszcze jakieś sprawy do załatwienia, to proszę pisać do mnie do Ossolineum albo na Dąbrowskiego, bo w żadnym razie przed 5-tym sierpnia nie wyjadę ze Lwowa.

Nuna pisała, że jest jej bardzo dobrze i wypoczywa doskonale.

Łączę wyrazy

wysokiego poważania

Maria Chmielowska

POCZTA POLSKA

Wielmożny

Prof. Dr.
Mieczysław
Łębarowski

Lwów

Isso Lineum

10/IX 1935

Wielce szanowny
Panie Profesorze!
Za przedwzięcie urlopu
najserdeczniej dziękuję
i o miernym skorzysta
z tego tym bardziej, że
kolacjiomujemy obecnie
i niechaj się proszę (na
II klasę) podrecznik Jag.
Zawsze najpochwiejście
wstawił Maria Chmiel.

Mieczysława Ćwiklińska

Fot. Stephot

*Wiele pięknych portretów
tam Jacek Ł.*

*Basia
OK*

POLSKA AKADEMJA UMIEJĘTNOŚCI

BIBLIOTEKA POLSKA

6, QUAI D'ORLÉANS, PARIS, IVe

Tel. Danton 81-09

N° 111/34

Paryż, dnia 3 lutego 1934.

Wielce Szanowny Panie Doktorze,

Proszę wybaczyć mi że dopiero teraz daję znak życia o sobie i odpowiadam na Pański list z listopada u.r. Niestety tak się zdarzyło że do Paryża nie mogłem przyjechać wcześniej jak w październiku, przytem wpadłem w tak wielki wir pracy w związku zarówno z zajęciami bibliotecznymi jak też z okazji urzędzenia wystawy i uroczystości Sobieskiego, że nie wcześniej do pracy w sprawie Pańskich poszukiwań można było przystąpić jak w drugiej połowie grudnia. ~~Komplicacje biurokratyczne, bardzo ścisła rezerwa ładanych przez Pana rękopisów i inne kwestje formalne, przeciągnęły przez kilka tygodni samą sprawę odszukania i fotografowania interesujących Pana rycin. Dziś, wiedząc jak bardzo Panu zależy na pośpiechu, wysyłam obecnie pierwszą część fotografii, zdjęcia z rękopisów w Bibliothèque Nationale. Część druga, dotycząca ilustracji według Bréhier'a z collection Millet'a, (znajdujące się jak się okazało w Institut d'Art et d'Archéologie) są w trakcie ostatecznego załatwienia, ^{a/} mam nadzieję w ciągu przyszłego tygodnia rzecz tę ostatecznie wysłać pod Pańskim adresem. Wtedy również będę mógł przesłać rachunek fotografa.~~

Jest mi bardzo przykro, że sprawę tą przedłużyłem, jak również że dłużej zatrzymałem ryciny wypożyczone nam przez Pana niż z góry było to przewidywane, ale dopiero w grudniu można było samą

32

wystawę uruchomić, a dopiero po 20-tym stycznia wystawę tę zamknąć i rozebrać. Obecnie ryciny Pańskie są już zapakowane w najzupełniejszym porządku i czekają tylko najbliższej sposobności wyjazdu kurjera dyplomatycznego do Warszawy. Zachodzi obecnie pewna trudność w odesłaniu ich ^{z Warszawy} do Lwowa i dlatego proszę o łaskawą informację, czy życzy Pan sobie by ryciny te złożyć w specjalnej skrzynce i z Warszawy przesłać je do Lwowa jako przesyłkę pocztową koleją, / w ten sposób otrzymaliśmy w Warszawie ryciny Czartoryskich i z Warszawy do Krakowa będziemy je odsyłać / czy też zatrzymać je w Warszawie i przesłać okazją osobistą do Lwowa. W tym drugim wypadku można by skorzystać z uprzejmości Gabinetu Rycin Uniwersytetu warszawskiego, gdyż swego czasu panna Sawicka oświadczyła gotowość zajęcia się tą sprawą. Zrobię stosownie do Pańskiego życzenia.

Wystawa spotkała się tu, z sukcesem i znalazła bardzo przychylnie wzmianki i artykuły w prasie francuskiej, oraz dłuższe omówienia fachowe. Niedawno przesłałem pod pańskim adresem katalog, cieszyłbym się bardzo, gdybym dowiedział się co Pan o tym katalogu sądzi. O ile będzie Pan sobie życzyć, mogę nadesłać więcej egzemplarzy do Pańskiej dyspozycji.

Kończę narazie tych kilka uwag, przepraszam jeszcze raz bardzo za opóźnione spełnienie obietnicy (które spełnić nie udało mi się Pan wybaczyć bierzę pod uwagę nową prośbę i spróbuję się do prośby) przesyłam sobie serdecznych pozdrowień i życzę powodzenia we wszystkich daniach

Cesław Chwastowski.

POLSKA AKADEMJA UMIEJĘTNOŚCI

BIBLIOTEKA POLSKA

6, QUAI D'ORLÉANS, PARIS, IVe
Tel. Danton 81-09

Paryż, dnia 26 października 1934.

N^o .....

Wielce Szanowny Panie Kolego,

Przed dwoma tygodniami otrzymałem ze Lwowa przepiękną publikację, wydaną staraniem Zakładu, z Pańską pracą, za którąto przesyłkę bardzo serdecznie dziękuję, zarówno jak i za pamięć.

Równocześnie otrzymałem pismo z Zakładu w sprawie przesłania rachunków za wydatki poniesione podczas kwerend i fotografowania. Wydatki te wysokości 128 fr. komunikuję równocześnie z niniejszym listem Oddziałowi wydawnictw Zakładu stosownie do życzenia, Pana zaś bardzo przepraszam że tego wcześniej nie zrobiłem /prace biblioteczne jakimi jestem pochłonięty niech będą mojem usprawiedliwieniem/ i również proszę o nieco cierpliwości w oczekiwaniu na 5 klisz fotograficznych z dokonanych zdjęć, które pragnie Pan w ostatnim liście swoim by były przysłane okazją do Lwowa. Czekam wciąż na tę okazję, która musi być pewna ze względu na kłamliwość przesyłki.

Przy tej sposobności, zwracam się do Pana z uprzejmą prośbą w następującej sprawie: w zbiorach Muzeum Ks.Lubomirskich znajduje się obraz, pochodzenia włoskiego, przedstawiający ucztę w Jaworowie na dworze Sobieskiego w 1684 r. Bardzo Pana proszę i wielce będę zobowiązany za łaskawe przeysłanie mi z tego obrazu fotografii, ale nie całości, tylko jednej postaci, mianowicie umieszczonej pod nr.6 (5-ta postać na lewo od Sobieskiego) przedstawiająca markiza de Béthune/. Portret tej postaci jest mi bardzo potrzebny do zilustrowania mojej książki i tem dla mnie ważniejszy, że nigdzie we Francji odnaleźć

niemożna ani portretu, ani ryciny z epoki. Dla oszczędzenia Panu
 trudu i uniknięcia pomyłki, załączam fotografię całego obrazu,
 z zaznaczeniem osoby którą pragnąłbym mieć sfotografowaną, w roz-
 miarach 12 x 18 cm. Wszelkie wydatki z tem związane proszę łaska-
 wie pokryć z sumy którą Zakład ma w Bibliotece przesłać.

Zgóry Panu dziękuję za zajęcie się tą sprawą, przepa-
 szam za kłopot z tego powodu wynikły.

Przesyłam Panu wiele serdecznych pozdrowień *i proszę się*
z wyrazami prawdziwego szacunku

Alexander Chrościński

P. S. Wiek serdeczności i szacunku dla
Dra Tyrkowskiego

A.

34
7

CZESŁAW CHOWANIEC

6. Quai d'Orléans. IVe
IV -

BIBLIOTEKA POLSKA

6, QUAI D'ORLÉANS, PARIS, IVe

Tél. : Danton 81-09

Paryż, dn

27 XI 1934.

35

N^o

Wielce honorowy Panie Doctore!

Fotografji portretu ruskim de Bethune
strukturu, dii systemu uobrytosi ra
nie jwz adrem Tra puzjeit Ossolium,
i puzjeit by srodekim Pocz puzjeit
za ta upuzjeit oddone mi puzjeit.

Wielce serdecznych pozdrowien i regnary
sucego pozdrowien tuz one uktony

Bestie Choroni

3/6

Pologne.

CARTE POSTALE

Wielmożny Pan

S. Mieczysław Gebarowicz

Muzeum X.X. Lubomirskich

Lwów.

ul. Ossolinskich.

Wielce Szanowny Panie Doktorze

Proszę mi wybaczyć, że teraz dopiero
zdobyłem się na to, żeby jakiegoś do zna-
ku doświadczeń przesłać Panu Doktoro-
wi.

Dziś nad tym pracowałem, a powi-
nno to nie wtem czy z innych rysun-
ków bezkie Pan Doktor zadowolony.

Są to oczywiście jeszcze zupełnie bardzo
szkie, wymagające sprzeżowania
i w kompozycji, a zwłaszcza w pro-
porcjach, elementach, które (proprej)

W tym wypadku decydująca wienial
odgrywają rolę. Jeżeli chodzi o moje
zdanie, to najjużliwizymu ze wszystkich
sydaje mi się znak z „owaleń” i napi-
sem od dotu.

Żadny jednak zaden z tych znaków Panu
Doktorowi nie odpowiada, bez żadnego
krepnięcia proszę je wrzucić do kosza, to
ja już wyrzucięm setki podobnych.

Wzeknijże Tarkowej odpowiedzi, Tyś wytrasy
głębokiego szacunku i poważania

Stanisław V. Turysta

Warszawa,
10. II. 1937

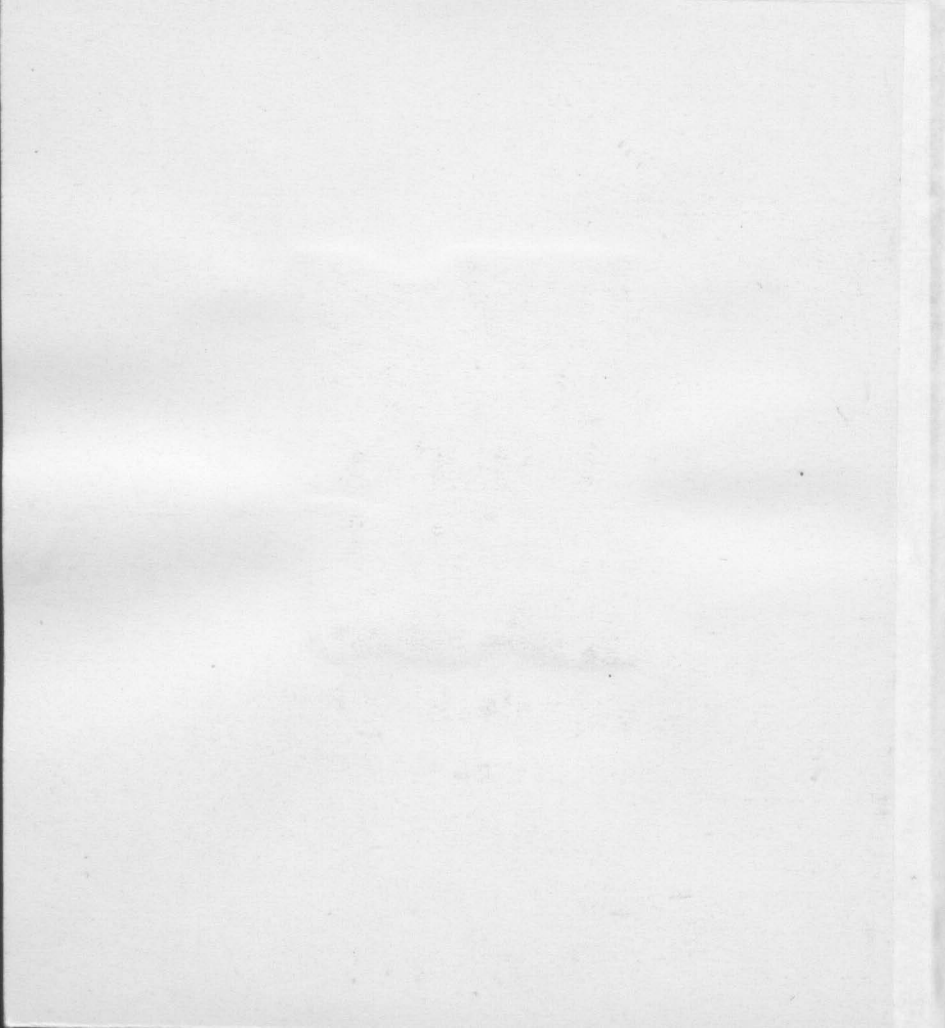

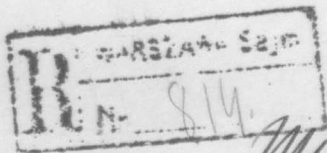

Polecony

Wielmożny Pan
Dr. W. Gebarowicz

Lubó

Muzeum X. Lubomirskich
przy Zamku Narod. im. Ogrodzińskich

STANISŁAW O.-CHROSTOWSKI
Warszawa, Natolińska 3 m. 10

Wielec Kanoway Pani Doktorze

Pielęgnate, oczywiście, już otrzymałem i bardzo serdecznie
za nie dziękuję. Byłem nawet pewnie zainteresowany czy-
tajszymi wyjaśnieniami się Pana doktora z powodu opóź-
nienia wyprawy. To, naprawdę, drobiazgi. Zresztą, o ile
nie w terminie otrzymałem pierwszą ratę, o tyle również
nie w terminie otrzymałem drugą. O ~~cały~~ cały miesiąc
zawieszanie. Nastąpiło więc pewne wyrośnięcie.

Do się tego Brakującego zwanego T. Nauk. N 323, to posta-
rać się go odzyskać i w najbliższym czasie przekazać
ostatni z imieniem odzyskanymi rysunkami.

Zmartwiłem się bardzo niepowodzeniem jakie spotkało
się zwanego Desolentem. Postaram się jeszcze popra-
wić w myśl wskazówek Pana Doktora, może na kolej-
nej chwili trafić i Chrostowski zrehabilituje się.

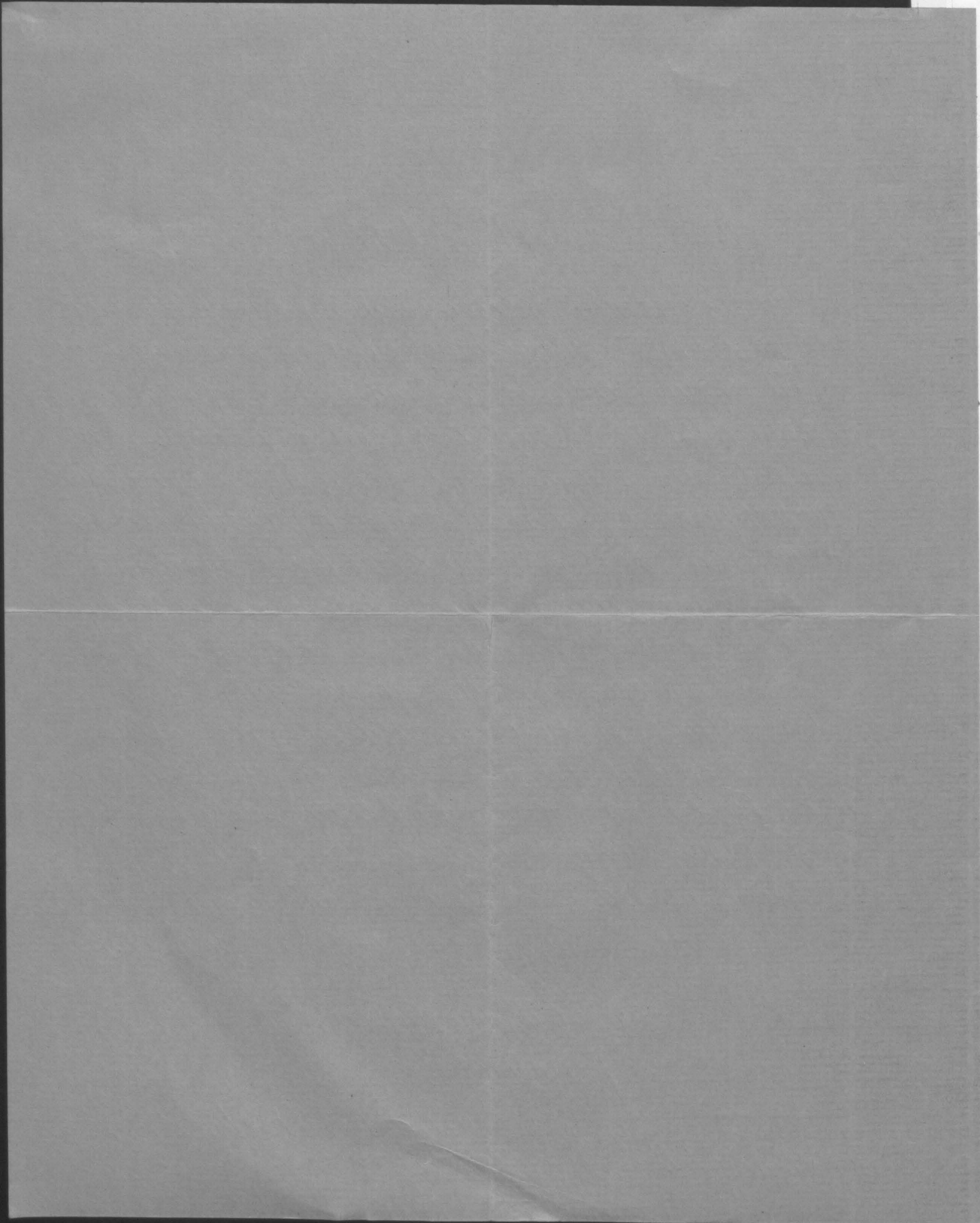
Do Lwowa, niestety, będę mógł zawitać dopiero po 18ym
marcha. Bardzo żałuję, że tak niedobrze ułożyły mi się
sprawy

Łaci wyraży prawdziwego szacunku
i poważania

Stanisław O Chrostowski

Warszawa, 20. II. 57

Z40
OFI

25

25

Wielmożny Pan
Dr M. Gebarowicz

Lwów

Muzeum im. ks. Lubomirskich
przy Zamku Narod. im.
Osolińskich

HUBER & LERNER
WEN, ILLINOIS 60559

IGNACY CHRZANOWSKI

najuprzejemniej
dostępnym

Platón Plotsin

Kremin 7/2/83

IGNACY CHRZANOWSKI

rozprawy o dziejach w. historyj. i. i.

. Jazeta. - Takze, ze argumenty Pana sa niewystarczajace
 i stuzą za podporę tezy Kaprecjanowskiej. - Prace
 prof. Gemburskiego faktycznie: xawrze, jako atrybut
 bezwartosci; kasidwika, jedu pot sarchu przeprowadzono,
 najdrobniejszy szczegol amotywowany ab cety wspanialy
 gmach spowryka na wnelym fundamencie, cete so-
 gretne rozumowaniu, myomte pot z fetynnych seton.
 Poca Pana Dentora jest najgorszym teje Peridum.
 Abyz nie z niewyobrazalny arekat odpowiesz W. Panu
 Dentora, rozmyślujcej maie wypliwies.

Przytamt wyrazy g. Panu formowania
 i. Saummu
 N. Chaburski.

W. Pan
 Wielka 17.

Karky m. Gr. Pchocenskiej cety...

SEMINARIUM HISTORICZNE

UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO

Wilno, Zamkowa 11.

Jan Paw

A. Marijstau Gharowski

Smot

Assolnum

Dr. Henry ...
p. Ozonita ...

Adres ...
Bucuresti ...
Istanbul ... 39.

Copry

1911 N
40 B

Luotomies Pieishti, syn Mikoteja
 i Julji z Dzierżirowskich a mój
 Ojciec, mimo wielu dżiewotsek i
 tyjn drugiem życia, pozostaje w
 wielumym gniewie z cōrti, swoj-
 Modesta 62 letnia, chorowite,
 ktora opiewuje się starcem i bro-
 sz-w najciszych warunkach,
 i yvany smieniaty si felozg dōw
 i dżiocy wojennej: starbōw rodzin-
 nyh... pamistnik kreślony na sordie
 na dżiwtach. daje-maty obrat
 tych strasznych przejsi, - smeyai!
 Wred jednym napadem dżiocy,
 utryte obraty w piwnicy - smyty
 wilgoie, obrat Lutasa Francka,
 - starci i kobieta: na desce malowidlo
 oryginalne, wi eldziej wartosci. Sre-
 slwie w 1919m zrobitem fot: 4 dżiocy.
 I datemje do Ossolinowu.
 Po przejsiu bōry wojennej prewocione
 cennijse do Swowa i potwoik starb-
 niach oddano w prechowanie. Ossol-
 newu, do tego starba napoolowego.
 Nadmienam, ze ybiory dżiwtakie
 bydy z fatalogonate. Dziad mój.

10
Dziś widzi wielkiego seera - wulturny
znał swoje słaby na dotychczasowej,
niepotrzebowat - spisu. Mnie cudo ple-
wychonanego w tym piśmym w świecie
i sioła tych piśmym obraców, roz-
mat tych 4 bisonów: nie porożita taje-
mniczość i - w obrypi ecepi stwa roz-
maite... Labratem się 4 moja, ty 2 ty -
wieniona siostry Modesty, do spisyro-
nia i witeceniia... pod wis ci em nato-
- dwie wawraje - 18 6 9 i 40 -

W spisie księgozbornu, wany m prof.
Matiejewemu podłarywał, "białe bino-
ki" ochem napisat w swoim wiesisoz-
niku. -

Dziś mając na barbiech wiewie dwie
syt lat, wredy pomyśle. Jest to wba-
met - eiznich, strasznych przejeść
naszej ojczyzny, wulturny...

Nad miem, że bino, duor jego, był
prytulisiem i etejsem w imaga-
mach naszej ojczyzny...

Włody Pieniarz
Lwów 15/II 1943 !!!

Harbutowice, 18. VI. 21

- Kochany Mietku!

Za życzenia, imieninowe serdecznie dziękuje.
Odnosi się do awantury, Harasymowicz -
inwentars - pragnaje, że to mi się nie uda-
to. I chociaż bezpośrednio rozwinił moją zaufa-
ny - pragnaje, że lewica części sadyżi mnie
przystępuje. Znajac - narazie dostatecznie -
Harasym., wyobrażam sobie to przedsięwzię-
cie. Jednak, naprawdę, naprawdę wierzę mi,
iż nie wiem jak dać doskonałą satysfa-
kcję jemu. Nakoniec - muszę Ci sakomuniko-
wać, że - mimo wszystko - najbardziej xmas-
twiła^{lv} mnie wiadomości o wyrzutach
które on robił prof. Podlase. I chociaż,
wiem, iż nie należy lekceważyć konsekwens-

72
cji, które prawdopodobnie będą dla mnie
wcale nieprzyjemne, lecz chyba nie mogą
gorzej odbić się, niż to miało wówczas miej-
sce.

Nie wiem, ale przecież czemu tyle licha
ja właśnie sprawiam - trudno, bardzo tru-
dno samemu sobie wytłumaczyć.

Zrestą! kurtyna!...

(Harauzmowiczowi równocześnie przesyłam
list z wytłumaczeniem.)

Co do moich kawałów, ucrzynionych
dla Ciebie (właściwie: Tobie!) - pozwalałam
sobie sądzić, że zysuję nadzieję częściowej
naprawy krzywdzących przestępstw.

Do Lwowa wrócimy ± 15. sierpnia,
więc ewentualnie będąc jeszcze korzystat-
k z Twoich skryptów. Zaś zechciej przysłać

do wiadomości, że nie mam choćby naj-
 bardziej illuzorycznego powodu, by Ciebie
 posądzać o naiwność.

W łączności z tą, pierwszą, potową
 mojej odpowiedzi na Twój list - proszę
 napisać mi, czy prócz wzięcia się do
 podrecznika (co aresztę wobec dokumen-
 tnie wypakowanych dui będzie twardym
 orzechem!...) - mam do Podlacy napisać
 cośkolwiek o tym ostatnim występie.

W każdym razie - proszę - sechciej
 wiedzieć, że na „ten mentorski ton” „wspo-
 mianego listu nie obruszyłem się, bo
 taki „pater noster” wobec całej siurpryzy
 prawie mi się nakładał.

O sobie - względnie moich i żony wy-
wczasach - donoszę:

Mimo położenie piękne i zdrowe ^{mimo} ~~prze-~~
dzenie prymitywne kolonii, mimo wcale
dobre podjęcie się - ja wraz matką
te wakacje uważamy za „do niczego!”

Mnożstwo kłopotów codziennych, regu-
laminowych i pozaregulaminowych
sprawia, przynajmniej do tej chwili,
że sam muszę ciągnąć, zarówno kieszat
„administracji gospodarczej” jak i sprawo-
wać „pedagogiczny nadzór nad dziećmi”,
dobraną b. niefortunnie, w wieku od 9.
do 17 lat.

Kochanie i pozdrawiam serdecznie
Jeiskajaz Twą łapę
Heimyk

Wielmożny Pan
Mieczysław Gebarowicz
Asystent Zakładu historii średn.

Lwów
ul. św. Mikołaja 4.
(Gmach stary Uniwers.)

40

Biesła Henryk
kolonja
Harbutowice
p. Sulkowice.

Lwów, 1. 9. 21

44

Kochany Mietku!

Nareszcie po długich a lekkich (czyt.: lekko-
myślnych i starodawnych!) przeszkodach rozpoczyna-
mam pisanie dłuższe o tem, co teraz jest na
rządy.

Smak 7. bm. (na sicher) jedzie do Krynicy
i wraca - nie przerażają się przypadkowo! -
a koncem października

Ojciec Podlacha siedzi dumający i pracują-
cy we Lwowie - w Żakewskiego, na Uniwersytecie
i w Muzeum - przy tem wszystko zawsze i wszę-
dzie odnośnie do mojej „persona ultragrata“ (-juz
tyle stwarzam w dziedzinie łaciny!) uważając, że
mimo wszelkie poparcia Jęgo u Karasymowicza
ja w sam czas popsuje dokumentnie i arcytho-
sklinnie wszystko, co wydumam sobie - niemyślący
o konsekwencjach. Stowem - dalej między nami
istnieje - przede wszystkim i wyłączenie dzięki mo-

⁴⁸ jej zapobiegliwości w stosunek, który wzrusza
Jego (czyt.: i Ciebie i innych!..) To wszystko, we-
dług mnie, jest: bona nota -; czy tak po taciń-
sku: rozumie się?

A teraz moje kawały!

Miedzy 1. a 10. października br. mam wyje-
chać do Krakowa, na „on” kurs. A że Flara-
symowicz wraca około 15 km, więc mogę tymosa-
sem wyrzucić niewiadomą ilość innych głupot.

Freestą - pisać seriozno - donoszę Ci, że do
20. 9 (tj. ostatniego dnia do wnoszenia podań
na kurs) mogę zrezygnować ewentualnie z tego
przedsięwzięcia krakowskiego; przede wszystkim
o ile posiadła „harasymowiczowa” będzie to termi-
nie przednio (akuratnie) krótkim do wzięcia -
Obecnie zastępuje go dr. Ławicz, nasz ananaj,
ceniony i... historyk sztuki, więc mogę spokojnie
się ostatecznie niepokoić - dla odmiany.

Kochany Stary!

49

Mimo wszystko - naprawdę piszę Ci - że nie wiem,
co zrobić. Obawiam się, iż w myśl odpowiedniej
deklaracji - potem zmuszą mnie do odraliania
tego kursu przez 3. lata w szkole; a tu tym-
czasem nie wiadomo kiedy będzie kwatwierdroną
posada w „Galerji”. W kwiadrantym razie, odpi-
mi, co odrzisz (i nota bene! radzisz) w tym
nieśroczonym wypadku.

Odnosnie do podręcznika - jestem zmu-
szony (gallicyzm! nieprawdaż?) jak najuroczyściej
zaprotestować przeciw zbyt obcesowemu pytaniu
o przebieg pracy, którą dotychczas pilnie odkła-
dam ... ad calendas graecas. Zresztą - z przyjemnością
niewątpliwą skonstatuję, że i Ty, Mietku, chociaż
wyjątkowo!..., czasami bywasz optymistą (Hosanna!)

Nakoniec! pozwalam sobie wyrazić pro-
śbienie, że w Krakowie (dla braku czasu)-
będę zupełnie correct.

80 W budzie na razie cisza.

Twój magister pracuje, czasami w Kulewskiego.
a Innocenty, podobnie jak jego cna asystentka,
w najbliższych dniach odjedzie Lwowa. Lecz
najgorzej, chyba, że nasz stawny a nieotakowa-
ny uczoney prof. Dr. E. Bulanda zaczyna być
działający w dziedzinie przeprowadzek secte
wyprawadek "Instytutowych". Najpierwszy
los ma paść, czy już nawet padł, na... (—
drzyj i używaj w $\frac{2}{4}$ takcie tempie wypra-
sów! —) Was "historyków średnio wiecznych"
Miej nadzieję, że najbliższe ^{dni} spędzisz we Lwo-
wie - jako niezbędna pomoc.

Dziękując za wszystkie pozdrowienia

ściskam prawicę i oczekuję dowodu
przebaczenia za to * prawie nadgłębnie piwanie

Henryk

P.S. Wszystkie namasowane - skredł przed wyjściem!...

Wielmożny Pan

Mieczysław Gebarowicz

Delatyn
(Stacja Kolejowa)

82

Cicelia Henryk
Lwow
ul. Jarouska 82

KATEDRA NA WAWELU

Wnętrze od głównego ołtarza

Fot. inż. K. Cybulski

Z podwawelskiego grodu
 serdecznie podrażwiam.
 Wskazuję równocześnie b. prosię
 o taskawie poświęcenie
 i wystanie przez moją staro-
 szkę Twoich skryptów z Podles-
 chy wykładami tj. metodą h. st.
 i roman. Henryk

Narodowej w Krakowie Rotozawurazauku

Wielmożny Pan

Dr. Mieczysław Gebauer

Lwów

ul. Tarasowickiego 28 83

Nakt. Kierown. Odnowienia Zamku Król. na Wawelu — Naśl. zastrz.

Adres: Alja Mickiewicza 7

Kochany Mietku!

O Twoim przyjeździe dowiedziałem się od Mgra
Brestowskiego Pan., naczelnika Wydziału Muzealnictwa
M. K. i Lit., którego prosiłem, aby sygnalizował Turcji
zjawienie się w Warszawie. Niestety się do kartki
z Sopot - datowanej przez Ciebie 1. VIII (!) a rozpatrzonej
przez tutajszą pocztę „7-8“ (!!) - nic niepocieszałem
dokładnie.

To moje wstępne zgłoszenie szło do Torunia,
dokąd sam nie mogłem wędrować, bo kolejanka na
młocie. Ja natomiast jestem jedynym pracownikiem
„wypływowym“ lub jak teraz modnie określają: naukowo-
wświatowym.

Natomiast - proszę o raczej blagam - napisz
bardziej szczegółowo (!!!), kiedy t. j. „od-do“ zamiernie
pozostawać w Krakowie. Tam bowiem będę mógł
przyjechać napewno. Gdybyś miał zmienić adres kra-
kowski rechęj napisać; Serdecznie o to upraszam.

Od Mgra Tytusa Biernieckiego, kustora Museum Pomorskiego w Gdanisku - tyle jedynie dowiedziałem się, że wygadano „metoda”, ale dość „mizernie”.

Wciekły jestem na Niego, bo przecież wielokrotnie wspominałem w rozmowach o Tobie! Ale trudno nie mogąc od tamtejszych dygnitarzy muzealnych rządzić wiele, rydzić zbyt są zajęci swoimi sprawami.

Moja woliste życie mocno, mocno rozmiękło! Nie jestem tak wolnym osobnikiem, bo muszę codziennie poświęcać o moich pięćciorgu (!) małych dzieciach.

Ale o tym i tyle innych zdarzeniach z mojego żywota będzie czas rozmawiać przy bezpośrednim spotkaniu się z Tobą - kochany Mietku.

Jeszcze raz serdecznie proszę zechciej podać czas Twojego pobytu w Krakowie.

Piszam i pozdrawiam mocno & serdecznie

Heinke

Adres: Elbląg, ul. Wigilijna 11/12

Heinke

Kochany Mietku!

10.5.57

87

Nierozumne dla mnie jest unrealizowanie spotka-
nia się z Tobą!

Trudziło się od tego, że w Museum Pomorskim - Gdanińsk
nikt z pracowników nie poinformował Ciebie o moim
przebywaniu w Elblągu. Trudno - dla nich - nie wyrażając
Karbstwo Jona i Bożena Chrońnickich pełtem procede usaystkom
„podopiecznym”.

Z Twojego listu, - 15. VIII -, spodziewam się, iż między
dnaj 20-ym a 24-ym bieżącego miesiąca będziesz jednak
w Krakowie. Postaram się bezwarunkowo w czasie wy-
mienionym zjawić u Ciebie. Jeśli zmienisz Twoją zmi-
nienia serdecznie proszę, kochanie, sygnalizować.

O spotkaniu z Tobą - Kochany Mietku - naprawdę
ciągle myślę, ale obecnie wyjątkowo ciężko było mi
przyjechać weselej t.j. w jednym a podamych przez
Ciebie terminów.

Teraz bardzo mi przykro przedysponie w otworem, które

mimo wszystko bywa tak często niezrozumiale i obojętne.

Napisales: „ciebzyłbym się, gdyby... udało się spotkać
... .. i pogwarzyć o wielu rzeczach, które narodziły w ostatnich
kilkunastu latach” — Kochany Mietku! Ja również
bardzo wypiekuję spotkania z Tobą. Miastety! Jesteś jedynym,
którego chęć zobaczyć jako sławnego i szerego przyjaciela.

Jeśli dotychczas nie mogłem pojawić się u Ciebie,
zechciej unieść — tylko ze względu na przeszkody, któ-
rych trudno było mi pokonać.

Oczekuję najkrótszej i najszybszej odpowiedzi

Ściskam i prowadziam najserdeczniej

Henryk

P.S. Adres podaję „mizerialny”, aby przeciwnie otrzy-
mnie Twój list.

Henryk

W Pan

Dr. Mieczysław Gebanowicz

Kraków 14

ul. B. Limanowskiego 42 m. 6.

90

Henry, Cicila
Elblay
ul. Wigilijna 11/12

91

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 27 Décembre 1929

Monsieur et cher collègue,

Comme suite à la circulaire de M. le Secrétaire Général du Comité International daté du 23 Ct., j'ai l'honneur de vous faire connaître que la prochaine assemblée du Comité International des Sciences Historiques aura lieu à Cambridge, le mardi 29 Avril 1930, pour se poursuivre à Londres.

Il nous semble indispensable que notre commission se réunisse à cette date, afin de discuter à nouveau les questions nous intéressant, les réunions de Venise n'ayant pu être qu'une prise de contact.

Les séances pourront avoir lieu le mercredi 30 Avril et le jeudi 1er Mai et seront sans doute au nombre de trois.

J'espère qu'il vous sera possible d'y assister, ces réunions pouvant être de grande importance pour notre commission.

Veillez, je vous prie, Monsieur et cher collègue, agréer, l'assurance de mes distingués et plus dévoués sentiments.

Pour le Président

Le secrétaire

A. Depréaux

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siege légal à Washington

COMMISSION D'ONCOLOGIE

M. A. DEPREAUX
Paris

M. R. FRUIN
Washington

Paris, le 20 Mars 1954

Monsieur le Directeur

Comme suite à la circulaire de
M. le Secrétaire Général du Comité International de l'Onco-
logie, j'ai l'honneur de vous faire connaître que la pro-
chaine assemblée du Comité International des Sciences His-
toriques aura lieu à Washington, le mardi 22 Avril 1954, sous

se poursuivra à l'heure
Il vous semble indispensable que
notre commission se réunisse à cette date, afin de discuter
à l'avance les questions nous intéressant, les réunions de
ce genre ayant un caractère de contact.

Les séances auront lieu à
le mercredi 23 Avril et le jeudi 24 Avril et seront sans
toute au nombre de trois.
L'espère qu'il vous sera possible
d'y assister, ces réunions devant être de grande importance
pour notre commission.

Veuillez, je vous prie, m'en faire
savoir par retour de courrier et
à l'occasion de votre prochaine
visite à Washington.

er for Type-Writer - The Best

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 9 Décembre 1929

Monsieur,

Je viens d'apprendre, avec le plus grand plaisir, par M. Lhéritier, que vous voudriez bien consentir, le cas échéant, à prêter à notre commission votre très précieux concours.

En vous adressant tous nos remerciements, tant au nom du Président de notre Commission qu'en mon nom personnel, veuillez je vous prie, agréer, Monsieur, les assurances de ma haute considération avec l'expression de mes très dévoués sentiments.

M. A. Depréaux

The Best Paper for Type-Write

Monieur Gobarowicz - attaché au Muséi Ossolinski - Lwow.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siege legal a Washington

COMMISSION D'ICHOGRAPHIE

Mr. A. DEBEAUX
Paris, le 10/10/1907

M. R. FRUIN
Washington, D.C.

Monsieur,
Je viens d'apprendre, avec le plus grand plaisir,
par M. Librier, que vous venez de bien vouloir
accepter de nous assister dans notre
concourse.
au nom du President de la Commission d'Ichographie
personnel, veuillez le vous prie, Monsieur,
assurances de ma haute consideration avec l'expression
de mes très affectueux sentiments.

M. Debeaux

The Best Paper for Type-Writing

95

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 29 Janvier 1932

Monsieur et cher collègue,

J'ai l'honneur de rappeler à votre attention la lettre de notre Président, M. Fruin, en date du 30 Sept. 1931 au sujet des films historiques et le questionnaire qui l'accompagnait.

M. Fruin vous serait très reconnaissant de bien vouloir lui envoyer votre réponse le plus tôt possible afin qu'il puisse en tirer les conclusions d'un intérêt général.

Veillez, je vous prie agréer, Monsieur et cher collègue l'assurance de mes distingués et dévoués sentiments.

M. A. Depréaux

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège social à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

M. A. DEBBAS
Président
10 Rue de Valenciennes
Paris (XV)

M. R. FRUTKIN
Président
1000 Pennsylvania Avenue
Washington, D.C.

Paris, le 10 Janvier 1952

Monsieur le Directeur

J'ai l'honneur de vous adresser

avec respectueuse attention la copie de votre rapport sur
le sujet de la Commission d'Iconographie de l'Institut de
Histoire de l'Art de l'Université de Paris.

Je vous prie de croire, Monsieur

à l'assurance de mon profond intérêt et de mon
attachement à l'œuvre de la Commission d'Iconographie.

Je suis, Monsieur, avec toute ma

haute estime, votre dévoué

et cher collègue, l'assure de nos salutations et de nos

sentiments.

97

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

~~Président~~

~~M. R. ERLIN~~

~~Assistant Secrétaire~~

~~William de Winton~~

~~LEHMAN~~

M. L. VAN PUYVELDE

7, Rue Vilain-XIIII

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 30 Avril 1932

Monsieur et Cher Collègue,

La réunion de notre Commission devant avoir lieu à LA HAYE, au début de Juillet prochain, sous la présidence de Monsieur VAN PUYVELDE, je vous serais extrêmement obligé de bien vouloir m'adresser, au plus tard pour le 1° Juin prochain, un rapport succinct concernant l'activité de votre Commission depuis notre réunion de BUDAPEST; ce rapport devant me permettre d'établir pour notre nouveau Président une mise au point indispensable de la situation actuelle et des résultats déjà obtenus.

Veuillez agréer, Monsieur et Cher Collègue, l'assurance de mes dévoués et plus distingués sentiments.

ALBERT DEPRÉAUX

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siege legal a Washington

COMMISSION D'ICHOGRAPHIE

M. A. DEPREAUX
Paris XVIe

Paris, le 30 Avril 1933

AMSTERDAM

7, Rue de la Harpe

Document n° 102

Le Bureau de notre Commission des Sciences Historiques
a l'honneur de vous adresser, en vertu de l'article 10 de son
statut, le rapport de son Bureau pour l'année 1932. Ce rapport
contient notamment les renseignements relatifs aux travaux
effectués pendant l'année écoulée, ainsi que les conclusions
à laquelle le Bureau est parvenu. Il vous sera adressé
par la poste, en même temps que le rapport de son Bureau
pour l'année 1933, qui sera également adressé à votre
Bureau.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Président, l'assurance
de ma haute et personnelle sympathie.

ALBERT DEPREAUX

COMITÉ INTERNATIONAL

DES

SCIENCES HISTORIQUES

*****

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Monsieur G. J. Jębarowski

Président de l'Union Lubomirski

Membre de la Commission d'Iconographie Historique

Ul. Ossolenskich, 2

Lwow

Pologne

100

A. D.
6, Rond-Point-Bugeaud
PARIS-XVI.

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

17 Juin 1931

Monsieur et Cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous adresser le rapport établi par M. Schramm, secrétaire suppléant de la Commission Internationale d'Iconographie, en suite de la réunion tenue à Budapest des 21 au 25 Mai dernier.

Je vous serais bien reconnaissant de la lire avec attention et de vous efforcer de faire appliquer au plus tôt et selon les moyens dont vous disposez, les directives qu'il contient, notamment en ce qui concerne la bibliographie annuelle et la bibliographie rétrospective des ouvrages d'iconographie historique parus dans votre pays.

Ces bibliographies pourraient utilement prendre place dans le Bulletin du Comité International des Sciences Historiques et rendraient les plus grands services aux historiens.

J'attire également votre attention sur l'intérêt de coopération iconographique internationale que présenterait le recollement méthodique des portraits de célébrités étrangères conservés dans les musées ou grandes collections de votre pays. Les résultats de ces recollements pourraient aussi être publiés sans difficulté, dans le Bulletin du Comité International des Sciences Historiques.

Veillez, je vous prie, agréer, Monsieur et Cher Collègue, l'assurance de ma considération distinguée et de mes dévoués sentiments.

Pour le Président:
Le Secrétaire:
Albert DEPREAUX.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION BICOGRAPHIE

Section
M. A. DEBEAUX
London, York
Rond-point de la gare
Paris (XVI)

17 Juin 1931

Président
M. R. FRIN
Adresser les lettres au Président
William de Bezastraat 52
La Haye

Monsieur et Cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous adresser le rapport établi par
M. Schmitt secrétaire adjoint de la Commission Internat-
ionale Bico-graphie, en suite de la réunion tenue à
Bruxelles les 21 et 22 Mai dernier.

Je vous prie de bien vouloir examiner de la lire avec at-
tention et de vous efforcer de faire connaître au plus tôt
et selon les moyens dont vous disposez, les directions qu'il
contient, notamment en ce qui concerne la bibliographie
annuelle et la bibliographie sélective des ouvrages
d'histoire nationale dans votre pays.

Je suis

avec toute sympathie et toute confiance, votre dévoué
dans la Bulle de l'Union internationale des Sciences Histori-
ques et rendrait les plus grands services aux historiens.

L'attire également votre attention sur l'importance de
coopération internationale internationale que nous sommes
la coopération internationale pour la poursuite de ces études et
être conservés dans les musées ou grandes collections de
votre pays. Les résultats de ces recherches pourraient aussi
être publiés sans difficulté dans la Bulle de l'Union inter-
nationale des Sciences Historiques.

Enfin, je vous prie d'agréer, Monsieur et Cher Collègue,
l'assurance de ma considération distinguée et de mes dévoués
sentiments.

Pour le Président
Le Secrétaire
Albert DEBEAUX

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

PROCES-VERBAL DES SEANCES

DE LA COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Budapest, les 21-22 Mai 1931

Etaient présents : Messieurs Pruin (Pays-Bas), Président, van Beresteyn (Pays-Bas), Gerola (Italie), Iwanoff (Bulgarie), Réau (France), Schremm (Allemagne). Se sont excusés par écrit les représentants de la Grande-Bretagne, du Luxembourg, de l'Autriche et de la Roumanie, ainsi que M. Dépreaux (France), Secrétaire. En ce qui concerne ce dernier, le soussigné a été chargé de remplir à sa place les fonctions de secrétaire. Les questions ci-après sont à l'ordre du jour: Observations de M. Blum, Paris, au sujet des éléments écrits des discussions dont il doit être pris connaissance, ainsi que la liste des oeuvres littéraires iconographiques publiées aux Pays-Bas au cours de l'année écoulée et qui doivent être remises à la rédaction du bulletin.

Les représentants de l'Italie, du Danemark, des Pays-Bas et de l'Allemagne fournissent un rapport détaillé des travaux exécutés jusqu'à ce jour et sur leurs nouveaux projets (au sujet desquels - si cela n'a pas encore été fait - des communications spéciales seront faites dans le bulletin). Sur la base de ces éléments, la Commission commence une discussion des différentes expériences réalisées et elle examine son programme ultérieur de travail. Elle établit alors un projet de directives qui ont été suggérées par le président de la Commission et elle les discute en détail (Cf. Annexe I). En ce qui concerne les autres résultats de la discussion, le rapport établi par le secrétaire-suppléant et dont il a donné lecture à la Commission Internationale d'Histoire fournit les renseignements nécessaires.

(signé) Schremm.

A N N E X E I

Directives, basées sur le projet établi par Monsieur PRUIN (Président) et établies par la Commission Iconographique.

- 1.- Pour faciliter l'utilisation des documents iconographiques par les historiens, il serait à désirer de voir créer dans chaque pays un bureau iconographique.
- 2.- Ces bureaux correspondraient entre eux et donneraient - soit directement, soit par l'intermédiaire d'un autre bureau - les renseignements qui leur seraient demandés par les historiens.
- 3 a-La création d'un bureau international et central à côté de la commission internationale de documentation iconographique ne paraît pas nécessaire, mais il serait à désirer qu'on arrivât à la création d'une feuille périodique internationale, qui publierait les résultats des travaux des bureaux et des savants qui s'occupent de l'iconographie historique.
- b- Les bureaux nationaux et à leur défaut les correspondants de notre commission, seraient priés à fournir chaque année à la direction du périodique dont il est parlé ci-dessus une liste des publications relatives à l'iconographie parues dans leur ressort.
- 4.- Chaque bureau devrait réunir toutes les annotations qu'il pourrait rassembler sur les documents iconographiques qui se trouvent ou qui vont être vendus dans son ressort, soit que ces annotations se fondent sur ce que les employés des bureaux respectifs ont vu et remarqué eux-mêmes, soit qu'elles soient empruntées aux catalogues des musées, des collections, des expositions et des ventes publiques.
- 5.- Les renseignements seraient rassemblés sur des fiches qui comprendraient pour le moins les indications suivantes (si elles sont connues):

- 1°.- Nom entier, prénom et surnom du ou des personnages représentés ou présumés "représentés";
  - 2°.- Date et lieu de naissance et de décès;
  - 3°.- Age approximatif à l'époque de la représentation et éventuellement circonstances et lieu de la prise du portrait;
  - 4°.- Nom de l'artiste ou de l'école; original, réplique ou copie;
  - 5°.- Epoque de l'oeuvre;
  - 6°.- Toutes indications historiques telles que, monogrammes, dates, armoiries, distinctifs, et en général toutes inscriptions figurant sur l'oeuvre décrit;
  - 7°.- Indiquer s'il y a un pendant de l'objet ou s'il appartient à une série;
  - 8°.- Indiquer, s'il est possible, s'il y a une littérature spéciale concernant l'oeuvre, ou des ouvrages ou gravures la reproduisant.
- 6.- Il serait à désirer de dresser aussi une bibliographie des ouvrages relatifs à l'iconographie (rétrospective jusqu'au commencement des listes annuaires).
- 7.- Tant, que le périodique international dont il est question sous le numéro 3a, n'existe pas encore, on pourrait demander pour les listes et les bibliographies mentionnées sous les numéros 3b et 6, l'hospitalité soit au "Bulletin of the international committee of historical sciences", soit à un périodique ayant trait à l'iconographie du pays dont il s'agit. La rédaction du Bulletin est autorisée à traduire ces listes et ces bibliographies et à y insérer soit l'original soit la traduction.
- 8.- Il serait à désirer des listes de portraits ayant trait à des personnages étrangers. La réalisation se fera par des contributions partielles.

A N N E X E IIRAPPORT DE LA COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

présenté à l'Assemblée Générale du 25-5-1931 par
le Secrétaire-Suppléant

A notre regret, M. Dépreaux, Secrétaire de la Commission, a été empêché de venir en raison de l'Exposition Coloniale. Je suis chargé de présenter le rapport à sa place.

En tenant compte du rapport du Bureau, la Commission attache de l'importance à attirer l'attention de cette Assemblée sur les difficultés spéciales en présence desquelles elle se trouve. Nous nous trouvons encore, dans la phase où il y a lieu de tenter des expériences et d'en rassembler les résultats. Nous nous trouvons en présence d'un nouveau continent scientifique et pour le découvrir il nous faut d'abord adopter une méthode déterminée et développer une terminologie employée généralement. Il nous faut ici compter sur le manque de compréhension qui se manifeste parfois au cours des recherches dans le domaine de l'Histoire de l'Art. Voilà pourquoi, en dehors du travail proprement dit, il nous faut essayer d'éveiller l'intérêt pour les buts que nous nous imposons. En ce qui concerne ce qui a été effectué jusqu'à ce jour, il est devenu de plus en plus évident que la différence était considérable entre les différents pays intéressés. Dans certains pays il faut passer en revue une période de plus de 1.000 ans, même de plus de 2.000 ans et dans d'autres 1 ou 2 siècles suffisent. A la différence existant dans l'étendue des différents domaines artistiques vient s'ajouter celle de l'importance des trésors artistiques conservés. Les découvertes réalisées à l'aide de catalogues, d'inventaires et d'autres moyens ont progressé dans des conditions différentes, etc...

Il y a lieu toutefois de constater avec satisfaction que malgré ces difficultés il a déjà été entrepris beaucoup de choses depuis la fondation de la Commission. Les travaux initiés dans certains pays, comme la Hollande, la Roumanie, la Scandinavie, se sont encore développés. Dans de nombreux autres pays on est parvenu à fonder de nouvelles organisations nationales et même des bureaux permanents. Les rapports se trouvant dans la dernière brochure du Bulletin donnent une idée de ce mouvement. D'autres rapports ont été faits verbalement à la Commission. C'est avec satisfaction qu'elle a entendu, en particulier, les communications d'un de ses membres, M. Gerola, sur l'activité déployée par lui en Italie. Elle a reçu d'Allemagne la nouvelle que les projets qu'elle avait approuvés au cours de l'année écoulée étaient à la veille d'une réalisation.

En se basant sur les expériences déjà réalisées, la Commission s'est vue en état :

- 1°.- de déterminer définitivement les principes d'un inventaire des portraits, principes qui seraient remis aux correspondants de la Commission à titre de guide,
- 2°.- de préparer un accord relatif à une terminologie iconographique généralement reconnue. Il sera procédé à une enquête dont la préparation a été confiée à M. Andrup, assisté de M. van Beresteyn.

En se basant sur la situation, telle qu'elle a été décrite, le point principal du travail a résidé, jusqu'à présent, dans les efforts des différents pays. Toutefois on a pris des dispositions afin de faciliter la collaboration internationale et l'encouragement réciproque. Cela se fera :

- 1°.- par les bureaux nationaux déjà installés et qui, espérons-le, deviendront bientôt plus nombreux, ces bureaux se mettant à la disposition à titre d'intermédiaires,
- 2°.- par la communication permanente aux pays intéressés de renseignements relatifs aux portraits de personnalités étrangères, renseignements résultant des inventaires nationaux,
- 3°.- par le groupement systématique de portraits de ce genre. On a déjà en perspective la publication de brochures partielles. Moyennant leur publication, on pourra, en même temps, établir en principe la manière la plus pratique de développer et d'organiser ce travail.

En dehors de tout cela la Commission nourrit l'espoir de pouvoir se consacrer un jour à la publication d'un Annuaire International d'Iconographie qui aurait pour but de faciliter les échanges internationaux, de répandre les expériences réalisées, de communiquer les résultats de recherches scientifiques et de donner des renseignements bibliographiques. Maintenant déjà, le but de la Commission est de recevoir, des Commissions Nationales, des listes des ouvrages relatifs à la littérature iconographique parus au cours de l'année dans le but de les publier dans le Bulletin. En outre, la Commission engage ses correspondants à avoir soin de fournir des bibliographies rétrospectives jusqu'au commencement de la publication des rapports annuels.

Le problème du film exige d'être mentionné tout spécialement. Ici le manque d'expérience et les difficultés pratiques sont particulièrement considérables. La Commission remplira la tâche qui lui incombe en répandant les résultats des expériences déjà réalisées - surtout en Belgique et en Hollande - et en déterminant dans quelle mesure il a été répondu à ses suggestions

The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a multi-paragraph document, possibly a report or a letter, but the specific content cannot be discerned. The text is arranged in several distinct blocks, separated by what might be paragraph breaks or section changes. The overall appearance is that of a scanned document with very low contrast or significant fading.

antérieures en ce qui concerne la collection et l'augmentation pratique des films importants au point de vue historique. La Commission invite encore une fois ses membres et ses correspondants à se consacrer par tous les moyens à cette tâche, - le cas échéant en faisant appel à des experts - et à propager l'intérêt pour ces films.

-o-

La Commission d'Iconographie prie la Commission Internationale d'Histoire,

- 1°.- de vouloir bien inviter tous les pays dans lesquels il n'y a pas encore de bureau permanent ou dans lesquels il n'a été fondé au moins une Commission Nationale, à créer la base d'études iconographiques en fondant des institutions de ce genre,
- 2°.- d'user de toute son autorité vis-à-vis des collections artistiques dans lesquelles il n'est pas tenu compte du point de vue iconographique ou dans lesquelles il en est tenu insuffisamment compte, afin que lors de l'établissement des inscriptions et lors de l'établissement des catalogues on prenne en considération l'importance de l'iconographie.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

197

COMITÉ INTERNATIONAL

DES

SCIENCES HISTORIQUES

.....

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

36
36

Monsieur M. Gebarowicz
Attaché à l'Institut Ossolinski
Membre de la C.^{de} Int. d'Iconographie Historique

Lwow

Pologne

118

A. D.
6, Rond-Point-Eugeaud
PARIS-XVI.

119

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

7, Rue Vilain - XIII

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 5 Septembre 1932

Monsieur et cher collègue,

Comme suite à la circulaire adressée aux Présidents des Commissions du Comité International des Sciences Historiques par le bureau d'organisation du Congrès de Varsovie, M. le Secrétaire Général du Comité International m'a prié de vous faire connaître que si notre Commission veut avoir, ainsi qu'au Congrès d'Oslo, des réunions de travail particulières, il est nécessaire d'obtenir des membres de nos Commissions un certain nombre de communications concernant l'Iconographie Historique.

En conséquence j'ai l'honneur de vous rappeler et de vous prier d'en avertir MM. les Membres de vos Commissions nationales respectives que, pour être valablement inscrits, les titres de ces communications doivent être adressés par leurs auteurs avant le 1er Décembre 1932, date extrême à M. le Professeur TADEUSZ MANTEUFFEL, Secrétaire du Comité d'Organisation, Uniwersytet, Varsovie, Pologne.

Veillez agréer, Monsieur et cher collègue, l'assurance de mes distingués et dévoués sentiments.

Four le Président:

Le Secrétaire A. DEPREAUX

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICHOGRAPHIE

Paris, le 5 Septembre 1938

M. A. DEBREAUX
M. A. DEBREAUX
M. A. DEBREAUX
Paris (XVII)

M. R. PRUIN
M. R. PRUIN
M. R. PRUIN
M. R. PRUIN

Monsieur et cher collègue,

Comme suite à la circulaire adressée aux Présidents des Commissions du Comité International des Sciences Historiques par le bureau d'organisation du Congrès de Varsovie, M. le Secrétaire Général du Comité International m'a prié de vous faire connaître que si notre Commission veut avoir, ainsi qu'au Congrès d'Oslo, des réunions de travail particulières, il est nécessaire d'obtenir des membres de nos Commissions un certain nombre de communications

concernant l'Ichographie Historique.

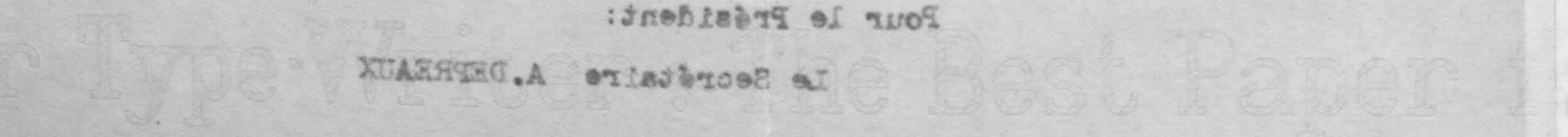
En conséquence j'ai l'honneur de vous rappeler et de vous prier d'en avertir MM. les Membres de vos Commissions nationales respectives que, pour être valablement inscrites, les titres de ces communications doivent être adressés par leurs auteurs avant le 1er Décembre 1938.

date extrême à M. le Professeur TADEUSZ MANTURTEL, Secrétaire du Comité d'Organisation, Université de Varsovie, Pologne.

Veuillez agréer, Monsieur et cher collègue, l'assurance de mes distingués et dévoués sentiments.

Pour le Président:

Le Secrétaire A. DEBREAUX

Lat 191

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

7, Rue Vilain XIII

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Rapport sur les séances tenues à La Haye

les 4 et 5 juillet 1933 par la Commission

Internationale d'Iconographie Historique.

-:-:-:-:-

Présents: MM. Van Puyvelde, président; Depréaux, secrétaire;
Alazard (Algérie); Schramm (Allemagne); S. Exc. Régis de
Oliveira (Brésil); Andrup, Ø Danemark); Gerola, (Italie);
Van Beresteyn (Pays-Bas);
Hankin (Grande Bretagne); absent et excusé.

La Commission a continué à consacrer toute son
activité aux initiatives prises par M. le Docteur Fruin,
à qui nous renouvelons l'expression de notre profonde
gratitude.

Trois séances de travail ont été tenues, suivant
l'ordre du jour primitivement établi; deux d'entre elles
ont eu lieu chez M. Van Beresteyn, dont les précieuses
collections nous ont été d'un grand secours pour la so-
lution de certaines des questions examinées.

La plupart des pays ont commencé une bibliographie
iconographique; ils rassemblent, de plus, les répertoires
des fonds iconographiques de divers établissements. Plus-
sieurs Commissions Nationales se sont mises au travail
pour composer un catalogue de portraits d'hommes célèbres
de leurs pays respectifs. La Commission allemande prépare
le catalogue des portraits allemands, du Xe au XIVE siècles.

La Commission autrichienne se préoccupe spécialement de l'Ambraser Sammlung. La Commission italienne a commencé la publication d'excellentes monographies concernant les richesses iconographiques de chacune des villes d'Italie. Une première a paru: Dr. Tua, Iconographie de la ville de Bassano del Grappa, qui a été distribuée aux Membres de la Commission Internationale.

Nous avons à signaler d'importants ouvrages spéciaux parus dans les différents pays:

ALGERIE - Une excellente iconographie historique de l'Algérie, par Esquer.

ALLEMAGNE - Un grand ouvrage du Dr. Schramm sur l'iconographie des souverains allemands.

BELGIQUE - Une histoire militaire de Belgique, par le Vicomte Ch. Terlinden.

DANTZIG - Une publication illustrée donnant les principaux portraits historiques de Dantzig.

FINLANDE - La liste des portraits peints antérieurs à 1800 existant en Finlande, par M. Meinander.

FRANCE - Le tome I du catalogue du Musée de Versailles par Pératé et Brière, publié d'après les principes recommandés par la commission d'iconographie.

Un ouvrage sur l'iconographie des troupes de marine et des troupes coloniales françaises, par A. Depréaux.

Une iconographie historique de l'Indo-Chine Française, par P. Boudet et A. Masson.

Une iconographie des costumes militaires autrichiens, par G. De Ridder.

Handwritten notes at the top of the page, possibly including a date or title.

1. The first section of the report discusses the general situation of the country and the progress of the work done during the year.

2. The second section deals with the financial position of the organization and the results of the various projects undertaken.

3. The third section reports on the activities of the different departments and the progress made in the various fields of work.

4. The fourth section contains a summary of the work done during the year and a list of the main achievements.

5. The fifth section contains a list of the names of the members of the organization and their addresses.

GRECE - Un album des empereurs byzantins (ouvrage posthume de Sp.Lambros).

Nous entrevoyons bientôt la possibilité d'entreprendre des études d'ordre général. Le Dr. Schramm a proposé une étude iconographique internationale sur les humanistes, au sujet de laquelle il a été chargé d'apporter une proposition concrète. La Belgique a en vue une iconographie des Ducs de Bourgogne.

Dans nos séances de cette session, nous nous sommes occupés principalement de l'Organisation pratique des centres nationaux d'iconographie, sur l'admirable modèle du Bureau d'Iconographie organisé par notre collègue, M. Van Beresteyn.

Des exposés présentés par MM. Andrup et Van Beresteyn et de leur discussion est sorti un système définitif de fiche-type à utiliser pour l'iconographie des portraits. La fiche modèle devra contenir:

- 1). Nom en entier, prénom et surnoms des personnages présumés représentés.
- 2). Fonction.
- 3). Fils ou fille de.....
- 4). Date et lieu de naissance et de mort.
- 5). Mariage.
- 6). Exécution matérielle et technique.
- 7). Dimensions.
- 8). Provenance et raisons de l'identification proposée.

9). Brève description:

A). Age approximatif

B). Pose (de face, de profil...)

C). Présentation (en pied, en buste...)

D). Costume.

10). Original, copie ou inspiré de...

11). Remarques particulières:

A). Etat actuel, retouches, restaurations...

B). Signature, date, monogrammes, armoiries.

C). Bibliographie sommaire. Reproductions connues.

12). Communiqué par.....

NB. Les renseignements soulignés constituent le minimum demandé aux collaborateurs.

M. Van Beresteyn est chargé de la rédaction de la fiche, qui devra ensuite être diffusée par les soins de la Commission.

La terminologie proposée par M. Andrup est adoptée, sous réserve d'un dernier examen.

La question de la bibliographie semble également résolue. Elle devra contenir la liste des ouvrages parus dans chaque pays sur l'iconographie historique, tant sur le pays même que sur les pays étrangers et -autant que possible- la liste des articles les plus importants concernant ce sujet.

La commission enregistre avec grand plaisir la nomination de ses nouveaux membres proposés par le Bureau du Comité International:

MM. ALAZARD (Algérie).

LOEHR (Autriche).

1. Introduction

2. Les objectifs de la mission

3. Le cadre de la mission

4. La méthodologie de la mission

5. Les résultats

6. Les conclusions et recommandations

7. Les annexes

8. Les références bibliographiques

9. Les remerciements

10. Les conclusions finales

11. Les annexes

12. Les conclusions et recommandations

13. Les annexes

14. Les conclusions et recommandations

15. Les annexes

16. Les conclusions et recommandations

17. Les annexes

18. Les conclusions et recommandations

19. Les annexes

20. Les conclusions et recommandations

21. Les annexes

22. Les conclusions et recommandations

23. Les annexes

24. Les conclusions et recommandations

25. Les annexes

26. Les conclusions et recommandations

27. Les annexes

28. Les conclusions et recommandations

29. Les annexes

30. Les conclusions et recommandations

PRIETO (Espagne).

VAN BERESTEYN (Pays-Bas).

GEBAROWICZ (Pologne).

JOSE DE FIGUEREIDO (Portugal).

Jusqu'ici notre Comité International et nos Commissions Nationales ont travaillé avec des moyens de fortune; de plus, ils ont attendu des collaborations gracieuses. Il ne nous est pas possible de songer, en ce moment, faute de moyens, à l'installation, si désirable pourtant, d'un bureau central, où tout le travail puisse être concentré, où l'on puisse rassembler toutes les fiches, et qui deviendrait le bureau international des renseignements iconographiques, où tous les historiens du monde pourraient trouver, pour l'illustration de leurs livres, une documentation vraiment sérieuse.

Cependant, en l'état actuel des choses, le bureau de notre Commission Internationale sera de plus en plus en mesure de fournir, par l'intermédiaire de nos Commissions Nationales, les renseignements demandés.

R E C O M M A N D A T I O N S .

La Commission se recommande au Bureau du Comité International des Sciences Historiques pour le prier d'obtenir des gouvernements l'adjonction, de plus en plus urgente, soit aux Musées, soit aux dépôts d'Archives Centrales, Communales, Départementales ou Provinciales, de collections photographiques et cinématographiques documentaires.

Le Secrétaire:

ALBERT DEPREAUX

1950 (continued)

VAN HERTFORD (continued)

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

FORM NO. 1 (REVISED 1-15-50)

1. Name of the person or organization to whom the report is made

2. Name of the person or organization making the report

3. Title of the report

4. Date of the report

5. Name of the person or organization to whom the report is made

6. Name of the person or organization making the report

7. Title of the report

8. Date of the report

9. Name of the person or organization to whom the report is made

10. Name of the person or organization making the report

11. Title of the report

12. Date of the report

13. Name of the person or organization to whom the report is made

14. Name of the person or organization making the report

15. Title of the report

16. Date of the report

17. Name of the person or organization to whom the report is made

18. Name of the person or organization making the report

19. Title of the report

20. Date of the report

21. Name of the person or organization to whom the report is made

22. Name of the person or organization making the report

23. Title of the report

24. Date of the report

25. Name of the person or organization to whom the report is made

26. Name of the person or organization making the report

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

Bureau du Secrétaire général à l'Institut International de Coopération intellectuelle, 2, rue Montpensier, Paris (1er)

Pays représentés dans le Comité : Algérie, Allemagne, Argentine, Autriche, Belgique, Brésil, Bulgarie, Canada, Chili, Danemark, Dantzig, Egypte, Espagne, Estonie, Etats-Unis d'Amérique, Finlande, France, Grande-Bretagne, Grèce, Hongrie, Indes anglaise, Italie, Lettonie, Lithuanie, Malte, Mexique, Norvège, Pays-Bas, Pologne, Portugal, Roumanie, Russie, Suède, Suisse, Tchécoslovaquie, Turquie, Ukraine, Uruguay, Yougoslavie.
Membres du Bureau : Prof. H. KOHT (Oslo), président ; Prof. B. DEMBINSKI (Poznan) et A. DOPSCH (Vienne), vice-présidents ; Prof. K. BRANDI (Göttingen), J. ŠUSTA (Prague), H. TEMPERLEY (Cambridge), membres assesseurs ; Prof. M. LHÉRITIER (9, rue du Printemps, Paris, (XVIIe), secrétaire général ; Dr W. G. LELAND (907, Fifteenth Street, Washington), trésorier.

Paris, le 8 octobre 1932

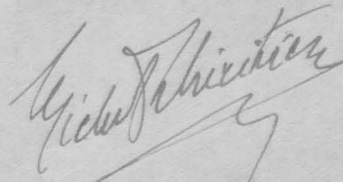
Monsieur le Professeur,

Comme suite aux décisions prises par notre sixième assemblée qui s'est tenue à La Haye au mois de juillet dernier, j'ai l'honneur de vous faire connaître que sur la recommandation des délégués de votre pays dans notre Comité, vous avez été élu membre de notre Commission d'Iconographie historique.

Nous vous serions très obligés de bien vouloir, aussitôt que possible, vous mettre en rapport avec M. Depréaux, administrateur délégué de la Fondation Thiers, 5 rond-point Bugeaud, Paris, XVIe, secrétaire de la Commission, et lui apporter votre concours précieux.

Veillez agréer, je vous prie, l'assurance de mes sentiments les plus distingués et dévoués.

Le Secrétaire général,

Prof. Michel Lhéritier

9 rue du Printemps

Paris, XVIIe.

133

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Bureau du Secrétaire général à l'Institut International de Coopération intelli

2, rue Montpensier, PARIS (1er)

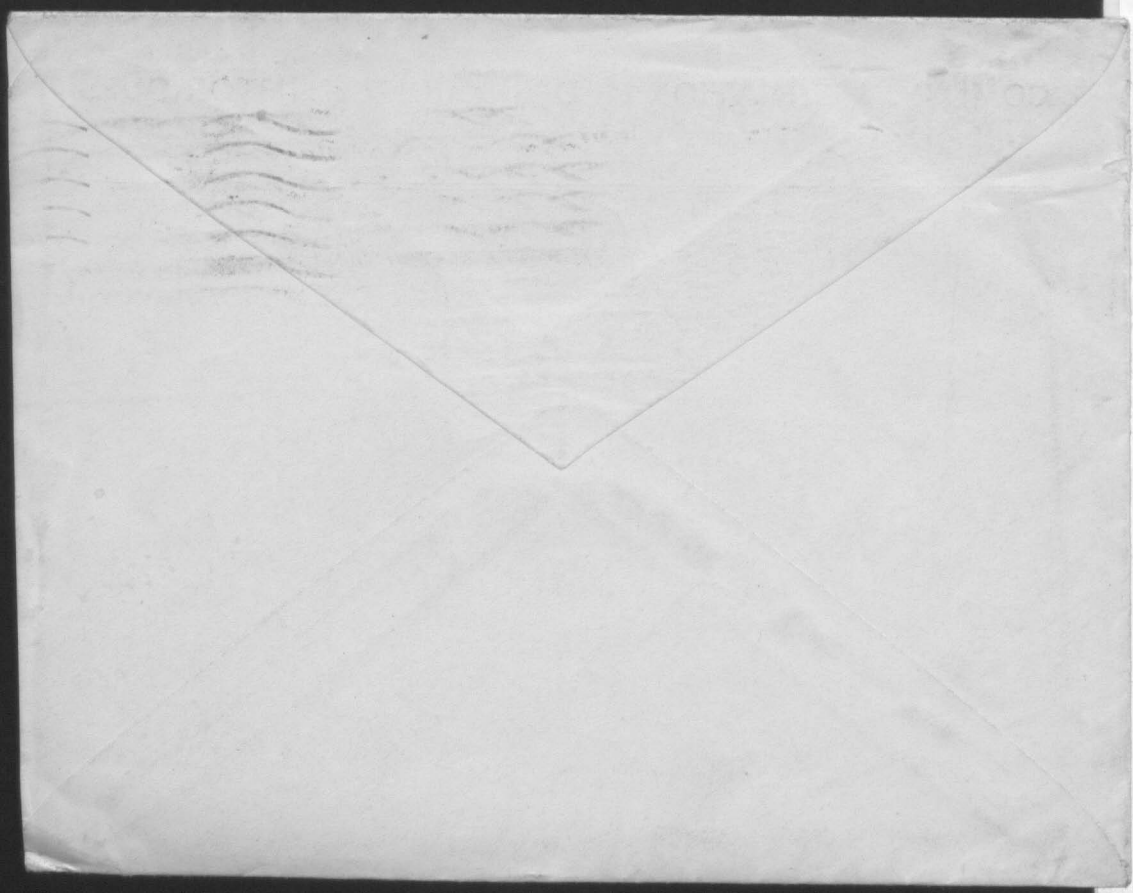

Monsieur le Dr. Gcharowicz
Musé Osolinski

Lwow

Pologne

135

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

7, Rue Vilain - XIII

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 31 Mai 1933

Monsieur et cher Collègue,

Comme vous l'avez appris, tant par les circulaires émanant de M. le Professeur Lhéritier, Secrétaire Général, que du Comité Organisateur Polonais, un Congrès, analogue à celui qui se tint à Oslo il y a cinq ans, aura lieu à Varsovie, du 21 au 28 août, et il est prévu un certain nombre de réunions de notre Commission.

Je vous serais donc très reconnaissant de vouloir bien préparer et m'envoyer, dès que possible, un exposé très sommaire de l'activité de votre Commission depuis la réunion tenue l'année dernière à La Haye. De cette façon il me sera possible de rédiger le rapport général demandé par le Bureau du Comité International.

Veillez agréer, Monsieur et cher Collègue, l'assurance de mes dévoués et très distingués sentiments.

Le Secrétaire:

ALBERT DEPREAUX

N.B. Vous êtes prié d'envoyer également un exemplaire de l'exposé dont il est parlé ci-dessus à M. L. Van Puyvelde, notre Président.

A.D.

Best Paper for Type-Writer

137

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Paris, le 10 Juillet 1933

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

M. L. VAN PUYVELDE Monsieur et cher Collègue,

7, Rue Vilain - XIII

BRUXELLES

Comme suite à la circulaire du 30 juin dernier reçue de M. le Professeur Lhéritier, Secrétaire-Général du Comité International, j'ai l'honneur de vous rappeler que le VIIe Congrès International des Sciences Historiques se tiendra à Varsovie du 20 au 27 août 1933.

Notre Commission pourra, croyons-nous, y tenir trois séances, dont l'une publique, dans le cadre du Congrès, à laquelle seront présentées par leurs auteurs les différentes communications annoncées. Les deux autres séances seront des séances privées ou "de travail", analogues à celles tenues à La Haye l'an dernier.

Elles seront consacrées à la lecture du rapport général sur l'activité des Commission nationales ainsi qu'à celle des rapports spéciaux des dites Commissions, si leurs représentants le désirent. On cloturera aussi la question de terminologie déjà fort avancée à La Haye et on examinera les projets de travail en commun et les vœux qui pourraient être soumis à la Commission.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège social à Washington

COMMISSION D'ICHOGRAPHIE

Paris, le 20 Juillet 1953

M. A. DEPEROUX
Président
Paris, le 20
1953

M. R. FRUIN
Président
Paris, le 20
1953

M. J. VAN DERVAAN
Président
Paris, le 20
1953

Comme suite à la circulaire du 30 juin dernier

relative à la participation à l'Institut International de l'histoire de l'écriture, j'ai l'honneur de vous adresser par la voie internationale les documents historiques que vous m'avez adressés en vue de leur publication dans le Bulletin de l'Institut International de l'histoire de l'écriture.

Je vous prie de bien vouloir agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute estime et de ma haute reconnaissance.

Je vous prie de bien vouloir agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute estime et de ma haute reconnaissance.

- 2 -

Vous recevrez en temps utile, les convocations à ces séances, mais nous vous prions, pour le cas où nous ne pourrions vous donner sur ce point avant le Congrès les précisions définitives, de bien vouloir vous trouver à Varsovie, lors de l'assemblée plénière, le 20 août 1933, à 3 heures de l'après-midi, au Palais Staszic, 72 Nowy Swiat, dans la grande salle.

S'il nous parvenait, avant cette date, des indications complémentaires, nous vous les communiquerions aussitôt.

Veillez agréer, Monsieur et cher Collègue, l'assurance de mes distingués et très dévoués sentiments.

Pour le Président

Le Secrétaire:

Albert DEPREAUX

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

RAPPORT SUR L'ACTIVITE DE LA COMMISSION

INTERNATIONALE D'ICONOGRAPHIE

DE 1932 A 1933

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

-:-:-

Pendant cette année notre Commission s'est évertuée, comme auparavant, à multiplier les études d'ordre iconographique dans les divers pays et à concentrer les efforts dans un centre de spécialistes d'où sortiraient les directives pour les travaux à entreprendre et pour l'unification des méthodes à appliquer.

FICHE-TYPE: A la séance de La Haye nous nous sommes préoccupés, principalement, de l'établissement d'une fiche-type commune à toutes les Commissions nationales, fiche portant tous les renseignements nécessaires ou utiles dans un ordre logique et pratique. Le bureau a imprimé la fiche-type ainsi établie, et l'a soumise encore au cours de l'année écoulée à l'appréciation de tous les membres. Ceux-ci ont fait leurs observations, dont le bureau a tenu compte. Après discussion à la première séance de Varsovie, la fiche-type a été légèrement modifiée encore et a été approuvée définitivement dans la seconde séance. Elle sera envoyée à toutes les commissions nationales pour servir d'exemple et servira à faciliter les consultations de pays à pays.

TERMINOLOGIE: A la séance de La Haye, M. Andrup a été chargé

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège social à Washington

COMMISSION D'ICNOGRAPHIE

RAPPORT SUR L'ACTIVITE DE LA COMMISSION

INTERNATIONALE D'ICNOGRAPHIE

DE 1922 A 1923

M. A. DEPREAUX
Paris
1924

M. R. FRUIN
Paris
1924

Le Comité international des sciences historiques a été institué par une convention internationale signée à Paris le 22 mai 1922. Son but est de promouvoir les études historiques par la coopération internationale des savants de tous les pays. Le Comité a pour organe le Bulletin international des sciences historiques, qui paraît trimestriellement.

Le Comité a tenu sa première séance à Paris le 22 mai 1922. Elle a été présidée par M. A. Depreaux. Les travaux du Comité ont été organisés en sections nationales et en sections internationales. Les sections nationales ont pour but de promouvoir les études historiques dans leur pays respectif. Les sections internationales ont pour but de promouvoir les études historiques par la coopération internationale des savants de tous les pays.

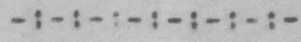
Le Comité a tenu sa deuxième séance à Paris le 22 mai 1923. Elle a été présidée par M. R. Fruin. Les travaux du Comité ont été organisés en sections nationales et en sections internationales. Les sections nationales ont pour but de promouvoir les études historiques dans leur pays respectif. Les sections internationales ont pour but de promouvoir les études historiques par la coopération internationale des savants de tous les pays.

Le Comité a tenu sa troisième séance à Paris le 22 mai 1924. Elle a été présidée par M. A. Depreaux. Les travaux du Comité ont été organisés en sections nationales et en sections internationales. Les sections nationales ont pour but de promouvoir les études historiques dans leur pays respectif. Les sections internationales ont pour but de promouvoir les études historiques par la coopération internationale des savants de tous les pays.

de rédiger un rapport sur la terminologie à employer dans la description des portraits. Les différentes Commissions Nationales ont été consultées à ce sujet. Après discussion approfondie à Varsovie, la Commission a déterminé les termes à employer. La liste de ces termes sera publiée et envoyée aux Commissions Nationales.

TRAVAIL COMMUN: Enfin notre Commission a pris ^{la} résolution d'entreprendre un grand travail en commun d'ordre international. Les idées se sont d'abord arrêtées à la confection dans chaque pays d'une liste des portraits de personnages étrangers. Puis, après examen critique, la Commission a décidé d'entreprendre la publication d'un corpus international des portraits d'humanistes. Notre Commission pousserait les Commissions Nationales à faire le travail nécessaire.

PUBLICATIONS: La Commission d'Iconographie désirerait voir publier dans le Bulletin du Comité International les comptes-rendus des séances de cette Commission. Elle exprime aussi le voeu que ses publications d'ordre international soient entreprises aux frais du Comité International.

COMMISSIONS NATIONALES: Quand à l'activité des Commissions Nationales, plusieurs d'entr'elles ont été très actives, chacune dans son domaine. Celle de l'Allemagne a terminé le Répertoire des fonds iconographiques publics ou privés. Elle s'est mise en relations avec les supérieurs des communautés religieuses allemandes afin de les amener à entreprendre

de concert avec elle, un Index Général des Portraits religieux allemands. La Commission a terminé en manuscrit la bibliographie iconographique des portraits allemands de 1924 à 1930. En Autriche, la Commission Nationale s'est occupée beaucoup des fonds iconographiques conservés à Ambras. La bibliographie iconographique est terminée pour 1932. L'atelier photographique des Musées entreprend la reproduction de tous les portraits qui se trouvent à la réserve. En Belgique, une Commission Nationale a été créée en 1932. Partant du principe que le sujet de ses études en commun devrait intéresser non seulement les historiens belges, mais aussi leurs collègues étrangers, cette Commission a retenu comme but de ses premiers travaux la période de la première moitié du XVIIe siècle. Sous l'impulsion de la Commission la Baronne Ed. Gröndl a entrepris l'iconographie des Princes de Ligne et celle des Gouverneurs-Généraux qui ont résidé en Belgique de 1480 à 1830. M. Andrup continue régulièrement la publication des portraits se trouvant dans les collections publiques du Danemark. Sous la direction de notre confrère le Dr. Keyser, la Société des Historiens allemands de Dantzic a continué son inventaire des portraits de personnalités de cette ville se trouvant à l'étranger et à Dantzic même. Le professeur Mohamed Krassin nous annonce que trois volumes de l'Iconographie des monuments de l'ancienne Egypte ont déjà paru à l'Oxford University Press, sous la direction du professeur Griffith. D'autres volumes vont suivre. Le Comité français d'iconographie nous a présenté la bibliographie des travaux iconographiques parus en France de 1926 à 1931.

Il a fait préparer une iconographie de Mirabeau. Son secrétaire a entrepris un travail sur les portraits et scènes historiques étrangers à Versailles. Sous son impulsion, un comité prépare un Inventaire des Fonds iconographiques français. La communication présentée au Congrès de Varsovie par M. Lemoine souligne heureusement le grand intérêt de ce travail pour les érudits français. La Commission Nationale de Grande Bretagne n'est pas encore régulièrement constituée, mais notre collègue anglais, M. le professeur Constable, du Courteauld Institute nous a adressé un excellent rapport contenant l'énumération des principaux fonds iconographiques anglais, ce qu'ils contiennent et la meilleure façon d'y orienter ses recherches. La Commission italienne, sous la direction de M. Gerola, donne le plus bel exemple d'activité. M. Gerola a présenté à la séance de Varsovie deux nouveaux fascicules de l'exploration iconographique italienne, faisant suite à ceux de la ville de Bassano. Ce sont Fabriano par M. Sassi et Trévise par M. Cervellini. M. Belzoni s'est occupé des portraits de personnages polonais exécutés par des artistes du Trentin et M. Gerola apporta au Congrès de Varsovie une communication des plus importantes sur l'iconographie des rois de Pologne dans des fonds italiens. Le guide iconographique de la Vénétie, premier essai de ce genre d'ouvrages, a été mené à bien par le Dr. Rasmo. Dans les Pays-Bas, notre collègue M. Van Beresteyn a offert à l'Etat sa riche collection de documentation iconographique comportant 80.000 fiches, 4.000 reproductions, 1.500 négatifs et 2.500 catalogues.

Cette collection, avec d'autres de ce genre, constituera le fond d'un Bureau officiel de documentation iconographique pour la Hollande. M. Van Berestejn vient de publier également une excellente monographie sur Guillaume I, Prince d'Orange, qui est un modèle du genre. La Commission polonaise s'est formée cette année. Grâce à des collaborateurs savants et actifs, comme Melle. Sawicka et M. Gebarowicz, elle promet de faire de la bonne besogne: déjà elle a publié une bibliographie très complète des gravures et reproductions concernant l'histoire de l'art polonais, parues dans les périodiques illustrés de 1824 à 1924.

Dans quelques pays l'activité dans le domaine des recherches iconographiques s'est ralentie ou même arrêtée entièrement. Le Brésil nous annonce que la situation économique empêche la Commission d'entreprendre les travaux projetés. Nos amis d'Espagne nous laissent sans nouvelles. Nous avons regretté l'absence à Varsovie de notre collègue anglais. Nous nous plaignons du manque d'intérêt manifesté aux Etats-Unis d'Amérique pour l'Iconographie. Notre Commission internationale serait heureux de voir les historiens américains seconder son effort en lui donnant d'actifs collaborateurs.

Le Président:

L. VAN PUYVELDE

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 5 Février 1934

Monsieur et cher collègue,

J'ai l'honneur de vous informer que l'Assemblée du Comité International des Sciences Historiques se tiendra à Paris du 21 au 24 mars prochain. A cette occasion, il serait désirable que notre Commission put se réunir. J'espère donc qu'il vous sera possible d'assister à nos séances.

Veillez agréer, Monsieur et cher Collègue, l'expression de mes dévoués et distingués sentiments.

Pour le Président:

Le Secrétaire:

A. DEPREAUX

Si vous pensez pouvoir venir, veuillez me faire connaître par quel réseau de chemins de fer (Stations d'entrée en France), afin que si nous obtenions une réduction de tarifs, nous puissions vous en faire profiter

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siege légal : Washington

COMMISSION D'ICONGRAPHIE

2.1.1900

M. A. DEBRAUX - Paris, le 8 Février 1934

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

M. R. FRUIN

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

1.1.1900

Monsieur et cher collègue,

J'ai l'honneur de vous informer que l'Assemblée du Comité International des Sciences Historiques se tiendra à Paris du 21 au 24 mars prochain. A cette occasion, il serait souhaitable que notre Commission put se réunir. L'espérer donc qu'il vous sera possible d'assister à nos séances.

Veuillez agréer, Monsieur et cher collègue, l'expression de mes dévoués et distingués sentiments.

Pour le Président:

Le Secrétaire:

A. DEBRAUX

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

COMITÉ INTERNATIONAL

DES

SCIENCES HISTORIQUES

*****

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

FONDATION THIERS

5, Rond - Point - Bugeaud

PARIS (16e)

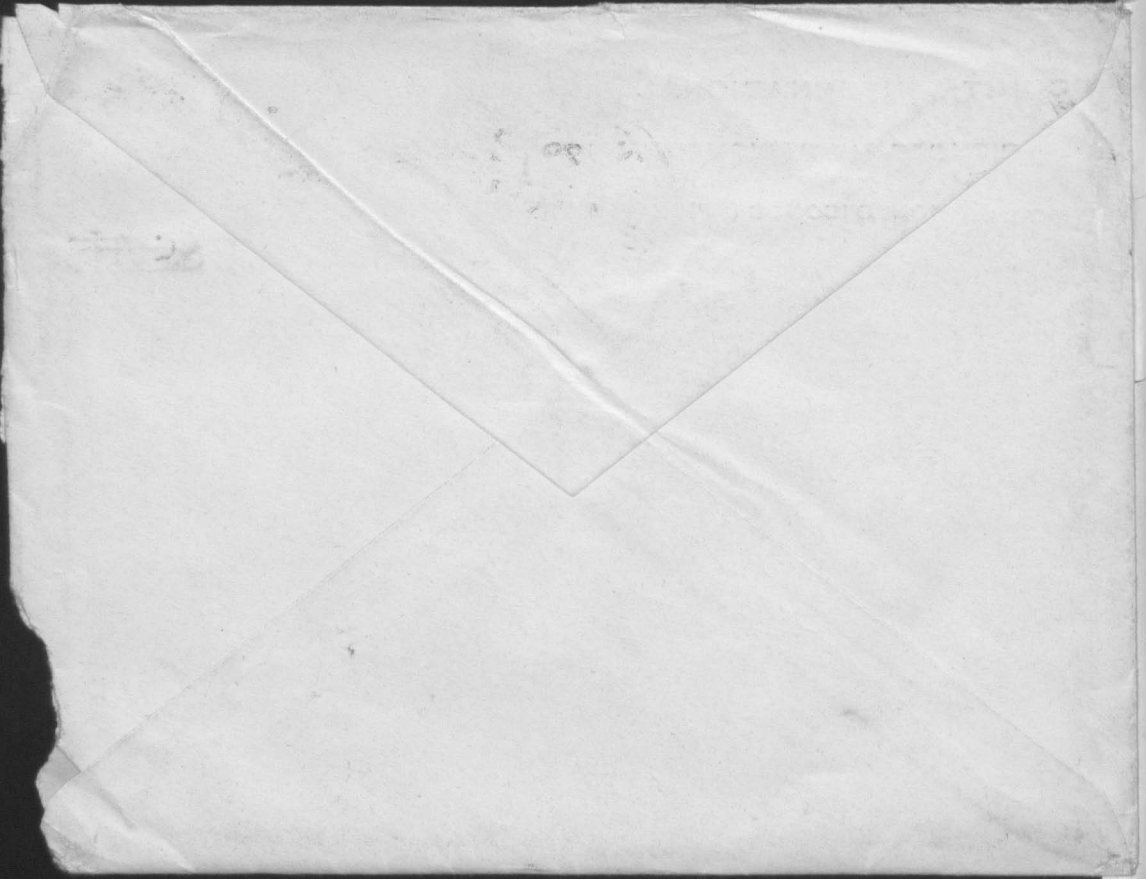
153

Monsieur S. D. Gebarowicz
Attaché au Musée Ossolinski

Lwow

Pologne

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

RAPPORT SUR L'ACTIVITE DE LA COMMISSION

INTERNATIONALE ET DES COMMISSIONS NATIO-

NALES D'ICONOGRAPHIE HISTORIQUE DE MARS 1934 A AVRIL 1935.

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

---:---:---:---

La réunion à Paris, le 23 mars 1934, sous la présidence de M. Van Puyvelde, de la Commission Internationale d'Iconographie historique, a permis de liquider définitivement les questions de méthode et de terminologie et achever l'élaboration d'une fiche internationale destinée à faciliter, par l'unification des termes appropriés, les demandes de renseignements iconographiques entre commissions de pays différents.

La terminologie ainsi adoptée a été reproduite dans le Bulletin du Comité International (1); la reproduction de la fiche a déjà paru dans un article d'un périodique américain sous la signature de M. Van Puyvelde (2), mais figurera de nouveau dans le prochain numéro du Bulletin qui sera consacré à l'iconographie historique.

La Vitalité de notre Commission et des Commissions Nationales s'est affirmée à nouveau par les études, comptes-rendus

---

(1) - Vol. VI, Part III n° 24 p 234
 (2) - Technical Studies - Vol. IV, n° 3, January 1936
 (3) - ~~Vol. VI, Part III n° 24, Historical Iconographie;~~
Part IV, Iconographie and Numismatic.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICHOGRAPHIE

Secrétaire
M. A. DEBEAUX
Professeur à l'Université
de Bordeaux-Matignon
Tunis (XXV)

Président
M. R. ERWIN
Professeur de l'Université de
Wisconsin-Madison, 25
Lé Havre

M. J. VAN...
D. J. VAN...
Lé Havre

ou bibliographies parus dans les deux numéros consacrés en 1934, par le Bulletin, à l'Iconographie Historique (I). Il est inutile d'y revenir ici, ce Bulletin étant suffisamment répandu.

Au point de vue du travail international, deux directives ont été prises en considération, et poursuivies simultanément.

La première a consisté à continuer dans les diverses commissions nationales, un travail analogue à celui qui avait été amorcé en France par M. Depréaux pour le Musée de Versailles et le Musée Marmottan de Paris, c'est à dire le relevé des pièces iconographiques pouvant faciliter les études des érudits étrangers. Nos collègues d'Autriche et d'Italie sont déjà entrés dans cette voie.

La seconde orientation internationale de notre Commission concernait les bases pratiques d'une collaboration à une iconographie générale des humanistes, proposée par notre collègue allemand, M. le professeur P.E. Schramm. A ce point de vue, des circulaires ont été adressées à tous nos collègues, leur demandant de bien vouloir faire établir par les spécialistes qualifiés de chaque pays, une liste des personnages notoires ayant fait figure d'humanistes. La confrontation de ces listes, l'élimination de doubles emplois possibles, donneraient seules les bases sérieuses indispensables à ce travail.

En conséquence, la liste des humanistes autrichiens a déjà paru sur notre Bulletin (2), ⁽³⁾ une eu plutôt deux listes ont été dressées pour la France et une également pour la Grande-Bretagne. Les autres sont encore en préparation, mais l'on nous

---

(1) - Vol. VI, Part III n° 24, Historical Iconographie;
Part IV, Iconographie and Numismatic.

(2) - n° 24 p 286 et 287

(3) - Établies grâce à la complaisance de M. Lebique et Jourd'heuil.

fait espérer sous peu celles de l'Autriche, de la Belgique, du Danemark, de l'Italie (province de Trente) et de la Roumanie.

Nous n'en regrettons que plus vivement l'absence de nos deux Collègues M.le professeur Schramm et M.le superintendant Gerola.

+

+ +

Je passerai maintenant à la seconde partie de mon rapport, celle qui concerne l'activité des commissions nationales:

En Allemagne a commencé à paraître une série d'ouvrages consacrés à l'Iconographie historique. Nous en avons reçu deux fascicules envoyés par M.le Docteur Steinberg, savoir: I- Sigfrid Steinberg : Bibliographie zur Geschichte des deutschen Porträts, II- Ingeborg Schnack : Beiträge zur Geschichte des Gelehrtenporträts, avec un très curieux portrait de Denis Papin.

En Autriche, le travail a été, comme toujours, très important. Signalons l'ouvrage de M.le Docteur Wilhelm Beetz : Die Porträtsammlung der National Bibliothek in ihrer Entwicklung, et l'excellent guide de notre confrère M.Loehr : Führer durch die Ausstellung der Bundes-Sammlung von Medaillen, Münzen und Geldzeichen. Le travail sur les Portraits de la Collection d'Ambras sera bientôt terminé et M.le Docteur Ladner ^{en tiendra compte} ~~le comprendra~~ dans son Iconographie des Papes. Un article de lui sur ce dernier sujet a d'ailleurs paru au cours de l'année, dans la "Numismatische Zeitschrift". M.le Docteur Schmidt a préparé la Bibliographie des ouvrages parus en Autriche et concernant l'Iconographie. Cette Bibliographie paraîtra dans le prochain Bulletin,

avec le travail entrepris par M.le Docteur Blauenstein et donnant les indications les plus précieuses sur les tableaux des châteaux autrichiens.

En Belgique, des études iconographiques sont en préparation pour notre Bulletin.

En France, les travaux nécessités par le Guide à travers les Fonds Iconographiques des dépôts parisiens continuent, sous la direction de M.Lemoisne, Conservateur du Cabinet des Estampes à la Bibliothèque Nationale, et une iconographie de La Fayette est en préparation. Deux listes d'humanistes ont été dressées, l'une par les soins de M.le professeur Lebègue, de l'Université de Rennes, l'autre par M.le professeur Jourda, de l'Université de Montpellier.

En Grande Bretagne, notre collègue M.le professeur Constable m'a fait connaître la difficulté de constituer pour le moment une Commission nationale d'iconographie. En revanche une iconographie des portraits nationaux est en préparation, ainsi qu'un volume d'iconographie faisant suite à la Cambridge Medieval History. M.Constable m'a adressé une bibliographie des travaux iconographiques faites ou achevés en Angleterre en 1934 et une liste des humanistes anglais due à M.le professeur H.O. Evenett, de Trinity College, Cambridge.

Notre Collègue le R.P.Heras de Bombay, nous a envoyé

---

aussi un interessant travail concernant l'iconographie historique de l'Inde du Sud. Three forgotten Pallava Kings (1) et un Compte-rendu de l'ouvrage du Professeur Banerji : The Age of the Imperial Guptas.(2)

L'Italie nous a envoyé pour le Bulletin un excellent article de M.Gerola Una recente illustrazione delle statue in brozo di Casa d'Austria nella chiesa di Corte di Innsbruck.

En Roumanie, où nous sommes accueillis si aimablement aujourd'hui, M.le professeur Panaïtesco a préparé deux travaux, l'un sur l'iconographie d'une personnalité roumaine, l'autre sur les personnages ayant fait en Roumanie figure d'humanistes et M.le Président Jorga va faire paraître son iconographie des princesses roumaines, 2e volume de son magistral ouvrage sur le sujet.

La Pologne a délégué à notre Commission, aux lieu et place de M.Gebarowicz, M.le professeur Stefan Komornicki, conservateur du Musée Czartoryski, de Cracovie, auteur de la récente et érudite iconographie du roi Etienne Bathory.

Les rapports des autres pays ne nous sont pas encore parvenus.

Le Secrétaire de la Commission:

ALBERT DEPREAUX

---

(1)- The Journal of the University of Bombay, Vol.II, Part IV, January 1934 pp 227-237

(2)- Id. pp 365-371

1935 165

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris 24 Décembre 1935

Monsieur et cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous adresser ci-joint copie de la circulaire que m'enverra M. le professeur Oppens concernant la réunion projetée à Bucarest.

Si vous aviez l'intention de vous y rendre, je vous serais reconnaissant de bien vouloir m'en aviser, en même temps que vous ferez connaître votre décision à M. le professeur Oppens.

Truivelly agrée, Monsieur et cher Collègue, l'assurance de mes très distingués et très dévoués sentiments

Albert Depréaux

Siege légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Secrétaire:
M. A. DEBRAUX
Katholien 1789
3, Rue de la Harpe
Paris (VII)

Président:
M. R. FRUIN
Katholien 1789

Willy-Strasse, 25
Zürich

M. VAN MEYLAND
Katholien 1789

Prof. Spruner
Spruner
M. R. Fruin
M. Van Meyland
16

167

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Paris, le 12 Février 1936

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Monsieur et cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous informer que M. Lhéritier, secrétaire-général du Comité International et M. le Professeur Opresco, secrétaire du Comité Roumain me demandent, d'urgence, quels sont les Membres de notre Commission qui ont l'intention de se rendre à Bucarest pour la IXe Assemblée.

Je vous serais donc très obligé de bien vouloir me répondre par retour du courrier, afin que je puisse renseigner ces Messieurs en toute connaissance de cause. *Veuillez agréer, mon cher Collègue, l'assurance de mes très dévoués sentiments*

Le Secrétaire:

A. Depréaux

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Paris, le 12 février 1958

M. A. DEBBANX
Boulevard de la Chapelle
75010 Paris (XVI)

M. R. FRUIN
Boulevard de la Chapelle
75010 Paris (XVI)

Monsieur et cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous adresser en
lithographie, secrétaire-général du Comité International de
M. le Professeur Gerson, secrétaire du Comité National de
général, d'histoire, et de la Commission d'Iconographie
mission qui ont l'intention de se rendre à Buenos Aires pour
la IXe Assemblée.
Je vous prie de bien vouloir agréer mes
vœux de réussite pour votre retour en France, et de
prière de transmettre ces vœux à toute connaissance de
cause.

Le Secrétaire

[2e III 1936]

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Willem-de-Zwijgerlaan, 25
La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

5, Rond-point Bugeaud
Paris (XVI°)

Monsieur et cher Collègue

Je vous prie d'excuser mon retard
à vous envoyer les deux pièces relatives
à notre activité et à notre réunion
à Bucarest.

J'ai adressé également ce rapport
à M. Komornicki, en lui demandant
de se mettre en rapport avec vous, afin
de ~~se~~ demander d'un spécialiste
polonais le bon vouloir de me
liste succincte des humanistes les
plus qualifiés de la Pologne et me
le faire adresser le plus tôt possible
(c'est le seul moyen de faire avancer

cette affaire des humanités, sans
se perdre dans les incidences !!

Avec mes regrets de ne pas
vous avoir rencontré, Veuillez
croire, Monsieur et cher Collègue
à mes distingués et plus dévoués
sentiments

A. Despières

121

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Paris, le 29 Juin 1936

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Monsieur et cher Collègue,

Vous n'avez pas été sans remarquer la difficulté de faire concorder les dates des bibliographies d'iconographie que fournissent annuellement les nations représentées dans notre Comité, ce qui a le grand inconvénient de rendre très difficile leur utilisation.

Je viens donc vous proposer, dans un but d'unification pratique, de préparer, au lieu de nos bibliographies annuelles, des bibliographies quinquennales, dont la date terminale serait à fixer.

Cette nouvelle manière de procéder offrirait un autre avantage. Comme ces bibliographies sont publiées dans le numéro spécial du B.I.S.H. qui nous est annuellement consacré, nous pourrions demander au Bureau du Comité International d'en faire faire un tirage à part, qui deviendrait, pour nombre de spécialistes et pour nous-mêmes, un très utile instrument de travail.

Je vous prierais donc, Monsieur et cher Collègue, de bien vouloir me donner votre avis le plus tôt possible, sur les points suivants :

I - Êtes-vous d'avis de remplacer la bibliographie an-

The Best Paper for type-writer

Siege legal à Washington

COMMISSION D'ONOGRAFIE

M. A. DEBIAUX
Paris (XVI)

M. R. ERWIN
Washington

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

annuelle d'iconographie historique par une bibliographie quinquennale?

II° - Si vous êtes de cet avis, quelles dates proposeriez-vous pour ces bibliographies, soit :

I° les dates de nos Congrès (la prochaine bibliographie devant être, dans ce cas, celle du 1er janvier 1933 au 1er janvier 1938 et la suivante celle du 1er janvier 1938 au 1er janvier 1943).

2° une date empirique et décimale comme

1er janvier 1930 - 1er janvier 1935

1er janvier 1935 - 1er janvier 1940.

Veillez je vous prie agréer, Monsieur et cher Collègue, l'assurance de mes très dévoués sentiments.

Le Secrétaire :

ALBERT DEPREAUX

annuelle d'iconographie historique par une bibliographie
régulière.

119 - Si vous êtes de cet avis, quelles dates proposez-
vous pour ces bibliographies, soit :

1° les dates de nos numéros (le prochain bibliogra-
phie devant être, dans ce cas, celle du 1er janvier 1933 en 1933
1er janvier 1934 et la suivante celle du 1er janvier 1935 en 1935
1er janvier 1936).

- 2° une date anglaise et décimale comme
- 1er janvier 1930 - 1er janvier 1933
- 1er janvier 1933 - 1er janvier 1936.

Veuillez me venir dire votre avis, monsieur et cher collègue,
en attendant de nos très brèves réponses.

Le Secrétaire :
ALBERT BERRAUX

(nat) 175

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

M. L. VAN PUYVELDE

9, Rue du Musée

BRUXELLES

PROCES VERBAL DE LA IXe REUNION
DE LA COMMISSION INTERNATIONALE
D'ICONOGRAPHIE HISTORIQUE
A BUCAREST LE 14 AVRIL 1936.

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

-:-:-:-:-

Le séance de la Commission d'Iconographie historique s'est tenue à l'Université sous la présidence de M. Van Puyvelde (Belgique).

Etaient Présents:

MM. le professeur N. Jorga, le professeur Trigara, le docteur V. Vines (Roumanie); Alazard (Algérie); A. Loehr (Autriche); baronne Greindl (Belgique); O. Andrup (Danemark); Depréaux (France), secrétaire de la Commission; A. de Törne (Finlande); Chabod (Italie), représentant M. Gerola; Komornicki (Pologne), représentant M. Gebarowicz.

M. Van Puyvelde exprime au nom de la Commission, ses regrets de l'absence de MM. Schramm (Allemagne) et Gerola (Italie). M. Schramm devait en effet exposer ses vues sur la façon d'organiser le travail concernant l'iconographie des humanistes, proposée par lui à la Commission.

En son absence, M. Depréaux avait demandé à la Commission d'entendre M. Lebègue, professeur à l'Université de Rennes, l'un des spécialistes français les plus réputés, au sujet de la question de l'humanisme, de sa définition et de ses limites.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siege legal a Washington

COMMISSION D'ICONGRAPHIE

Secrétaire
M. A. DEPREAUX
Fondation Lipp
2, Rue de Valenciennes
Paris (XVI)

Président
M. R. FRUIN
Vice-Président
W. de W. ...
La Haye
M. de ...
J. de ...
BRUXELLES

Le Comité International des Sciences Historiques
a l'honneur de vous adresser par la présente
le rapport de la Commission d'Iconographie
pour l'année 1954.

---:---:---

Le rapport de la Commission d'Iconographie
pour l'année 1954 a été préparé par
M. de ... et M. de ...
et a été adopté par la Commission
le 15 mai 1954.

Le rapport a été traduit en français
et en anglais. Les traductions
ont été préparées par M. de ...
et M. de ...

Un exemplaire de ce rapport
est adressé à tous les membres
du Comité International des Sciences
Historiques et à tous les membres
de la Commission d'Iconographie.

Type-Writer - The Best Paper

M. Lebègue a exposé d'abord les différentes définitions de l'humanisme puis, après une intervention extrêmement intéressante de M. Chabod sur ce que l'on entend en Italie par humanisme, a présenté à la Commission les résultats de ses recherches personnelles sur les périodes de l'humanisme dans différents pays d'Europe: Belgique, Pays-Bas, Pologne, Suisse alémanique et Suisse romande. Son enquête a révélé de profondes divergences au point de vue des moments et des dates de l'humanisme dans ces différents pays. Si l'humanisme est vraiment international, il est aussi en tous cas singulièrement divers, et l'on peut prévoir de ce fait de grandes difficultés pour arriver à une iconographie vraiment rationnelle et utile de ses principaux représentants.

MM. Jorga, de Törne, Komornicki et Alazard prennent part à la discussion.

M. Komornicki (Pologne) craint qu'à son sens, la Commission ne s'écarte de son but en pénétrant dans les abstractions littéraires qui entourent l'humanisme et estime qu'il serait préférable qu'elle concentrât son activité sur l'iconographie de personnages représentatifs de chaque nation, en groupant les effigies que chaque pays peut posséder des personnages choisis. M. Komornicki complète sa proposition, au point de vue technique, par les précisions suivantes, sur le procédé à suivre dans les travaux iconographiques:

- A - 1) Rassembler toutes les effigies d'un personnage, d'un objet, d'un fait historique.
- 2) Etablir l'authenticité ou primauté des unes, leur entredépendance et l'état de postériorité des autres.
- 3) Déterminer la valeur historique des postérieurs,

puis tâcher de remonter à leur modèles, essayer la reconstruction de ceux-ci, s'ils ne sont pas connus.

- 4) Etudier les personnages des auteurs et les conditions dans lesquelles ils produisaient ces affigies pour établir le degré d'authenticité.

B - Marquer les fiches d'un:

- A - authentique
- P - postérieur (copie contemporaine ou d'un temps postérieur)
- I - imaginaire (contemporain ou postérieur).

M. Van Puyvelde, tout en remerciant M. Komornicki de sa communication si étudiée est d'avis, ainsi que plusieurs des Membres de la Commission, de ne pas se décourger avant que des difficultés vraiment impossibles à surmonter ne se soient présentées pour l'iconographie projetée. Il pense que des travaux différents peuvent être poursuivis parallèlement sans se nuire et annonce, comme exemple, que le travail d'enquête sur les portraits ou scènes documentaires des Musées, entrepris et préconisé par M. Depréaux, est déjà terminé en Autriche pour les Chateaux Impériaux et commencé en Belgique.

Sur l'initiative de MM. Van Puyvelde et Depréaux, il est décidé, après examen des listes d'humanistes déjà fournies - Autriche, Belgique, France, Grande Bretagne, Italie (Province de Trente) - qu'il y lieu de réduire notablement plusieurs d'entre elles. M. Depréaux propose de confier cette tâche à des spécialistes de chaque pays, ensuite de faire reproduire ces listes et de les envoyer à chacun des Membres de la Commission qui feront leurs observations et proposeront, s'il le jugent utile, les sup-

pour faciliter la recherche de renseignements et pour faciliter la
 reconnaissance des documents de nature administrative, les
 documents de nature administrative sont classés par ordre
 de date dans l'ordre chronologique des documents.

B - Les documents de nature administrative :

- 1 - Les documents de nature administrative (documents de nature administrative)
- 2 - Les documents de nature administrative (documents de nature administrative)
- 3 - Les documents de nature administrative (documents de nature administrative)

Les documents de nature administrative sont classés par ordre
 de date dans l'ordre chronologique des documents. Les documents
 de nature administrative sont classés par ordre de date dans
 l'ordre chronologique des documents. Les documents de nature
 administrative sont classés par ordre de date dans l'ordre
 chronologique des documents. Les documents de nature administrative
 sont classés par ordre de date dans l'ordre chronologique des
 documents. Les documents de nature administrative sont classés
 par ordre de date dans l'ordre chronologique des documents.

Les documents de nature administrative sont classés par ordre
 de date dans l'ordre chronologique des documents. Les documents
 de nature administrative sont classés par ordre de date dans
 l'ordre chronologique des documents. Les documents de nature
 administrative sont classés par ordre de date dans l'ordre
 chronologique des documents. Les documents de nature administrative
 sont classés par ordre de date dans l'ordre chronologique des
 documents. Les documents de nature administrative sont classés
 par ordre de date dans l'ordre chronologique des documents.

pressions nécessaires. Les listes définitives par pays étant arrêtées d'un commun accord, alors seulement pourra commencer la tâche de l'iconographie historique proprement dite. Il semble d'ailleurs que c'est ainsi que l'avait compris M. Schramm.

M. le professeur Jorga ajoute quelques observations sur la façon dont peut être considéré l'humanisme dans un pays comme la Roumanie notamment.

Sous réserve de ces observations, les propositions sont adoptées et les Membres de la Commission décident d'orienter le travail dans ce sens.

La Commission aborde ensuite l'examen des travaux des Commissions nationales, non mentionnés dans le rapport antérieur (I).

La Commission allemande, malgré les circonstances assez peu favorables, continue la publication de la série des fascicules de l'Historische Bildkunde dont le 3ème numéro vient de paraître.

A la Commission autrichienne, toujours très active, M. le docteur Ladner a publié en 1936, dans le "Mitteilungen des Osterreichischen Institut für Geschichtsforschung", une excellente étude concernant notamment les portraits des Gonsagues, des Medicis et des Wittelsbach de la Collection Ambras. Elle a également fait paraître un guide général très précieux concernant les Musées autrichiens, préfacé par notre collègue M. A. Loehr.

(I) - Rapport sur l'Activité de la Commission Internationale et des Commissions Nationales d'Iconographie Historique de mars 1934 à avril 1935.

M.le docteur Ladner s'occupe activement de l'iconographie des Papes et M^eGerola de celle de la Maison de Savoie, pour lesquelles le Secrétaire de notre Commission a été assez heureux pour leur faciliter quelques recherches.

M.Komornicki présente, de la part de M.Gebarowicz, la liste des publications iconographiques polonaises récemment publiées

M.le professeur Jorga offre aux Membres de la Commission les feuilles déjà tirées de son Iconographie des Princesses Roumaines faisant suite à son remarquable ouvrage concernant les Princes, déjà paru.

+

+ +

En résumé, cette nouvelle confrontation des résultats obtenus par les Commissions nationales a fait ressortir nettement que l'impulsion donnée par la Commission Internationale commence à porter ses fruits et que, grâce à la libre discussion et à la bonne volonté de tous, l'iconographie des principaux humanistes, jusqu'alors considérée comme très difficile à organiser sur un plan pratique, a fait un pas important. Nous croyons pouvoir affirmer que, si on la réduit sagement aux personnages de premier plan (les seuls qui importent, au point de vue international), elle sera certainement très avancée pour le prochain Congrès.

Le Secrétaire:

ALBERT DEPREAUX

The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country. It is followed by a detailed account of the work done during the year. The report concludes with a summary of the results and a list of recommendations.

The work done during the year has been of a very satisfactory nature. It has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council of the League of Nations. The results of the work are set out in the following table:

1. General survey of the situation in the country.	2. Detailed account of the work done during the year.
3. Summary of the results.	4. List of recommendations.

The work done during the year has been of a very satisfactory nature. It has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council of the League of Nations. The results of the work are set out in the following table:

1. General survey of the situation in the country.	2. Detailed account of the work done during the year.
3. Summary of the results.	4. List of recommendations.

The work done during the year has been of a very satisfactory nature. It has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council of the League of Nations. The results of the work are set out in the following table:

1. General survey of the situation in the country.	2. Detailed account of the work done during the year.
3. Summary of the results.	4. List of recommendations.

COMITÉ INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège légal à Washington

COMMISSION D'ICONOGRAPHIE

Président :

M. R. FRUIN

Archives du Royaume des Pays-Bas

Willem-de-Zwijgerlaan, 25

La Haye

Secrétaire :

M. A. DEPRÉAUX

Fondation Thiers

5, Rond-point Bugeaud

Paris (XVIe)

Paris, le 23 Octobre 1936

Monsieur et cher Collègue,

M. L. VAN PUYVELDE
9, Rue du Musée
BRUXELLES

Comme suite à ma circulaire du 29 juin dernier

j'ai l'honneur de vous faire connaître que mes suggestions au sujet de la bibliographie quinquennale destinée à remplacer les bibliographies annuelles, ont été adoptées à l'unanimité par les Membres de notre Commission, qui a également adopté la date décimale.

En conséquence, notre prochaine bibliographie quinquennale devra comprendre, autant que possible, les ouvrages et articles concernant l'iconographie historique publiés entre le 1er janvier 1935 et le 31 décembre 1939 et être adressés au Secrétaire dans les trois premiers mois de 1940.

Pour faciliter la tâche des Commissions Nationales il est bien entendu que les divers nations représentées à la Commission devront, pour l'instant, si elles ne l'ont déjà fait, compléter leurs bibliographies jusqu'à la date du 1er janvier 1935.

Quant à
~~Pour~~ ceux des Membres qui m'auraient déjà remis ^{ont} leurs ^{été} bibliographies pour 1935, je les conserverai comme contribution à la prochaine bibliographie quinquennale.

COMITE INTERNATIONAL DES SCIENCES HISTORIQUES

Siège social à Washington

COMMISSION BIBLIOGRAPHIQUE

Paris, le 23 Octobre 1938
M. A. DEBRAY
Rue de Valenciennes 10
Paris (XVI)

M. R. FROST
1000 Massachusetts Avenue
Cambridge, Mass.

Monsieur et cher Collègue,

Comme suite à ma circulaire du 29 juin dernier
j'ai l'honneur de vous faire connaître que mes suggestions au
sujet de la bibliographie périodique destinée à remplacer les
bibliographies annuelles, ont été adoptées à l'unanimité par les
Membres de notre Commission, qui a également adopté la date
décennale.

En conséquence, notre prochaine bibliographie devra
quennale devra comprendre, autant que possible, les ouvrages et
articles concernant l'Iconographie historique publiés entre le
1er janvier 1938 et le 31 décembre 1938 et être adressés au
Secrétaire dans les trois premiers mois de 1940.

Pour faciliter le tâche des Commissions Nationales
il est bien entendu que les divers nations représentées à la
Commission devront, pour l'instant, si elles ne l'ont déjà fait,
compléter leurs bibliographies jusqu'à la date du 1er janvier

1938.

Je prie ceux des Membres qui n'auraient pas encore remis leurs
contributions pour 1938, de les conserver et comme contribution
à la prochaine bibliographie périodique.

Les bibliographies en cours, janvier 1934 inclus, devront m'être envoyées sans faute avant le 1er janvier prochain (1937) afin que je puisse les remettre en temps utile pour leur parution dans le Bulletin International des Sciences Historiques.

Veillez agréer, Monsieur et cher Collègue, l'assurance de mes dévoués et distingués sentiments.

Le Secrétaire:

A. DEPREAUX

Les Commissions Nationales qui ne m'ont pas encore adressé leurs listes d'humanistes sont instamment priés de me les envoyer sans retard pour la même date du 1er janvier 1937.

Les bibliographies en cours, janvier 1934 inclus, devront
m'être envoyées sans faute avant le 1er janvier prochain (1934)
afin que je puisse les remettre en temps utile pour leur parution
dans le Bulletin International des Sciences Historiques.

Veuillez agréer, Monsieur et cher Collègue,

l'assurance de mes dévoués et distingués sentiments.

Le Secrétaire:

A. DEPREAUX

Les Commissions Nationales qui ne m'ont pas encore
adressé leurs listes d'humanistes sont instamment priées de me
les envoyer sans retard pour la même date du 1er janvier 1934.

D'ART ET D'HISTOIRE

SECTION

—§—

 Bruxelles, le 15 décembre 1930
 (Parc du Cinquantenaire) Tél. 33 01 30

Monsieur,

Je vous remercie beaucoup de votre aimable lettre et de votre importante étude sur les fonts baptismaux de Traye et les origines du culte de St Stanislas.

J'ai lu avec un vif intérêt le résumé en français de votre thèse qui me paraît irréfutable, et montre de quelle prudence il faut faire preuve si l'on veut éviter de lourdes erreurs dans la fixation des dates. Voilà certes un livre bien utile !

Je me réjouis aussi de lire vos observations sur les peintures de Stuttgart que vous avez pu étudier sur place et que M. Baldass a publiées comme étant des "Cartons".

Dernièrement une étudiante hollandaise est venue me demander conseil au sujet d'une thèse qu'elle a l'intention d'entreprendre sur les tapisseries fabriquées en Hollande ; à ce propos, j'ai revu vos tapisseries hollandaises et notamment celle de Van der Gucht, la "Bataille de

Mienpart. Commandée par Séverin de Goluchows; ainsi que vous l'avez immédiatement pensé, ce dernier ne peut être que d'origine polonaise. Ce serait un bien joli travail pour un érudit polonais de rechercher ce que sont devenues les autres tapisseries fabriquées par Maximilien van der Gucht pour Stanislas Ciowicki et ses autres clients de Pologne!

Veillez croire, cher Monsieur, à mes sentiments très distingués

M. Crick - Kuntze

Bruxelles, le 2 août

1937

Tél. 33.96.10

SECTION

Cher Monsieur,

-§-

J'ai bien reçu l'important et bel ouvrage consacré aux tapisseries du roi Sigismond - Auguste, que vous avez écrit en collaboration avec Monsieur Mankowski. Je vous remercie très vivement de cet aimable envoi et vous prie de bien vouloir transmettre aussi à Monsieur Mankowski tous mes remerciements.

Votre publication m'est parvenue au moment où je devais donner le bon à tirer du premier chapitre sur l'histoire de la tapisserie flamande à paraître dans la " Geschiedenis van de Vlaamsche Kunst " qu'édite la maison " De Sikkel " d'Anvers. J'ai eu tout juste le temps et cela m'a fait grand plaisir d'ajouter la mention de votre ouvrage dans la bibliographie du chapitre en question.

Je l'ai aussi signalé ces jours-ci aux étudiants américains de nos cours universitaires de vacances - organisés pour la première fois en Belgique cette année - et je leur ai conseillé de profiter si possible de leur passage en Europe pour aller à Cracovie visiter cette riche collection de tapisseries du Wawel si largement publiée.

Depuis que j'ai été en rapport avec vous et avec M. Mankowski, ma documentation s'est enrichie de quelques indications de tapisseries tardives issues des compositions de Coxie et dues notamment à J. van Brughen (avec d'autres bordures que celles de Cuenca), à J. van Rottam et, à J. De Melter.

C'est dommage que je n'ai pas su que vous aviez ce grand ouvrage en préparation; je me serais fait un plaisir de vous envoyer mes notes au sujet de ces pièces. Dès que ce sera possible, j'en ferai l'objet d'une petite communication à propos de votre livre, pour la Société d'Archéologie de Bruxelles.

Je ne possède malheureusement pas la langue polonaise, mais avec l'aide du résumé français et de de l'abondante illustration, je pense pouvoir saisir tout au moins l'essentiel de votre travail.

Par ce même courrier, je vous adresse deux exemplaires l'un pour vous et l'autre que je vous demanderai de bien vouloir faire parvenir à M. Mankowski, d'un article sur des marques et signatures de tapissiers bruxellois; pp. 19 et 20 note 28 vous verrez que la marque de la suite de Burgos est celle de Jean Aerts et

1921

la marque de la suite de Salzbourg

NE

de Nicaise Aerts.

Je pense que cela vous intéressera aussi de voir p. 14 mon attribution à Michel de Moer d'une tapisserie du Prince Czartoryski.

Avec encore mes remerciements et mes félicitations, et mon meilleur souvenir, je vous prie, cher Monsieur, de recevoir l'assurance de mes sentiments les plus distingués.

Arthur Quick-Luntze
Conservateur

193

Recommandé

MINISTÈRE DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE
MINISTERIE VAN OPENBAAR ONDERWIJS

PARC DU CINQUANTAIRE
JUBELPARK

Bruxelles
Brussel

—\$—

Contreseing
Waarmedking

Monsieur M. Gebarowicz

MUZEUM IM. XX. LUBOMIRSKICH

W ZAKŁADZIE NARODOWYM IM.

QSSOLINSKICH

WE LWOWIE

L W Ó W

(Pologne)

194

SECTION

-§-

Bruxelles, le 28 août

1937

Tél. 33.96.10

Cher Monsieur,

Puis-je vous demander un renseignement au sujet de l'ouvrage que vous avez publié en collaboration avec M. Mankowski sur les tapisseries du roi Sigismond-Auguste?

Je trouve p. 206 (1ère page du résumé français) que 12 des tapisseries historiées étaient déjà inscrites en 1548 dans un inventaire spécial. Puis-je vous demander si le texte de cet inventaire a été publié et, dans la négative, s'il y aurait moyen d'en avoir, si pas une copie, tout au moins l'indication précise des sujets des 12 tapisseries en question?

Je vous remercie vivement d'avance de ce renseignement et je vous prie, Monsieur et cher Collègue, de croire à mes sentiments les plus distingués.

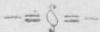
Mathieu Quirke Lintz

Conservateur

MUSÉES ROYAUX
D'ART ET D'HISTOIRE

Recommandée

1934

3
Monsieur Tadeusz Mankowski
4, rue Kopernik
Lwow

R ETTERBEEK 357

(Pologne)

138

Parc du Cinquantenaire
BRUXELLES

Bruxelles, le 10 5 1938
PARC DU CINQUANTAIRE Tél. 33.96.10 (3 lignes)

D'ART ET D'HISTOIRE

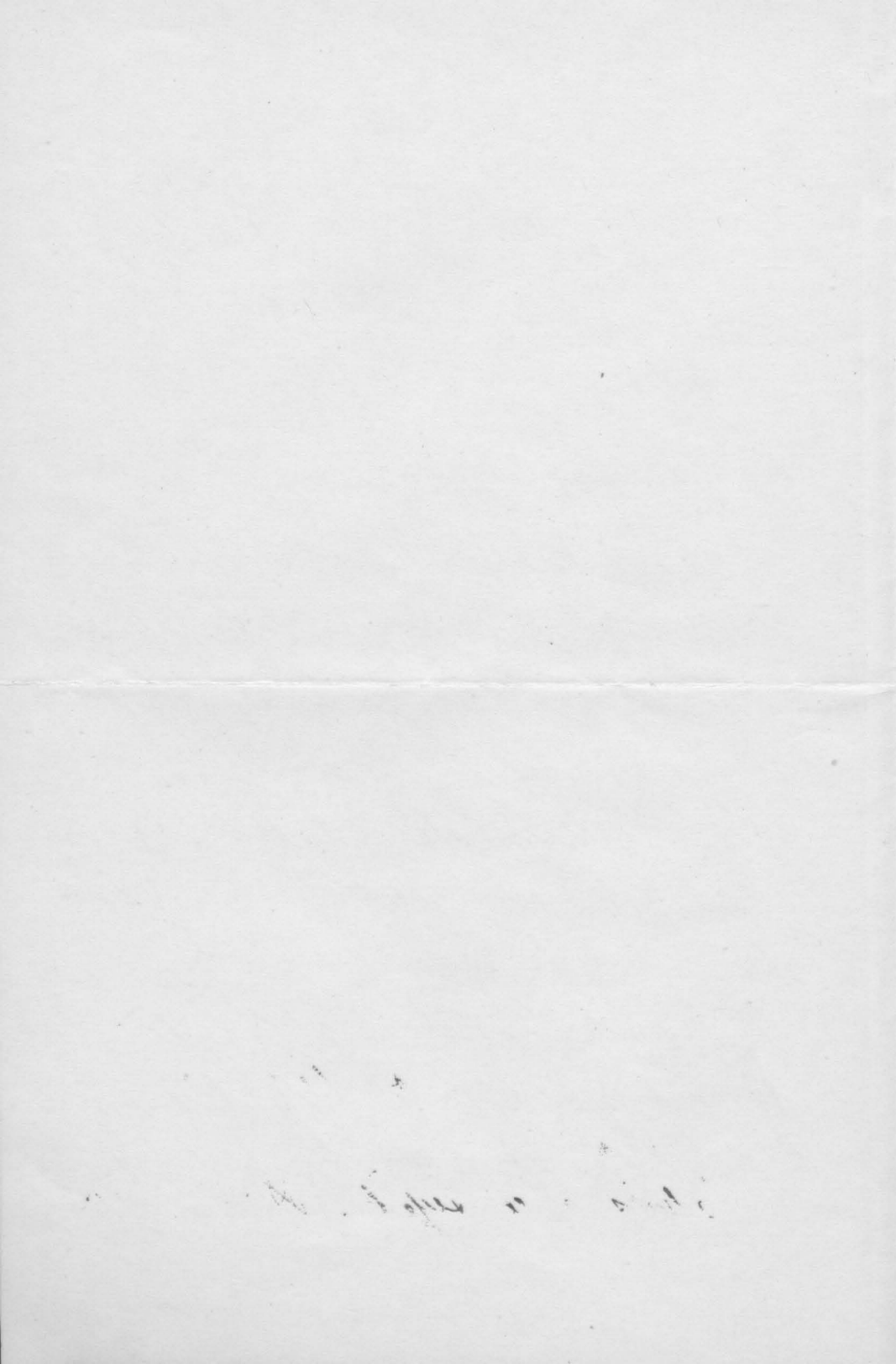
SECTION

- 5 -

- Cher Monsieur,

Par ce même courrier, je me fais un plaisir de vous adresser un tirage à part d'une petite étude sur les répliques de la "Jeune" de Corinthe; cette note étant à l'impression depuis plusieurs mois et vont finalement de paraître.

Je me permets d'y joindre un second exemplaire destiné à M. Mankowski dont j'ignore

l'adresse. Auriez-vous la grande
obligance de le lui faire parvenir?
Merci d'avance.

Comme je prépare un ouvrage
d'ensemble sur la tapisserie
bruxelloise, tout ce qui touche à
ce sujet le intéresse au plus
haut point; aussi vous serais-je
très obligée des renseignements
d'archives ou des indications sur
des tapisseries bruxelloises inédites
ou peu connues conservées en Flandre
- il doit y en avoir comme dans
tous les pays! - ou sur vos
publications ou celles de vos collègues
relatives à ce sujet. Dans vos

bibliothèques, nous n'avons
malheureusement guère de
revues polonaises, et je crains
toujours que des publications
importantes ne s'échappent.

N'aurez-vous point l'occasion
de venir en Belgique cette
année? Si oui, j'espère que
vous me ferez présenter.

Très affectueux, cher Monsieur,
à vos sentiments les plus
distingués

Archibald Kuntz

MUSEES ROYAUX
D'ART ET D'HISTOIRE

MINISTERE DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE

recommandée

PAR
DU
CINQUANT

R BRUXELLES 18 59
BRUSSEL

BRUXELLES
18 59

BRUXELLES-BRISSEL
18 59 3970

Bruxelles

-S-

*Proprietar le Prof. M. G. Karłowicz
Muzeum*

Contreseing

*in. XX. Kubomiroskich w Zakładzie
Narodowym in. Osobnickich we
dworze*

Pologne

Lwow

104

205

TIBOR CSORBA

LITERAT

LEKTOR JĘZYKA WĘGIERSKIEGO NA WOLNEJ WSZECHNICY

WARSZAWA

MOCHNACKIEGO 10. M. 134

207

Poznań, dnia 1.12.35.
Zbąszyńska 11.

Wielce Szanowny Panie Profesorze.!

Dowiedziałem się, że wyszła w druku praca WSzanownego Pana o architekturze średniowiecznej na Śląsku, osobno jako odbitka. Rzecz ta interesuje mnie nie tylko jako ciekawe samo w sobie zagadnienie budownictwa śląskiego w nowym oświetleniu, ale także dlatego, że pracuję nad architekturą tej epoki na Pomorzu, a rozwój ceglanego gotyku w pokrewnej pod wieloma względami dzielnicy ciekawi mnie szczególnie. Niestety nie wiem, gdzie można nabyć tę pracę i dlatego pozwalam sobie zwrócić się do WSzanownego Pana Profesora o łaskawe informacje. Przepraszam, że trudzę tem WPana osobiście, ale nigdzie w Poznaniu o tem dowiedzieć się nie mogłem.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku

Dr Witold Dalbor

Poznań, dnia 7 lutego 1936 r.

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Za łaskawe przesłanie mi Swej cennej pracy o architekturze i rzeźbie średniowiecznej na Śląsku składam WSzanownemu Panu Profesorowi najgorętsze podziękowanie. Proszę mi wybaczyć, że dopiero teraz to czynię, ale liczne wyjazdy w ostatnim okresie oraz terminowe wykończenie jednej z moich prac, stanęły mi chwilowo na przeszkodzie. Książka ta rozjaśnia mi wiele zagadnień z dziedziny budownictwa gotyckiego, jakie nasuwały mi się w związku z rozpoczętą pracą nad gotyckimi kościołami pomorskimi. Bardzo byłbym rad, gdybym mógł przysłużyć się czemś w przyszłości i gdyby były WSzanownemu Panu Profesorowi potrzebne jakie materiały lub wiadomości z tutejszego terenu, prosiłbym o łaskawą pamięć o mnie.

Łączę wyrazy wysokiego szacunku

Witold Dalbor

211

z Markowskich

MARJA DANILEWICZOWA

Belgijska 3 m. 27

tel. 930-60

Konkiew 2

213

Carie Kochary

Dwa torees tydzień mijs, jak jestem w Konkiewie
a nie miałam czasu żeby zapisać do brata
Dziś cygnie to z dwóch powodów
żeby się znać o sobie i o dziejach
p. Eksen, star. Jej wydoje się że 400 zł
byłaby Brygada z 1600 sztuk, rzedca się
gdz jej wyplamacyfajm że dwadzieciu
jedyny kupier na 500 zł płatne 10 pariskim

wyrobilam to ze wplyci polowce transportu
 sadru, wobec ze wobec tego Osada ma mie
 200 500, ale warunek nie jawniej jak
 do leitojada. —

Tobz tegu jedak wrec, ten drug -
 ciekawo mi stowomnie ale musze proaic
 o przeglanie przed t, muiatam by u lekarni
 do kserce tocke iducensto i wuytkie
 wrecby pienerne stopity sie
 mam juz drugu borta a dot nie daije
 bo pnieich wuytko kourtaje, a jese
 tacek —

Gdzby to nie robito sornicy baru lasku

to mozeby mairun prozie o 200 a jsk nie
to 150, jstem berwotydu ale to ostathu sar
zawecnam —

O ile sece sie nie poprawi, wazjeb. Tnego
ial mi ic z Tadriem sie nie spotkamy
ale depieso to wyprowidiat noj przyjad
to niceo za dluzo, swenta sedesant

brove in nie gniewie, stornie sie boje
ic nasnie sobie lana to moja prarba
ale zmuan mnie D, tyz nieprewidziana
niedzparzega seceow, Chasz za jedun
ronyfe 20 at brene.

Creptiam gowaco i proue rilkamu nie

Adres ul. Stawkowska 11 m 6

II p.

Mówię o moim sercu, zamczali by mnie
 sędami, a dzisiaj już jest mnie o wiele
 lepiej

Proszę się nie gniewać!!

STB

217

Wichniary

Dr Nicerytan Scharowier

Senatorska 9

1 p.

Loois

218

Fot. St. Kolowiec. - Naśladownictwo zastrzeżone.

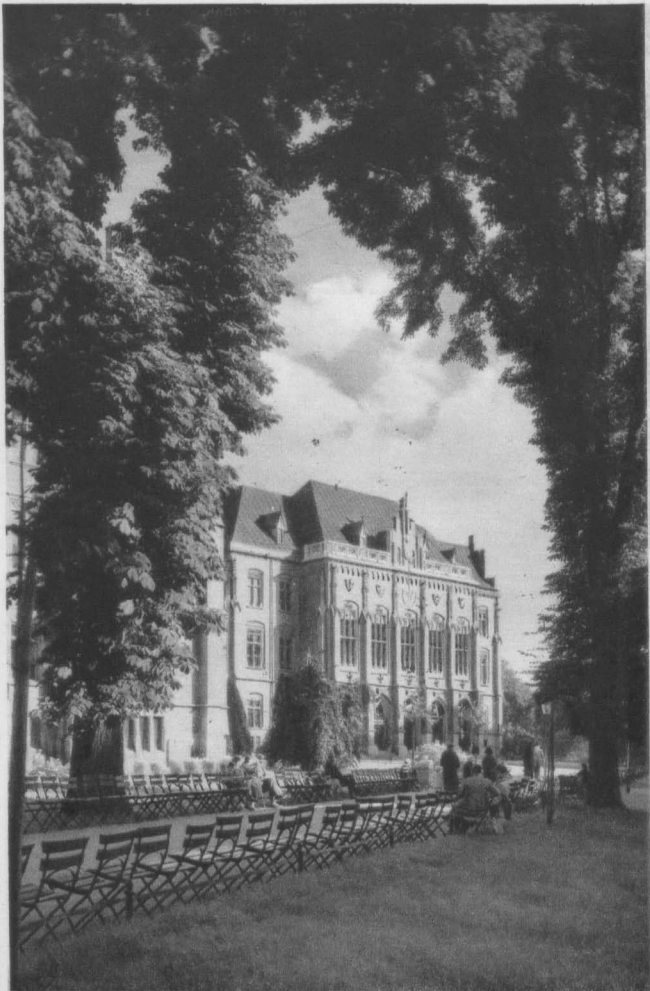
Michałowski
Mieczysław Gebasowicz
Kłopoty techniczne
Lwów

Senatorska 9

219

D. N.

Kochany panie H. Lwów
Twi przesyłam w twoim i w
szeregów i w ławie i Tadriem
Cate wanki przepiękne w murem
lepia, erupere i kłócie się z Dr Kuszyn
Ktoś siedzi obok mnie i wena ewoge
Ljadline uszgi, dor uszwyk fezo
prezviare dalkorty
Lata chon Moslandy kolorowe na sprudzi
cudze i portael Ludwika XVI ratornici slicmy
o Dzwanie Tadri raidera i tuloj
Do młodego widzenia po 20 sekundach ubli

KRAKÓW. Uniwersytet.

Luáo 7 12 37

221

Larkoz Kochany Janie
Grose Larkanie postuchac' a
sacrej poroc'ne cisoplivie, o cu
chadi - pani Gorka mus' s'placit
In micurkanié a nie ma centa,
ale mn b. Larkna konsole creeratom
cy orochowe, handro Larkna

J

chee ja adai praveie za Darnu
 bo vn 120 rt, svega crasu Darnu
 za nia 180 ale to byto za malo roivens
 o ile ban mial ^{by} miece i ocheti
 un nia to prave pezebric 4. trunbriz
 do keicir listopada a potem un prave
 bucarun Grockowen 4. Druonek
 od gong tarcii p. Góvka
 prave sie nu zivovici de jo

nudre ale chciatelnym. Jej pomóc
 a wiódce ié tito kupi beúdie nice
 mebel tereny i ra bereen —
 Ta gozky mianta moneta, ber namysta
 rarietelnym ja do siekie
 warta jest najmiej 200rt
 Mare lan przydzie kiedy do mnie
 w sprawie katalogów, jeszcze
 beda najmiej 4 transporty
 do witego sobowraczin

Edward
 Kowalski

Lusów 15/37
XII

205

Flachang Łaskarow Panie

O mato nie płakam kiedy się dowiedzieta
z listu twojego, że mnie ominęła to wielka przyja-
wrosie widzenia go u siebie, tem więcej że byłam
w domu, będąc sama samotną słuchawki odrodin-
ste sprawa, że nie usłyszałam dźwięku - no
drugi raz proszę public do drzwi sąsiadkanych.
Strasnie mi również przykro że tam się nie spotka-
na ty obłądły dołde do mego mieszkania.
i to się już smienito obecnie, bo chadnik

—

keppanin iulem a dolaru doja koto aklader
 begla wylarann kamieniani —

7 kotalagami saseta mata pomytku, parni I
 zapraweni korata nie te ktose wdarzylnu
 do wylania ale supetnie inne, nie sie rzyg
 nie stalo, bo i to tych ropowene inydzie san
 niestwie nadajac sie do zbrozow —

a ja mam smiar sczeptkie pokazni banu
 Czy jest u banu monografia Rembrandta
 Bader? Dziwy kwast. — o ile jest prowe
 niestkonnice uropiac co sortuje w bandu

każet amator, a bęże się o Dac i o tanie
 to się, płaci historyę malarską Koperz i
 Cagocruwskiego 3 tomy?

datacram don xpunka a i w G. sbowstich
 nowi Osadineum ukbedzie i o cene 25 rt i o obn
 tanie bechany prore nie miec izlu do muie
 i do pwekly dozi i przypic znoum nierodly
 na pagnidubke mto, do biednej pustelnicy

Do mitey wiedeniu a prore
 Jovakim powiedziec scene Bedezs

Pannie Blumionej

MD

piękne ukłony
 pucyglum

K 9.

Deberausko

229

z wielkimi niesmiatascia rozpiętoje czy nie warianty bar
tych & średnich pudet 2 sztuk i 2 rt - oraz proce
odstanie maty, pudet 1 i 1 rt, bo mam tylko 5 sztuk
Katalagi pnieciz, mnie więcej, party w nie Anzob
nie, ale niekto zplawit, bo to tylko wybiórki tylko
brone sprasze. Lasbaum

230

POCZTA — TO NAJPEWNIJSZY INKASENT

POCZTA POLSKA

KARTKA POCZTOWA

NADAWCA:

Hoickmaring 25
 Mieczysław Gebasowicz
 Lwów
 Senatorska 9

Ep.

Lwów 16, 38

231

Laskawy nie laskawy Comie

Doctorem list odp. i c. i. r. do rozplaty
za katalogi, bo przegladali tej jakis
katalog rozplaty a nie ma no to fundurow
prose wiec bardzo o przyslanie 73,48
i no katalogi wtorech spis nam u siebie
a u wtorech nie mobilizmy rozplacie
Lyd zabrot acyrtu katalogow i r. r. r.
zaplacil, Co can mowi no r. b. i. s.
monet w blawarem pudelku, czy

Wiemia tam co z niego ?

Co się zrybko degdowci bo
monety tarcen p. S. no zwatt.
Wiele tam daje in katalogi w
spisie pner niego apowadrony
musze tej napisac wyzsta
o to,

Siemieiskiego

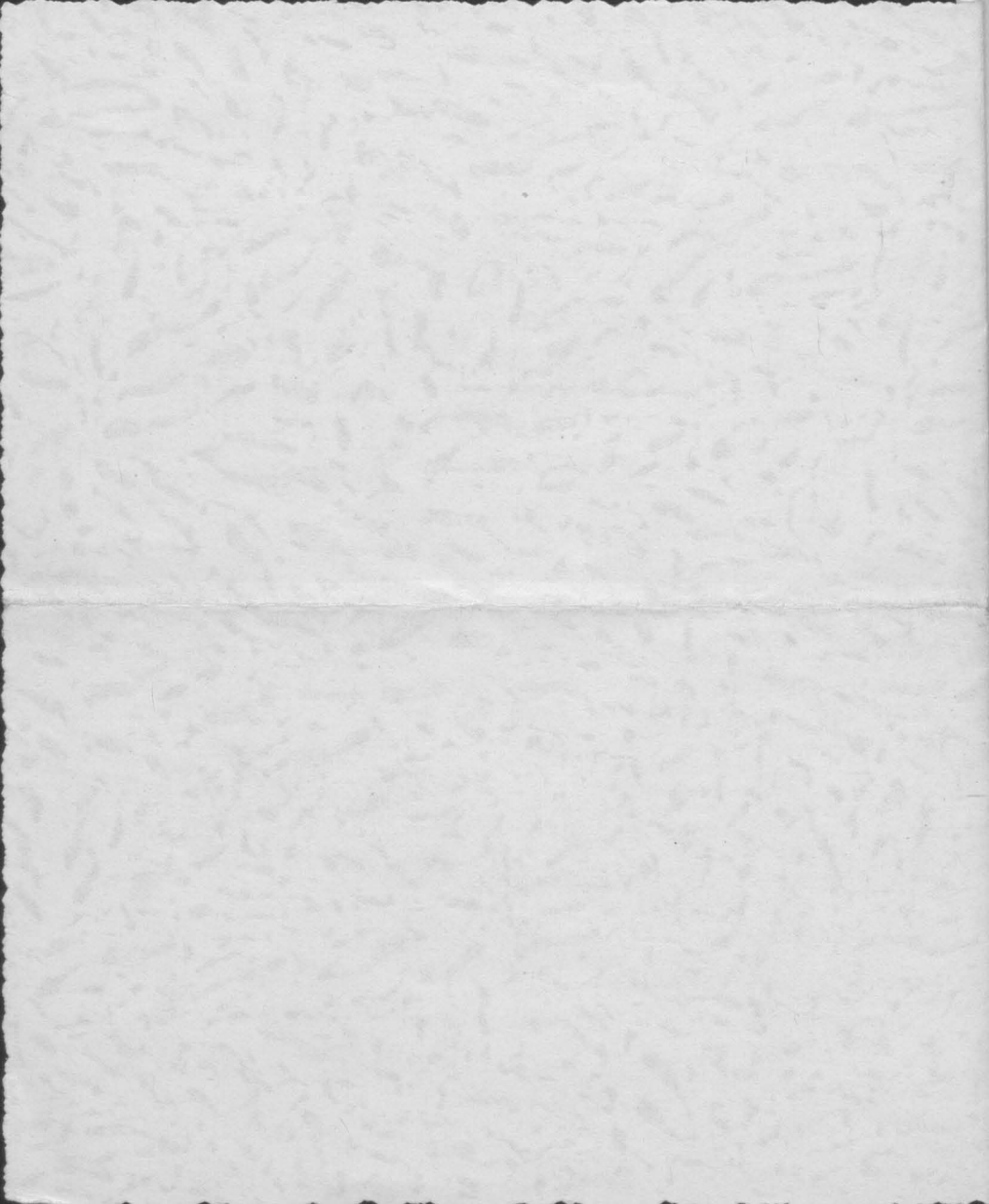
Dodatku Album Polska, bodcrayni
niego, 3 czy 4 srafrowe z ilustracyami
Böhmische maled -

Tępa co będzie przed nami; ostatnia
 cen wielkich a 3rt minijare
 250, mate potratom, prowe
 odpowiedr rozw bo rj d chee wriac
 wygalkie,

Costrawam on jeszcze, prowe
 o odpowiedr uzyciu puszc un
wygalke moje pytania i
moneta do wezy variete ju un
 pewno —

Maie bon rechen miie adwiedzie,
 bawdro prowe jak najygetlej
 D. d. waidewi JH

Lewin 8/3 35

285

Laskawy Kochany Lanie
Proszę przysłać Laskawie
podręcznik mojej niedolnej
roboty -

Znalazłam osobę która może
podpisz się będzie zamiast
mnie nowe uszytki - nie nie
opracuje!

proszę

Potrzebuję jak zwykłe monety
wiecej proze przyjąć wkrótce
i sklejone dotychczas mój
album, a może Pan kupi
jeden słowny obraz u mnie
w brzydym świecie proze
powszedzieli Romkowi kiedy
może go orecyklować, snerne
wychadzić więc murek wieścić
kiedy Pan będzie takto przyjąć
do mnie, w brzydym świecie

niezadowolony, bo mam awanturę
na polu, sygnalizację do albumie
wola w którejś i doświadczenia
jakaś obecnemu sprzeczności
Czekam.

Do widzenia
J.H.

Laskany boric

239

Dostalem nowy transport z Karkowem, moze
tam byly sztandary, ciekawy artystow
podkarskich i wiele Malerow. Dzien
o ile niedzieln odpowiad, to jesterem idzarem
do wicerozn w domu, jak niny dzien proce
z don slawen, bo jas wicerozem wychodre
obecnie

Do milty widzenia

Aralya lewsi szilny padiew
malerow ale wicerozem „cudow”!

240

POCZTA — TO NAJPEWNIJSZY INKASENT

24 KARTKA POCZTOWA

NADAWCA:

Hotelu nr 25
 Mieczysław Gebarowicz
 Lwów
 Senatorska 9
 F.p.

Drogi Janie Miecznik
 Bardzo przeprasza cię i rodzina z historiami
 spokój, ale nie pilnuj, wogóle bierz p. 1. 2. 50 zł
 un dwie sity - tam wspominał cię ~~duży~~
 jak dawał 2000, wtedy ceun był 700 -
 Tadrin chętnie ro baw 200 zł wylataje, ale ja się
 boje, bo znaje zmienną cenną i sun bochnego
 nie chce naszycie un strate, tam po sporego
 pilno potrafił poraj, żeby un nie un dadego
 bo r crosse mój un beczko parby ra le par
 cene, papier tyle kosztował, wprawa 4 grane un dadego
 Bardzo serdecznie dziękuję, un kocha Denergo
 cudno jak zawsze

949

POCZTA — TO NAJPEWNIENIEJSZY INKASENT

BZĘCIA ZUWIERA JĄ
WARTYCH
NADAWCA

KARTKA

13 V 3912

*Wierzę
i receptury Jaxonesa
choć mam wybornie
recepto, ale widzieli
sarem rebrne to
ucerta powadzirom
boscie o jedno stawa
tak lub nie —
Lore, dnie, jui don tyje
jeneru atasy
more secretum ^{receptu} hamilaryon*

*Illustrissimo Signor
Rafaele Gebasowier
Roma
2 Via della Fede
Calarus Dorio*

P. P. T. T. (X-1937) 2.200.000.

243

Wielmożny

Mieczysław Scharowicz

Łódź

Senatorska 9

T. p.

Wydawnictwo Salonu Malarzy Polskich w Krakowie
Przedruk wzbroniony.

banie nie wiem co się z banem przeje
pisałam, nie, prosiłam Tadeusza
interesujące znów nie!

Proszę mieć podwójtowanie nr

dawniej szkieł dopiero we wrześniu
będzie spinalizowane, bardzo proszę
poczekaj -

Mam daro intrygi, ale czas mi to pisać
kiedyś tam jeszcze nr utop? 142
Dzisiaj jest odpowiedź i serdeczne

Stawian
nie

KRAKÓW; Motyw z plant, — Partie de la promenade.

Laskawy bawie

245

Onepraszam że ją trude, ale nie chce
pisac do B. chodz to że jeszcze przed
karot mi napisac kwit, a pisnia dref miata
zawar dostac, poniewiaz tam warowni teleg mi przyni
tak kwit jak dostaje ad bura, tes nie pamietam za
jakie dniu miatam dostac esplate, wtedy cosu ciem
nie przegza, a ja idlam ^{tes bura} i teleg przegza do piarek
po poludniu, proce roice bawdo serdecnie
zntale ponowic do B. co on myli sobie, muu
o ile olesentam dostajnie, a przed kwitami
temeremiej Dziekuje. puzerem

246
NOW
XII 8
2

TELEFON ZAOSZCZĘDZA CZAS I PIENIĄDZE

KARTKA POCZTOWA

LWOW-2
3 XII 58
2

NADAWCA:

Wilmaing
H. Gebasowicz
Lwów
Senatorska 9
Fpa

Wielce łaskawej panie profesore

Te życzenia niech mi sorkuniam ..
podpisatam, odebratam to i musiatam
siek paratunere a ban znouen in ste mito
biewe -

Wzickuje sendecnie in dedatek utoren
o ile mu Moj zastlac
sie z daze

jest parizerlon tytko
ktora z podpisowam

M

Zwróca après le premier bien ? merci

248

TELEFON ZAOSZCZĘDZA CZAS I PIENIĄDZE

KARTKA POCZTOWA

NADAWCA:

Twischmains Dr
Mieczysław Gebonowicz
Lwów
Senatorska 9
F.p.

Luce 15 / 39

249

Laskany mi saery kochany
panie Kustomu

Coz tam tozche abtoiw Mniarchow
i listy or gotuchowostygo ten edetnyy
Kubeli, Burgny, Wadrickiego, Rudnyy
Patochkiego, malerewskiego i t. d.
Coz tam do brum to mi mam kogo

J

Tam postać, wszelki memoria i
 to byłoby uchybieniem zęby
 rucił sam to osłoni
 udele nie prosić dlatej
 przęta mi on mył rily
 wrony. Utönen tu mienka bliska
 wstąpił jutro do mnie
 unieplej tak beśdzie, bardzo
 prosić o przystanie

In wziętko iada to pout bo rt,
 niech dunek pniepszarnijem
 Dyrektor nie bedzie sw. i nie
 Daje miuj, same list gotuekwi
 wevt 20 rt

Koluta chce kupic wozytke ale
 pniezdie ja w masen, tam
 taku bededa ze no okrad nie moze
 weice erekci nie moze.

Czy jest nadzieja zobaczenia Lauu?

Do wiadomosci

FOD

Freilassung IV

Miscryston Gebavouier

Wichusiny granie brafenware

boniewi csonie powala na zjadnicze
 proce przystac Robam, Inu ^{timely} kolla nauyeh
 tytko jedun prakie w domu dopiero
 brome padei ostatusi ~~cau~~ falsianubi; bo cheu
 ryklo rotatusi -
 bmmulor 50rt ostatusi cau
 brome przystac 30rt in Friedrich Museum i in
 wyspich Fr Topy - i odpowiedzi na co
 bon uelaturja jeure -
 + wyrokim aracumbu 9.

2156

PODCZAS PODRÓŻY — KORZYSTAJCIE Z POCZTY PERONOWEJ

KARTKA POCZTOWA

NADAWCA:

Czy brzoj? borkow
 moim i Ginoschim?

Wielmożny Dr
 Mieczysław Gebasowicz
 _____
 Lwów
 _____
 Radcewskiego 9
 Fp.

Sono inconsolabile, dopo aver
trovato la sua carta, sono andato
a casa, ma il ruido impedì
di udire la Campanella, reusate
Caro Signor, si rivederla presto

Saluti di
Ella

2458

TELEFON ZAOSZCZĘDZA CZAS I PIENIĄDZE

KARTKA POCZTOWA 1957

*Al. Pregiatissimo signor
Dottore M. Gebarowicz*

Lucio

Senatorska 9

F. J.

Cher Monsieur

On peut avoir ce joli tableau
 pour cinq cent, acheter, acheter,
 c'est pour rien, vous savez après la
 guerre, croyez moi, il faut se dépêcher

T'attends!!

MD

1814. Delacroix

260
ABSENDER

POSTKARTE

Wielmożny
H. Szarowski

Lwów

Ładzewskiego 9
I 10

Pamięć Kochanej, Lwów, 20/12 1942
261

Baroko pragnę przyjąć jak najprężej; mam
coś ciekawego do objawienia

FD

262

ABSENDER

POSTKARTE

Zwielosiej Pan

Dr. Gubarowicz

Lwów

Radwenskogo 9 ip.

Laskawy panie

proszę się mi zwrócić, takimi słowami
 mówiąc go Tandy, niech mnie ktoś ma
 bank telefonu, mam odetacie obywateli - obywateli
 prawo ich nakonec przygotować jak mają
 cis -

Rosa pokazała się Irenie!!

na ten dzień
 siostrzycie u Elli

Do niedzieli widem

MD

ABSENDER

264

POSTKARTE

Wielmożny
Dr Gebartowicz

Lwów Lemberg
Genotowska 9
Fj

Kochany Janie

265

Miałam serce wyzamiar. stała się rzeczonia ordis
cie, ale był zgodna i kawał. trzy miesiące
mnie od siebie i do domu, mawiając listem
pocztą moje najszczęśliwszym, najłepsze
iżecnie wszelkie pomysły i
serce i trójkąt i do siebie
serce i do siebie. Helen

266

Helena Dąbcańska

ul. Heleny Dąbcańskiej 3

Bardo Driehuy's ²⁶⁴ ex
repterucis jarniceis
pobean

divity soluerum H.D.

268

Helena Dąbczańska

ul. Heleny Dąbczańskiej 3

Kochany Samie

269

Najlepsze życzenia prozę przyję
w dzień Imienin i Nowego Roku
worr z. moja niedużo robota
mnie się przecież przyda do
przedsiębiorstwa z Twoim kłosem

270

Helena Dąbczańska

ul. Heleny Dąbczańskiej 3

Rechnung Louis

241

Tout m'est allé en l'air, pour
 l'œuvre de la, et pour ce que
 francuski puerum et meryolme
 lubion, man redige se i bon.
 pedobai sie baxie crey pogue
 budes, mme etiam off

272

Helena Dąbcańska

ul. ~~Heleny Dąbcańskiej~~ 3

Coarse bonisemie pragny ¹⁴³
polumie Ine pismiedry
reby stamtw co psyjdnie
inowey potbehow
te co psyjdnie no dawony

174
prekurat do widu

Helena Dąbcańska

ul. Heleny Dąbcańskiej 3

Laskawy Samie

Ksiaribijai sa u minie

prose bonicernie prosyjc

jutro, niedzieln,

kom sie bei tangow, wnaab to

ze min spruchen, cy kiedy

246
Dobrych tam same, zgodliwy
jestern, ale mam sumienie
kiedy moja do mnie kruszenie
nie moze byc stronnikiem
proszę tylko przejść, Oni chcą
jako nieszczęśliwie sprowadzić
te rzeczy. Do wiadomości
Człowiek inteligentny. Do Tadeusza i innych przegard

banie Kochany i Łaskawy 244
Człowiek ogólnie obow
któremi wataśnicieka przyniata
do mnie jako Matejka
marie kupicie, nie druzi
no miłego widu
Helen Doba

249
Mam veliku obavu u blou
okroju na tamo kedy som
bera mi uhoti,

Dr. milo p. v. v. v.
J. D.

Carrie Kochany

281

Wonne gwyjście jutro niedziela
zobacz mi kalendarz żeby tam był
miejscu 4 a 6

Do rodziców

Włocławek 2

Kochany Janie

183

Bedoie u Tadezia, zapytalam czy nie ma
materiału branszowego, dał mi dwa kawałki
które zlatam, proszę zabrać
czy podjąć się do kucharstwa
jaka, o ile się może proszę wzięty
dokonanie, a je gościnie kucharze -
Bedzie to procent od Tadezia

184

A riveres amosignu

[Signature]

Ganic Kochany

Fabich pudetek jak ten co przyslan
jest 6. r. r. 6 12 rt spróć tyk jest jeszcze
Willa wiekanyk —

Proszę przesiadac do 2 Garbowońskich

Te pićdusne 25 rt i

Proszę koniecznie przejsz we czwartek

286

Zeby zkoniczone tarugi,
Czekacie budes, este po obiednie
Pa jeneru plakiety i stare monety
czy bama interesuja?

Do wiadomosci —

287
Doctorem ciebowe, sluzime jstow
Konkower !!

Tesere, jedno havisz proasre
Zupytac w mojem imieniu Piwocki
go, czy ma ramiona serise wyplytki;
pewntum ale nie uwiazat w stowom
odpowiedziac wessaleryk !!

Katacrum vachunek Goverskeij -
 no vesrelki przypadek moin
 swierin dobow / kame - jener
 lepern smictauke . a vii au betaur
 au resoir

Helene

Carrie Traskowy

Wtorek

189

Boagtown Belgie, Marie bon
rakry uerirak ar 18 ut jak nie
to nie -

A prosze pojcie do p. Roth jutro
Beniericie - a potem przejdzie
do mnie jak nie we sadu
to we cwoarstek, stoliczki so
do widzenia -

291

ADRESSE

--	--	--	--

"Phototypie L'Abelle", Paris

CORRESPONDANCE

Drogi bama
 i chlyo seroch
 dsiekuje k.
 Stodki jannice
 o miie
 Bóg zapłać
 Lija i nie
 beže vie mam cyankal.

La Leçon de Musique | The Music Lesson
La Lección de Música

HILAIRE

PARIS..EN FLANANT

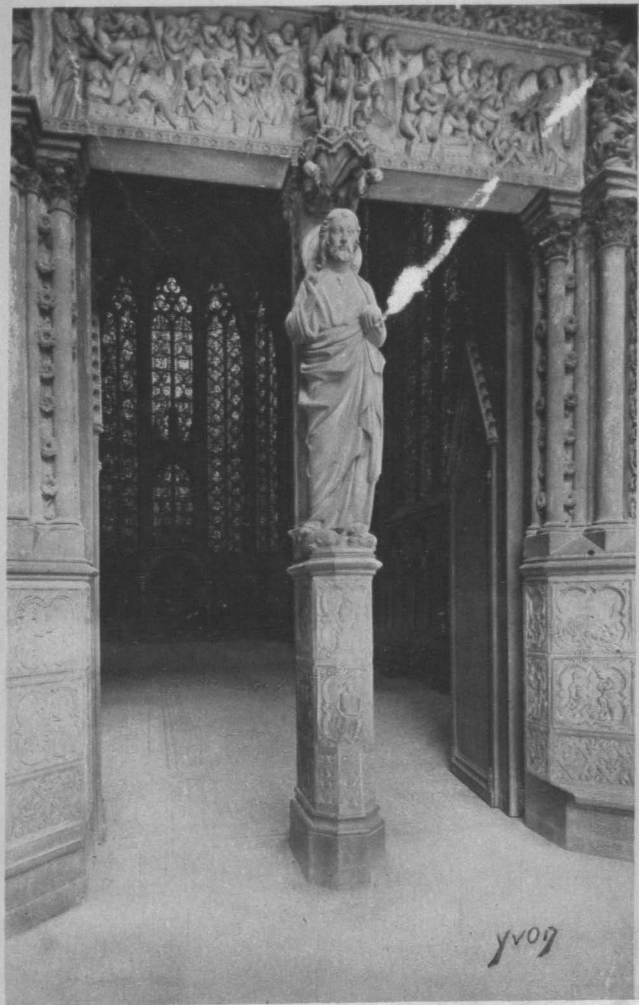
Sainte-Chapelle - Porte haute
Holy Chapel high gate

Wspomnienie
z przeszłości
w dzień batardu i Nowego Roku
druż. szkodliwa, zmusza, s.t.d.
Wzrost przysięgi troskliwości
Wzrostu i od kąd
przejawia się

— Edition d'Art YVON, Neully Paris - Reproduction Interdite —

Wspomnienie z przeszłości i opowieści
sukcesywnie, w tym celu
Wzrostu i od kąd
Wzrostu i od kąd, w tym celu
Wzrostu i od kąd, w tym celu
Wzrostu i od kąd, w tym celu

yv09

Carrie Bachan

Jack Sam

Dobro mozeis se sone Leute haben
 sone seher, ale cos tald piekne go-
 uytwoonego, idealnie piekne go, wie
 wiedzianam jeceno, jak stworzyc
 ostalnia ostone, zglupiatam & rochwytu
 To sowedn nie zgludam bo sokedn
 buarze te cudnu ostone

Najpewniej dziekuje i prosze
przejsc jak tylko czes parwoli
kieda wrata zrobienia mitosisowego
uzgulku

Do miłego widzenia.
M

Czy tam wernie album i markum
za 6 rt?

Dwój. Linn

297

G. jak się wyznał tylko dla mnie
realizacja to się doda 5000 czyli summa
trzy tysiące, ani żadnego więcej i
rodzi się to się przewiduje znowu być
bez komisji, przedtę wyrażone ostateczni
tabela dwa miesiące do dyskusji
komisji i kto wie co do tego czasu
się stanie, prosić dziś jeszcze dni mi
dozwiedzi bo Brandt o 8 jutro będzie
on wie

Skint powirzy 10 pr. ale wessnie opuscit
na 200 x —

Chadki o pazmecz ko juo mnto mnyj
pewnioty, i w dni parze nie zastanie
ani kopyki.

Ukraw dni parze koniecnie odpraw

4

Wielmożny Dr

Mieczysław Gebauer

Lwów

Senatorska 9

1899

Wydawnictwo Salonu Malarzy Polskich w Krakowie. Przedruk wzbroniony.

Łaskawy panie
pani et zgodzi się na rękobkę ale
chcę mieć pokwitowanie od pana że
to rzeczy są starione w rękobkę
Dr kwitem, proszę go także uderzyć
na mój adres, Dunajewskiego 6 m 5
Krańców slierny teatr, by kwitem
planty sarkofonu, kiedy pan wyjeżdża
derżuje także odpowiedni
serdecznie ukłony z szacunkiem
H.D.

KRAKÓW. Wawel. Kurza Stopka.

Sonnie Taskarney
bosytun Menrla monografic
prevere kypic rovr r
Modlanem ra 14 rt
to ju ni drago?
ca ja mam totym meseiacu
takie stoty ze mure partyone
sic unymilazeh neery

3021

In urdicioonid prone doe
100 nt want w noey 200
Zobowiskiegt nie dotamie
am zn z adun cere

Polcam sie tegr.

Zyrlinowaci dla umie
FD

Dochoy banie

Bardzo proszę nie mówić Maribon
 że ja wiem o Tch nie wiesz,
proszę o wiadomości nie mam tego,
 a sama nie może wyjsc na ten czas
okropny, kiedy się nie mie całe
w domu -
nie chcę ignorować ci do czasu po lepszym
proszę

La cudna arlijke ponnwion
 moje serdecne podziekowanie
 Najlepiej bedzie jak by pan powie ze
 mnie nie widziat wcale.

Do miłego widzenia
 JH

Kociot odmiarski

Kupit Grotowski. In 100 roaje mi
 sie cy 70 me wien

Łaskany Comie

Testem niepoiesionu, znalartam
 listety ar dwóch historykion artykułi;
 bylam w domu, nie wychodre od
 dwóch tygodni bo bylam preriebionu -
 tak ciekawam no sama, jak mam stukawka,
 sadzome no usroch, diwonka nietyre.

a tyle miadun pytań zadaje sobie w
 różnych sprawach, tam się patrzy i ja
 siedząc po cichu drżąc sama, do sturaj
 wreszcie około 8mej, z nudów biorę słuchawkę
 ce się stało nie odstanie się, po swietach
 tam to mnie wynadzwadzi jedyną?

Wesółych świat rdzowych i yere najszerszym
 z wszelką przyjemnością

By wermie tam rzucił?
 Gmbockich

St
 H. de...

Laskany bawie

wole die pierwszeny
lany, a co du powie
nie dbam, jaksz jada
11 ty dlatez psemie 020 nt
to je rowniez ty bawie
Do widzenia

Laskawoy kochany banie

L'homme propose, et Dieu dispose,

tak i re mně, nepřisortun sie seby s'toiyc
odbycie moje ryrenia, i gardsio tko zabolato
wice musce litoronie pweste moje, a jebie

J.

to tam wiec Dobrze i zreniu, wogalnego
 najlepszego -

Wobec tego dawno przysjae malenki i pominiel,
 Adres nie ma w tam galezi, dlatego
 omielam sie zopniectwa pochodzic z buncy
 Kwarcelek umary pnes Młodnicka i pozereu

Do zgetlego roboczeniu

HA

Wobec publikacji do iowdkowych Druzi, bo nie zawane
 Dzwonek stycze

Zawane tytam z padziwem An baw
 a drisnij stow borkuje mi un
 ugnienie zrekuytu, wica, mi drisore
 see ie i baw iek borkuje
 Animi to w glawie porytu do dattome
 zgwunbi ker baw
 boare prajpic jutro lub prajutare

i to Koniecznic bo moze ktos prosi
 a chce miy album umiescic w
 dobrej rzeczy, wlasnie liere jest
 sztuk 138

Prekam Koniecznic - a more dogodnie
 banu w niedziale nie wychadze
 wiece biedy banu lepsiej, prosze
 pozycie bez patarcia un zegar
 do milego widzenia. M

Loakawuy banie

Prone o benolocernu odpowiedziy saktu kapi
 filizantki kowekta p. S. bo ataku gockiny yego
 to policrone, bezidnej nadsiei, a drug um
 gwestt jatoskebye pieniedry, proctu relyn
 Zupytla, ban wie ktion to, bo maie czojnik do niej
 proct ^{ty} eudun kiazibn ill o Hiazpanji sctta
 wie dobowek z Hiazpan i 6 doakowatych sctychow
 w ramach ^{poprzed,} w sklamy, w rctn gocka kowdwa taon
 Tanayn, i dno kiazibn

Prone o loakawon odpowiedr na onie cudo
 filizantki,
 Wypelzki do 250 rt cctych piec tyisicy byle rawn
 z 2 murcum wie moze doproic sic degyj.
 Dun bawdu bawdu - Czekam odpowiedzi //

314

KARTKA POCZTOWA

POCZTA POLSKA

Nadawca:

Wielmożny Ds

Mieczysław Gebardowicz

Lwów

Pałacowski 9
Dawny Sennobórsk D.

Laskawo, ale bocham. Dwie
 wrony z Huberem oznaczają tu
 niektóre foto, te może są takie małe
 że ja nie pamiętam, zwłaszcza kiedy
 niechciwie ~~z~~ moich kreacji, Artura Grotta
 i putkownik najsk. Brata Milickiego
 jak będzie budnie, proszę nie co będzie
 się, ciemne i budniemy sągromuwać
 minione oraz -
 omielam się, przypominam. Dwie

proci by zapytanie czy nie sprzed by
 siwocki procejsie do mnie, moie runie
 jakn zgodu dla niego kraske n gtwonie
 co samieem i wplyshani; nie przedobun
 crebne dluzij jak pot woku un odzou
 Druzo praba to wyplacenie ro
 ryzunek Fr Tegy - warem n katalogu
 Fmiedowk murem i ryzunek smu cytu
 30 rt, doctalun in Katalog 15, ro / otogor 5
 i ro Kartecznego 3, a Janie Tapatoshany
 wiele spyraey mimo tego do mnie bade
 pochany Kustowu delo K. Dzion dabu

Baric Casbawg

317

Reasun yae name werosjare tregi
weidre zi tyek 73 et 487 to dopiero kootn
zn medale, monety, plakiety, u s
pisarboch, katalogach ani stowar

Tak Tadzio wotamoseerwie uxiat

40 monet 12

medale 23

2 plakiety 14

Böhm lund 2

7

For your library for my part
the Department of...

In kartki ^{varietetech urosowij} i pome kaisow 15,48
 a za te ktore ban ^{zuprost} daoniej wazid
 ani stowow nie waeryt ban nime
 powiedzieci — !!

Moje ban znajdie precieci crows
 przyjdzie na przegry tydzien
 i co bardzo proste, bo p.
 I bardzo cierpliw, moje wtenc
 sie zniescierpliwic, a extra wina jest
 po mojej stronie do widzenia H

Wichury Samie

Beda slicerne krajik -

Tranc Tapa rymnek o Egips

roze sie jui^w niedziel

more lau wstapi troskur

W

Panie Casławu,

Myślłam iż się więcej Jęz widokiem
 więcej pnieć się mógło mnie, więc
 proszę -

Opuściłam 10rt r albumu Pichulskiego
 to jest daje go za 140rt i proszę przy
 wypłacie sobie przedewszystkim 40rt
 na ^{u domu} mają drugą a 100 tożkarni odstae

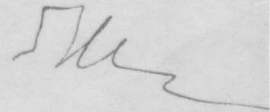
322

In kwitern 140 -

Najserdeczniej dziękuję za statek resce
które przesłała moje stopnie i tak
uczucia pomagają;

Köszönet

Do widzenia

Wielmożny panie

Koborn

323

Czekatam. To trudno, do niedzieli czekać nie
możę, bo Oni wyjechał, proszę być tak dobrym
i przynieść mi pięniadze do ręki z ex libris, niech
będzie jakis procentek chętnie by lichy -
Dość łatwo będzie kupić srebro. Wierzę, że
smakowaty. Tędy z ill, może być wójciec coś
przed niedzielą to proszę mi przynieść, do 5 ty
jęstem w domu & niechaj coś oznaczę

Włocławek

324

O ile bar chce kupic Antaley Gazy i
 Friedrich Muscuna to proce Dai proer
 20 rr ex libris 35 rr obie kszalki i
 przylac po nie Kobowkiego i Kwestem

Kochany bardzo dobry wieczór

325

Tak ja tam dziekuje w myśli, sercem, nie potropię.
Spisai, wesołynie jadłam obiadu rui kolacy - bo
ostatni grosz wydatam, dzisiaj już miłam list do Elson
z prośbą o dalszą pomocy biedę zjawił się
dorzeczony listonosz, było się tylko czy nie
zgniewała ma moja natercyron prośba -
Wklej mi bardzo na chętnie odrobnie sympaty
z prośbą więcej się o mojej słony mam uciec

inprostatum et papas

jakby dla bezosi bliższego i wadzi, krótko odwołując
 łana są równe poprzednikom przyjemności dla mnie
 że sercem jest prowie dobre, klasa po powstaniem badanie
 srebrni, że całe proce tego nie jest stara nie ma żadnej wady
 a mielam tak, noc że myślałam że to koniec mojej wadzi
 powieści, jestem niezadowolony zort, psawit, pociągje
 nie wiem, żeby odwruci do broni bliższemu np. bonu kochemu
 Co do Ed przypis byłoby cofnąć się po dwuletniej pisaniu
 dlatego rządzam się bez tej wiedzy uł. 00rt a transport
 szlakowi, również, tylko o jej no proce żeby pieniądze 10 listop
 były wypełnione dobre? Celem sercem sercem, drabuje najpraw
 do miłego widzenia. TD

Laskawy Samie

327
7

Dalam an nista² cone Malerewskiego
popynu² can sama, ale proce no to
portare sie o preniadre wewnie,
Solo kwietnia, Maja, ~~już dawno~~
jezere jeden proiba, jak tam bedzie
samowiac samy u Kwiatkowskiego
proce wspomne se ja namowilam
bana o odmie tej roboty Jemu

Chtěl jsem se mně ne tví, dle toho
 chce žebý viediat, se to na runie
 kamienem, ja chlebem odpracovanem
 více mám to pragnijmij satyafsky
procne mē zapomne zapomni
 tu o ten

Dívci doby zrytam i prepstera
zo starany papier

Wochany bracia

Strasnie intowentom ze nie
 bylo mi znow, wstawia tam w
 domu, nie potrafisz listownie
 rozniec tego co czuje, zatem sercem
 Dziękuję za to wielką pomoc w
 mojej biedzie, zatem kwit
 nie dajcie mi sumy jak i o ile widacie

330

synedri tualithy rurar zovány
z govcem padrickawem

ladicem sa uvcytha Dobra

AD.

Hochung wie
 Markte jest spore
 ole pianiedy wie man
 yessere, o she wie kostone
 zwicze sie 20th B
 saw come in
 Goby

wielce troskawy bar bedzie
 zly, to nie !! bo ja muire
 swoje napisze -
 Liczylam un pewno un obetnice
 dawn pniei bochanego a nie
 Tobiego (ma ze przewidre
 otoczynam un pewno przy
 keiccu listopada

Dites maintenant p. Eh
 week-end. Qu'est-ce que
 on va faire à côté de
 Malereuil - bon plaisir.
 j'ai dans ma bourse ~~un~~
 six francs et je dois vivre
 jusqu'au premier, donc
 avec la bonté de payer les
^{despensions}
 cinq Malereuil et m'envoyer
 demain matin 20 roubles
absolument et le bon vie

Suce majej smieci de paim
 keske ban qorina mine,
 ale sic me boje.

Do mitey viduci
 H.D.

Kochany Janie

Niemierzeli to taku fejsza
ciapa, nie nie odpowiedział
włosij, tena poszłam
po odpowiedz, szept powie
dnie z powady nie ma

Le D'is raczy mnie
 odwiedzić i powie
 jak rzeczy stały
 czasie nie myślec o
 mnie, raczej o tej sytuacji
 Niem...

Do milego widzenia
 Nic omieklam nie'anne
 Co wiekisi rektor odległa
 powiedzieć !!!

JLW

18. Dubniński

Dobranoc

341

Kochany Louisie
Suzanne naturalnie nie
tego, ale mam kilka
kawałek twójch rysunków
morem prosić Twoje
zdjęcie 5 ty. Cub jutra
Do milo. widać
H

Panie Kochany
i starszacy

Wojtun warte. Durnie
jako po niedzieli; co mam
pewnie pani Eh, kiedy może
być piana w chleb w rękach,
odk przeto widać, więc trzeba
nadzieje chociażby, że jej

Laskawoż Łonie

Telefonem nie do dotam
 się rozmówić, więc pisze
 żebyś doniesła że już jestem
 w Łowicach, i proszę
 nie zapomnieć wiadomości
 kwoty do Kraskecon tylko
 tu do domu
 Serdecznie ukłony
 przesyła Helena Dabcewicz

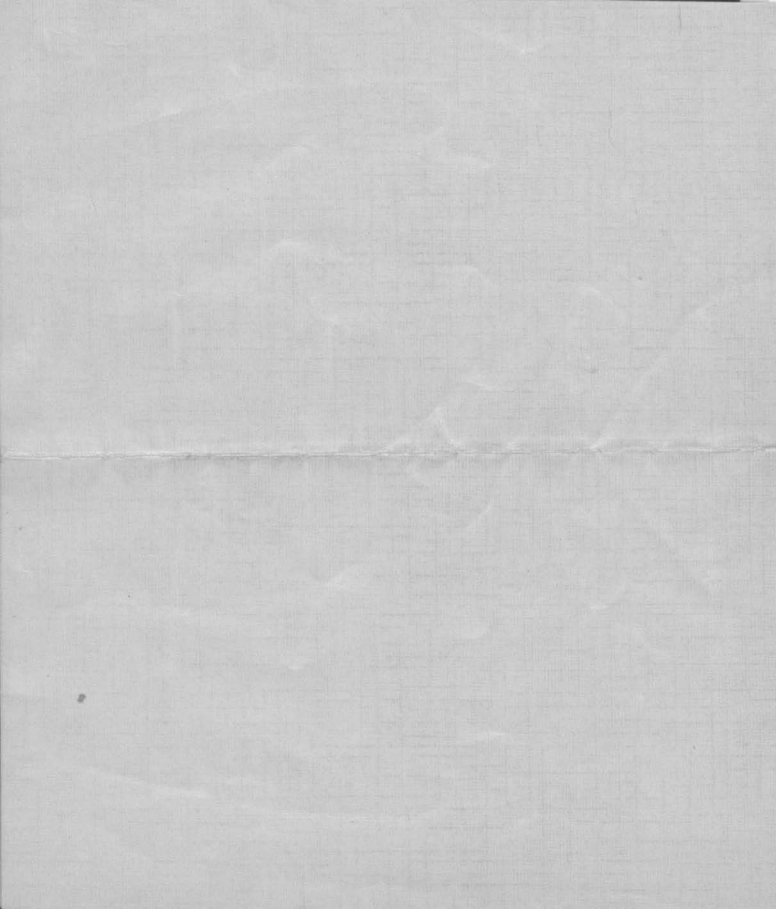

banie Kochany
 Cierę do Ehren i chee
 padać no peeno eras
 kiedy doctoi ma monete
 so ramian jak odemle
 teli i Dauniceois wie no
 zarotowym papieru

stwierdził od czasu do
czasu, pułkownik niekiedy
nie zgłasza, nawet
Beowicki ich nie wie —
wobec tego prędo do domu
mam listy gotowe tylko
proszę o datę, kiedy
dotanie przesyłać

telefon mię 280-36
ceham jutro odpowiedzi
i wyjątkiem bezdece
ukłony
Dariusz

Dzień Dobry

Na dzień jeden obier
 przystan, bo nie ma to
 żadne drugiego —

Muszę wiedzieć wiele
 jest u barona Duminiotto
 bo muszę rozrachować
 się na bytności w Korku
 półkoni, ma rapiane

voice musai sie z godnie
 z tem co tu jest u baran
 proue sie nie gniewaj
 ze nudzi, ale to near
 cudo —

Temne jedno, potarles
 na rotamorka p. Gódd
 o ile bar nekie proue

Dac z obic 5 rł, jak nie
 prowe strzymie, a ja
 istniecie byly wistaly
 bo mnie znowdaja
 kandy —

do milgo widcu

Louise Kawy

Carrie

Bozhan Wenus,

un picen tronie

bedkie jej

Dzien Dobry

Tasme Wickwoing
 Amie

Nigdy nie myślałam że
 potrafisz tak zgłupszeć, jak
 to się stało w tej chwili
 w którejś list jego odczytuje
 sanno nie wiem, czy go

Umaric jak odpozvedr
na moje iostobline pišmu
cey na obrarone epistole
list miy poprvedni
pišme smiatam sic
sevdernie, myslac ic
ban odstupac go rovonier
smire sic bedrie —
co bridzu vnice
prozbuo mi teby ban
na chvile mozt prazpny
o mejej epei dokumenin
banu du ktony od lot
mam bavdro vicle
sevdernij prazjarni
Tob ban unu Dalej postepu
nie moja neer —
bykroo mi bavdro

J. D.

otkazicelku obraru

nie un goacru,

goaci lej ekonij otad moja
natrouyvoic

Tamie Kochenij

Onepoacaru dr papier
 strasnie sic apieru,
 mam polevenie z ochrony swierud
 reby supstac ossolnem ey nie
 uerictu by pro, podobnegu do tyo
 ktorego wstawi u was rabent
 odpowiedi musze do jutro wiceras
 pies mu byc ludny, mily.

Coare i powiecie re go toudy
 ale nie moztam odnowicie
 pasrednictwem w tej sprawie
 Douga sprawn to podobnie sie boun
 Myslalam i sadre ie nie maie byc
 wiadom, bo jak sie fast wyda jak
 bedzie pognieciony, musi byc wyptekam
 ale nie dr dury co
 sendeme uctony HA

[Faint, illegible handwriting on lined paper]

Kochany mi

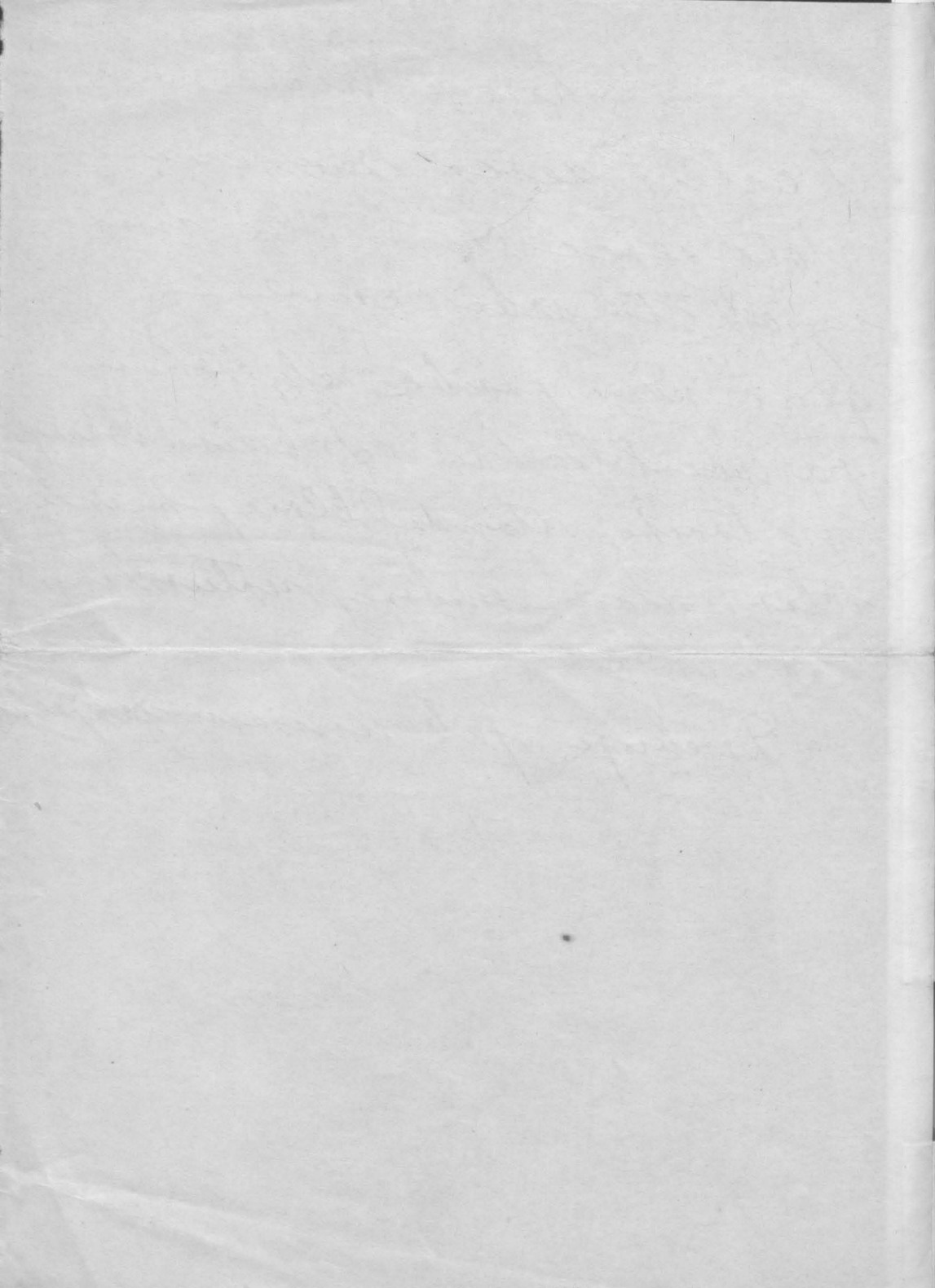
Z całego serca Dziękuję Ci
za to, żeś mi dał mi
zapomnieć to sobie. —

Jeśli jeden próba ięły Dobry
parosil do Ci ię do Ci ię obary
po traci, stamtąd bliżej będzie
właściwie od Ciebie, naturalnie
po swietach

Dziękuję jak miem pisał

H.

(Dobry)

Imię Beckamy

Od dawnna wiem że bym już sprzą-
nie dobył zadowolonym dla mnie.

Tak właśnie dawno to rozmyślało 80
gdzie sumienie? Korzystanie z
mojej brzozy, bardzo nie ładnie

intencją pewnie bliździe i
zpedicowem się że bym ofiaruję
osobno z nią 60 rt cyfo nr 160.

Zn. niecount i dwie bliździe prokre
Doć sto, bardzo prokre

Nie tam swojego podpisem
tylko D. Brodowickowej
Ciekaw

D. Brodowickowej
[Signature]

Laskawy ale nie
kochany buncie

Przekam na obywatela, warty,
i nie moge sie jej docebri
chce zapytac czy nie kupi
tam obrazu, obrazu, podpis
jest slaby, daje 2000 zł
prosze o takowen odpowiedz
i to uzele - do poniedzialku

Legnam zwiabla

J. Wabn

Lwów 29

369

Łaskawoż łanie

O ile łan nie wariant miarkowania
u p. Gaberlowej, to mare łan
wermie sionie łobee i łaniare
przy ulicy Łakłoba Staremie, un
i p. wa łone dwa pokaże frontowe
Łrienteł i mały przedpokój.
cynar około 110. Mare być z usług
i ania łaniem. nie drogo, wchod
wprost re schodów

Łosre o Łaskawa odpowiedz

ułoni, łaniare
Łabun Łaberm

Lecio T Aprilis

371

Loskawy Carie

Mam odpowiedź od p. Ł — pisze
że te litografie które dawniej wystały
to rzeczy renowowane chee po dawniej
cenie t.j. po 40, co do dalszych czeka na miarę
i dopiero z Krakowa doniosę ostateczną
decyzję, a ile to ma być próci choć potowe
też monety są dawniejsze —
lepiej by było explained są dawne, a są
szeregi a ile się zgodzi w dwóch sztukach
Łożytan 97 sztuk, a zatrzymuje Beaumonta

Luceio Tapirli

371

Loskawy Carie

Mam odpowiedź od p. L. — pisze
że te litografie które dawniej wystały
to znaczy renowowane chce po dawniej
cenie t.j. po 40, co do dalszych czeka na miarę
i dopiero z Krakowem doniosę ostateczną
decyzję, a ile to ma być próci choć półowa
ten monety w dawniejszą —
lepiej by było wyplacić w dawne, a on
serce o ile się zgodzi w dwóch sztukach
Bozjan 97 sztuk, a ratuje Beaumonta

Kilka Gwarani i miszane, maie
Cieka pnieis przyjedie

Nio wieidintam jak sie piere jstka,
po downemu tak, widowanie obecnie
jserer u biedy lam tak piere,
niech bedzie !!

Serdumne Dzien Dobry

JD

Dawniess jutro adarke

Lasbawę Kochany Panie
zagadaliśmy się o bliżnich, a
Loponnieli o interesie - zdaje
mi się że te litografie które tam ma
już u siebie, nie można wliczyć do
ogólnej sumy 400 rt, bo już są prawie
dokonane Lwowie, byłoby to niepożądane,
już te które sporządził pan Ciesli
odrębnie z poczynieniem i te niżej Beaumont,
to także uważa Lw. p. P.

J

A teore proce, o arwe, odpowieder
 pozysane kwiaty? sadze, ze sa waste
 300 rt na orty, przed dwaoma luty
 dawent mi jeden dandarr z Londynu
 50 dol, o ile chciatby tam i Lesueru
 qwissille datnym obr r n 500 pbowore
 o turkawo odpowieder - teore najlpam
 pown to zdjeciu obraru pway
 porredkach wiadomych -
 ykkolwiek bardzo lubie obr obrary,
 cieszyc sie beda jak je robare, w
 slernem mickarhanie bunn

Ciągle wygrywać się nie może bo jaś
nie wiele z ich mam, a wtedy iślaerek
wzrosty i obawy Doctant. się w obce
niegodne recc

Stawie o decyzye i czego przegne
zgadz na moje warunki

Dziem Dobrym rozylum

Helena K.

2. 10 /~~10~~. 1929. 347

Prisielmusiemus Pannē Kolūse Rīginskis
sertificāta ra apņējme 2 apzīmēni na
prietēnāi Jekyji Kistrijstamā, radotys
mit, etcia bym kromy tam, gdyby na ro-
tacione pūtallāne u Magistrāta u gvanie
rodāms u gant u norovij m. kova.

D. uzrāsim pavis ar uia i kerte-
cens pūtallāne

P. Dabonovs.

TOWARZYSTWO NAUKOWE WE LWOWIE

~~BIURO PREZYDYUM: PLAC BERNARDYŃSKI 2~~

BIURO SEKRETARYATU GENERALNEGO: UL. KOŚCIUSZKI 9 PARTER NA LEWO

OTWARTE GODZ. 9-11 RANO

we Lwowie, dnia 14/X. 1934.

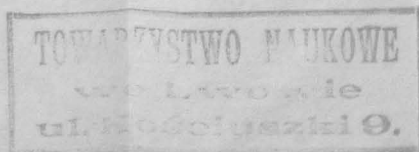
Jaśnie Honorowny Panu Kolego!

Mam zaszczyt przetrzeć przy uroczystym ścieżce
nominacyjnej dla p. dr. K. Łanckorozińskiego, z uprzejmą prośbą

o pomoc w podpisaniu go wraz z p. prof. Binińskim
władnie prof. Podtarka i odesłanie go do maie, do Asinca

Towarzystwa.

Z uprzejmym pozdrowieniem
P. S. Błogosławski

TOWNSHIP OF YORK

DEPT. OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT
OTTAWA, CANADA

1911

1911

1911

9. 21 /XII 1935.

Przełnuwam Pana Kolego!

Porwałam sobie bracie, ja uonta
adażki tego pacy z reużyty 11. 1935
sprawdzeni, wyuony 5 zł (pięć).
Upraszam o przyjęcie o Puzante udo-
stanie tej kasty pod adresem Towar-
zystwa. Kościuski 8.

Z uprzejmym pozdrowieniem
P. Jabłoński

2-21-1958

Richardson Point, Alaska

Point on the shore of
Richardson Point, Alaska
the mountain appears (2750 ft)

Approximate elevation of
Richardson Point
Richardson Point, Alaska
Richardson Point, Alaska

383

ZLECENIA
do 50 ZŁ
KASĄ

TOWARZYSTWO NAUKOWE WE LWOWIE

UL. KOŚCIUSZKI 9, PARTER 3519
SA TAWIM...
SRODKIEM INKASA.

ZLECENIA
do 50 ZŁ
KASĄ

Friedrich Paw
Profesor Dr. Mikrobiologia Gebaronica

Lwów.

Osolinów

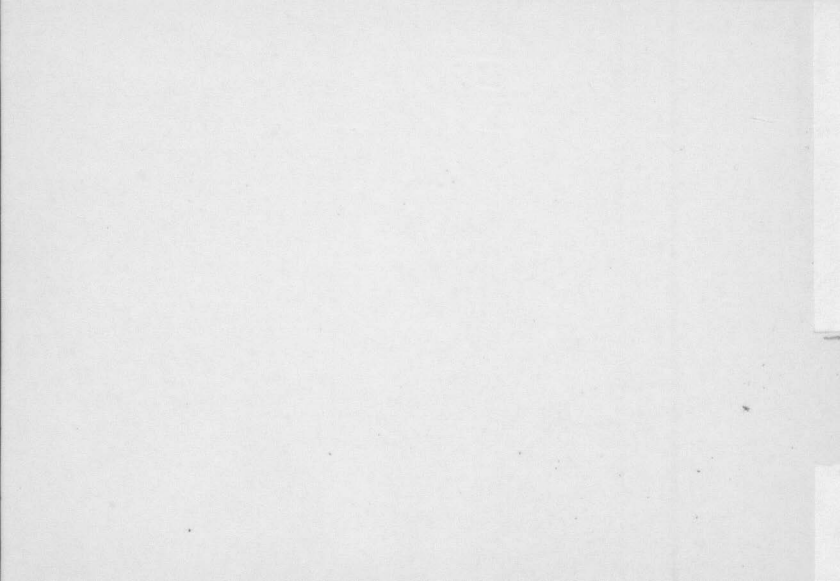

9. 9/4. 1936. 385

Janiluovainennu Panin Kole-
re puoytamu - code uue gra-
tulaje 2 okiji Stugmanisa
kytu bu Professor.

2 uysolium jousianisium
P. Oulikovy

387

Jan Schmirer Pan
 Prof. Dr. Miernybań Lebawicz

Lwów.

z. Osolińskiego 11.

388

Prof. Dr. F. DABKOWSKI
Lwów, Mickiewicza 14

SAI KMOA C
42031-410 3
A TU

1111

U
7317
1948

389

Ne Lwów, d. 13/XI 1945.

Okegodny Panie Dyrectore!

Miałem dzisiaj przyjeź do JW Pana
Dyrectora w sprawie klubu do
magazynu, w którym są stojone
wydawnictwa IOW, Naukowego i filologicz-
nego. Niestety wypadło porządkiem,
dlatego nieprzepraszam bardzo, że dzisiaj
nie mogę przyje. Postaram się zajawić
w najbliższych dniach.

Łycz wyraz głębokiego
szacunku i grzeczności
P. Zabkowski

...ker Rutowi, od kto-
regos wziął zadatku
trzydziestu y pięć gzy-
wien; ostatek będzie
powinnien placzyć na
raty po 2 gzywnie
na s. Wojciech; to Ja-
kel Rut obłożył groszem
swoym).

PREGATE I
CORRISPONDENTI
ALL'INDIRIZZO
DEL QUARTIERE POSTALE

M. G. Baronier
Roma

Via del Mascherino 30. 391

Via del Mascherino - Firenze
Pardisorema nasylany
Fueslocniej Florenciji - diti vrecny
jedniemy dalej - vredi kosuy
vrystno co byto ciekovego
na pavet i vrystary vrystov
krypni. Miedlemy v hotelu
Kouciams - vic daleko dvorec
hotel stary ale poudny - poudny
ale jedny otahy vrystov
plus vrystov 12 l. y daci vrystov
tous - Kubva Toscana - vrystov

Ediz. Blechi - Firenze
4486 742 Ediz.

POSTE
ITALIANE

Monsieur
M. G. Sbarbaro

Roma

Via del Marchese no 30.

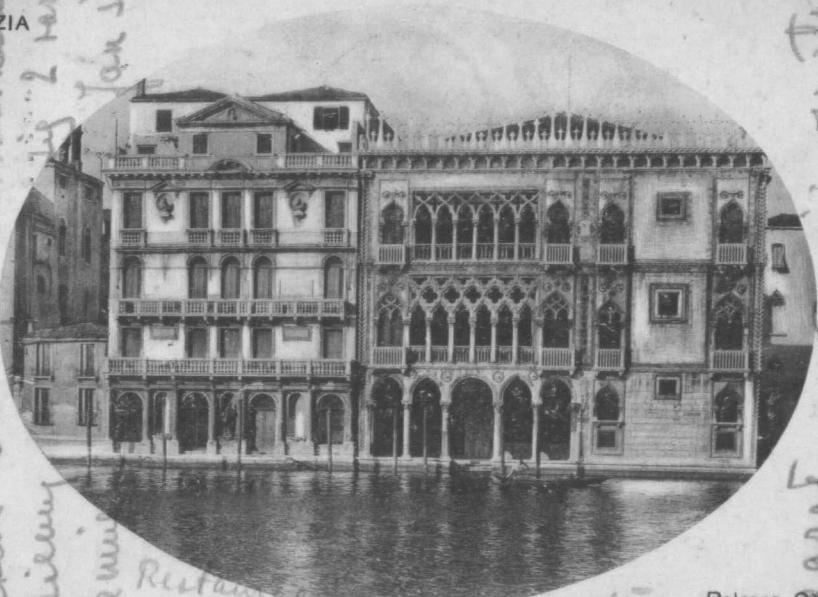

1217

18/11 - 22r. Lido - Cry odebrat.
Pau. kartny z Florckij - otar
opros hotelu Bouciades w et
nfierecalisney jist we Fl. caty
wrecy hotelu Wiedrogich ko-
to dbarca w Weneji danylsney
w hotelu Cavaletto. blizko J. Mazz
ale drago: bo 30 ezov koscherat
jeden deni kabytu. Mierokny
obecne na Lido w pensjonacie
Stello - za toden pokoi otar z

Serie prima

VENEZIA

Palazzo Ca' d'Oro

394

stymanner staj my 30 let
ad vobly - karlyy s. b. b. c.
Lestem baebory caria. monu
Spicium
die mi
Restaurace
okoto piarra

Palazzo Nuova
Goldens
debra. Fawa

carato. 15 Venice wrythe
barbary
inf 5 wrythe - P. b. b. c. m. e. u.
F. e. m. wrythe

Kraków 7. XII. 1924.

Wielmożny Panie Doktorze!

Wielce mi się cieszę, że przesyła mi list i pisać dowodzi, i odpowiadać i opowiadać mi.

Pręgiem się ciekawie pytam Pana jakże bliżej uformuje się to u nas w przyszłości. Na razie jednakże jestem Akademikiem, nie mogę jeszcze podać nic decydującego, a to u nas w Krakowie. Panie, panie =

Свое на експедицїи, оны на
акаркина на урочищѣ

вѣл о стѣнѣ, во время
допоро быти морна еси
пермѣтредо постанути:

Шоро тыло неч ие вырети
заведомѣ о темъ лана
мѣшо до стѣнѣ.

Ja ianueri na zariē mēi wnoog
poteni o wloz, gelyr' mēi magz
podei teruimēi pō wropro-
wacia au. weni Izwamiē.

Прозъ покетіе прі. Темъ надѣлѣ
своѣ фотографіе до Канцелеріи
акаркини лѣлѣ до мунѣ, а то
еделе мѣстѣнѣ пег до Рязни,

to, obywateli przenieść
 wyrokem o tymczasie
 potrzebne leczyć się
 w ten sposób.

Jan, iż w najbliższym czasie
 sprawa będzie już w stałym
 restrykcji. Nie uważam
 poraż o tym państwa
 i porównanie nie do
 nieporównanie do
 o ile oczywiście
 państwa byłoby
 konieczne.

Przez siebie
 Jan Dobrowolski

ul. Piotrowa 17.

Incluzary Pan

Dr. Mieczysław Żebrowski

[Handwritten signature]

[Large handwritten signature]

ul. Tarnowska 28

11 p.

400

P. Schwenke. New York. Oct 20 to 17

Wielmożny Panie Doktorze!

Pragnę uprosić o przesłanie
na mój adres przez jedną
fotografię - Akademię bronię
pamięć wyśtać odc. ues pasporty
dyplomatyczne - aby nie
stać się, które kontyngent,
dostaje się. Pański pasport
bryw Akademii, o ileby się
był potrzebny, bez Pań wprost
odebrać przy pomocy przez

The following are the names of the

persons who have been appointed

to the various positions in the

Department of the Interior

and the Bureau of Land Management

for the year 1900.

Krasów. Na wieś i powoła
 me' wyagnano wam' do lat pię =
 niety dlate wygnano wie
 ustalona - prozy jednak
 przygotowywać się na koniec
 lutego.

Leży w miejscu ukłony

Jan K. Brodzki
 Krasów 16/I. 1922

405

RECEIVED
KRAKOW 19
No. 4190

The Morning Post

Dr. M. Zebrowski

Lwow

Tarnowskiego 28

TK

Baltes to P. Baltes m. K. K. K. K.

904

407
Wieluſing Janie Dobronie.

Swego upamięnia o potpieniu
fotografii po stronie obywateli
i przesłaniu mi listu
wzrostu i wagi z parowozem.
Zawsze upamięnia ukłony

Jan Dobronie.

STEFANA BATOREGO

WILNO.

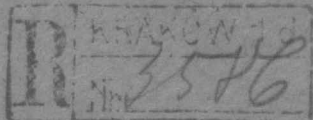

409

Metelnyy P.

Dr. Mieczysław Gebowicz

divo

Tarłowickiego ~~W. J.~~

28. II.

410

Debonari: Balocco 67.
Hre An -

Julia 10/2 1922.

Wielmożny Panie Doktorze!

Wracam z Warszawy, gdzie
 otrzymałem spieszny telegram
 z prośbą przysłać paszport
 swój. Spr. Dept. wydziału Państ.
 paszport. stwierdza, który opatruję
 wydziałowi w sprawie ceka na
 Państwa w Akademii Um. Pocz. Bogu-
 mił t. j. granic ceka przyjęcia
 trzeba pisać 9/3, bo data wazna
 jest wra; gdyby z jakimiś powodu
 nie mógł Pan tego uczynić proszę
 zaś pisać w Państwa nazwisko
 to przetrzymać na prochy Akademii;

Ja wyjechałem w powyższym tygodniu,
 zatrzymawszy się parę dni w Paderbornie
 w Bryguncy, bez ostato 1/3 a Panna
 Dektora sprowadziłem do tamtego miasta
 10-15/3. Później dla Panna
 są już w Akademii wyznaczony.
 U siebie na wprost kurni lin
 rektorzy paró'ci i do Akademii
 z prośbą o wyrażenie potrzeb
 ich na Bryguncy, ja więc Pan puzi-
 du do Kreslowe, gdzie Pan
 otrzymał cek na Bryguncy. Oczywiście
 prosił wydaty z tego kwoty
 potrzebnej na podróż - wyliczył
 to plus minus 500 lina (li-
 cre u to bechy: Austryjs) a dui

Ge tyle trzeba mieć przy sobie
 na pierwsze wydatki. ~~Warto~~ 1000
 lirin = 170.000 ukr. o ile Pan
 cheretki nie chce kwoty zebrać i
 może przenieść ten samowolnie
 sekretariat, bo to celowy wyjazd
 do wali Pana.

Proszę skierować mi do Ryjmu
 swa adres poselstwa polskiego / o temie
 wie przypięta, a bym mógł zwrócić
 wai Pa Panu panużeranie. Proszę
 pisać do radcy leg. dr. Maciży
 dowiedzieć, poselstwo polskie (Parr
 di Stanis 20.)

Lemie odwołanie w sprawie, iż budzet
 państwa państwa obywateli na
 60 tysięcy zł. mi. oraz 1000 lirin
 na koncie pocztowy Pan i z powrotem.

Karta podwojowalicy tierce' netle
 fertynych. wydatkow; i ztoryc z uis
 sprawozdanie w walutech doty-
 czajacych państwa, po kurcie marki,
 dypty liczone są od chwili puekwo-
 Aceni granicy niemieckiej: Takich
 informacji ukehit mi prof.

problemu, seheltesz generalny.
 W uchei, is jawostwo us
 zabierany przez uprzejme
 układy, wyprawy jawnym
 powasania

Jan Jabrowski

415

Philosophy Pen

Dr. Mary Ann Gebauer

Lviv.

ul. Tarasovskaya
28

416

Dr. Jan Dąbrowski
Profesor Uniwersytetu

Lubow Batorowicz

Wrocław 12/3. 23.

The chary Paucé Succrystanie

- 1) Przekony etnem puzcau pto -
Gratis, puzcau potpuzai -
- 2) Kozna wa Kartecze wyprai
claty orobiste / claty orobiste
wyropis, ruzis opai i wuzli
owr uatarko puz. matku
potuehuc to dla puzpuztu.
- 3) Kozny orostie a Kartuczi
Kupuzi - co hwi to
dla us tal unarue paz
Pan chee i Tew, w orosc
sotanki orostie jiri w po-
telstue u Puzucis.

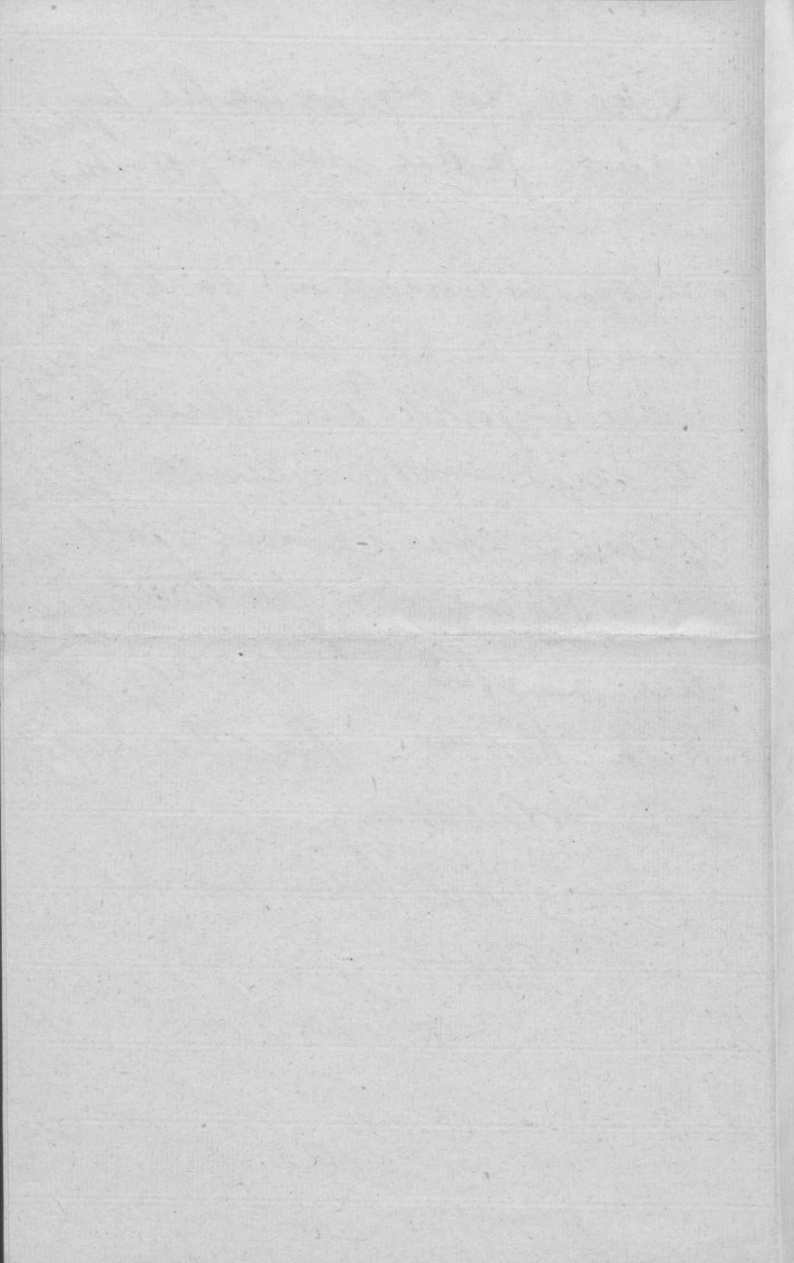
o papowy romans w postaraw
 4) Co do wyjazdu to oczywiście
 miał Pan uwaga w tej
 chwili do podjętych, polubym
 nie pchać się, to
 powane dla Pana wfor-
 macji

17) Czy Mon. Pol. Vaticana
 powiadają Pan i Paryż
 czy ma je Pan na miejscu.
 to danyw same prous w
 wielki wyjazd fabry
 Lou III to pierwszy
 dwa kital na miejscu.

6) Moje sa by potradit vyssi
 chci' p'kou lusu arthur
 (ory cliva, bo byle to obecnym)
 z moja vypravu w orlatum
 kuward. kus. krali banem,
 u me vyjetis au p'ced
 moim odpraven a ty
 c'asem praca moja tau
 obruslowana potriebu
 mi' bardo clo rucey, k'hou
 tenar konice. Bardo k'hou
 ra to w'nsomny.

Leers k'hou ed as
 obogge
 Jan Stracy
 5

Hochanuy Sannie Miicyrystane
 Popowca z warszawy przed
 tyhem chowawstwem na Gypse-
 dopeni tenar zabieram us do
 wyprawy. 1 ady, a wyprawy 17-18/2
 niec pismo us tu jenerne
 zabieram, o ile pan me toby
 podanie kucnie papiery
 u Haskunji. Meo pan
 wieznie wiadomosci u St-
 chum u de Shonstrop co
 stycha z moim kwartalnym
 bardzo bytym wskazywa
 wyprawy; pismo us wyprawy
 ni do dworca.

Laure serdecnie pozdrowien
 Jan Sebranz.

ST II 1923

KARTKA POC

ADRES WYSYŁAJĄCEGO

Dr. Jan Dąbrowski

Profesor Uniwersytetu

Kraśń Biały 17

Wielmożny Pan

Dr. M. Gebartowski

Lwów

Assohineum

1254

422

ROMA - Piazza Colonna

Paríž 17. VII. 1923.

Kochany Sami:

Děkují a přeji vám a sestře Flo-
 renci i v Kolonii a pěstují
 informace. Při hrozbách
 přišel člověk a s ním vyšel
 přerady i dříve než se doplausí
 Institut. Styráku zároveň
 Kattlo od prof. Abrahamu.
 Když se tam došlo bránil
 spíše ekostygi; barto s
 Kattlo a samice o svůj
 Přeji vám štěstí; Kattlo udrate
 pro zdraví a šťastie - vše

"Co je naše vadytje prasty-
 obstarawany" w kleset to-
 grafi" i wykonawcy po kole
 wiece wleste niaty-
 w opiance ni. Kaminska rapst wywst
 i" na 1/2 ma bry opowiadanie
 z poloz w I pr. i 2 na dwugien
 (z tych i puszczonin) a wiece w
 1/4 1924. Me wale to obce wy-
 saer, pence me pordowem
 i ukony Jan B. Chowy

Original receipt for
the amount of

Prof. J. H. ...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...

423

Rome 27/IV. 1923

Michały Pania. Dziękuję
bardzo za listy i
nowin. Czy Pan sobie
możemy wkrótce
pisać sobie
listy na emigracji
Pamiętam wyjechać
za parę dni wyjechać
Sąca uctwony
Pania

Placem via Farini
Pellegrini Pan
Dr. G. Gherovici
Leopold Lioń

Espl. Lioń

236 S. 5
Salvatore

ROMA — Capp. Sist. Vaticano - Sibilla Persica
(Michelangelo)

Expédié par
Mlle Croanké
Demi à Paris N° 3
Rue de Valenciennes
L'inscription du nom et de l'adresse de l'expéditeur
est obligatoire.

Cologne

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

CARTE POSTALE

Ce côté est exclusivement réservé à l'adresse

EXPOSITION INTERNATIONALE
DES ARTS DÉCORATIFS ET
INDUSTRIELS MODERNES
PARIS - AVRIL-OCTOBRE 1925

M. R.

Le L. M. Gebenier

*devoir
berlinien*

Wielkanoc 2012 r.
Kochany Panie

Mieczysław

Przepraszam za
opóźnienie, ponieważ
nie miałem czasu na
odpowiedź. Bardzo mi
przykro, że nie mogę
odpowiedzieć na
Twoje listy.

Twoje
Dobro

433

Mielny Pan

Dr. M. Gebarnier

Lwów

Ossolineum.

435

Dąbroski

Żelazny Jan
Dr. M. Gobarowicz

Lwów

osolineum

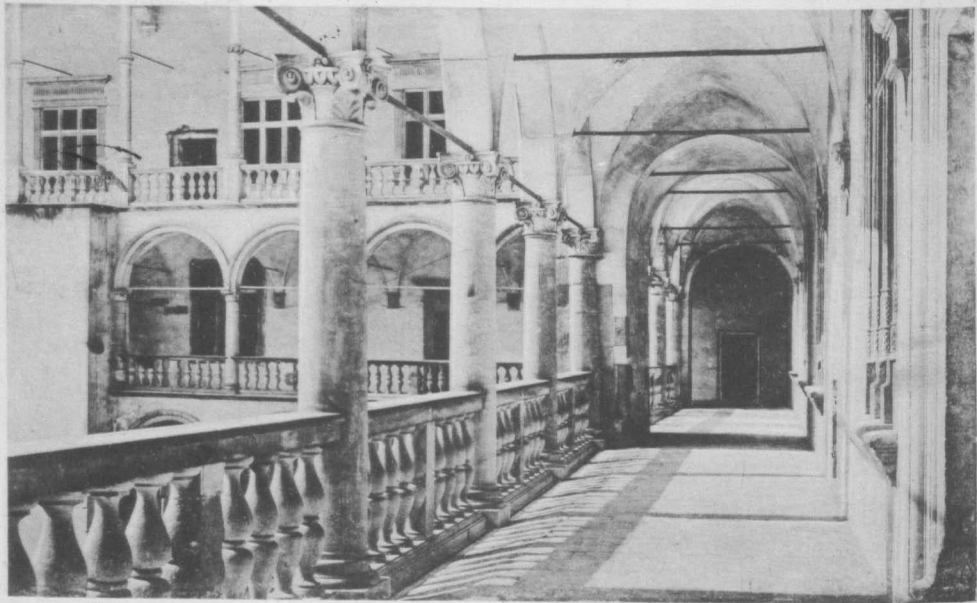
Kraków 11
Kochany Panie
Muzyczne
na pewno i kieszonki
tętnące. Robi na myśli
Jordanele maseczce.
Czy Pan ostro obserwuje
wpatrując się w
niezobowiązanie, które
Pan tak doskonale
rozplata. Polka musi
pamięny kiedy tak
Jan Nowy

Wydawnictwo
Moni Malazy Polskiej w Krakowie
Przez Wąsk Wębronioną

ZAKŁADY REPRODUKCYJNE
AKROTYPE, KRAKÓW XXII

32

KRAKÓW. Wawel. Kolumnada I. piętra.

434
Kraslow 27/1/32

Prochawy Tami chiecytame.
Kwazy demore' sporuzowa otpo-
wied - we mogdem jednie' Judac'
pudlem a to z powodu choroty
pup. Semstomera i pu. wyzsz
poddane ul. wyzsz Mr. Fajda,
Gdyi hazytem re od was ewos.
miej' re domain. Teln. Zauwazajacy
materijety o ktora choroti menna
obecnie w ghorach Kowczy -
nie na ter z mied' pup. Abraham
ktora w kerpelowiskem re pu-
lytem w prestonie am. wly
mymman wyz' Tawoni. kabe

Adres wysyłającego

Kartka pocztowa

138

Kto do siebie przyjdzie
niech się nie boi, ob-
szedł się o powieści
stary z powieści co je-
szcze tam nie ma
z czego użyć...
Zaczęłam napisać powieści
moje, a który z nich
nie mogę już pisać -
W. R. K.
Dankowski

Wiemowij Saw
Dr. M. Gebartowicz

Lwów

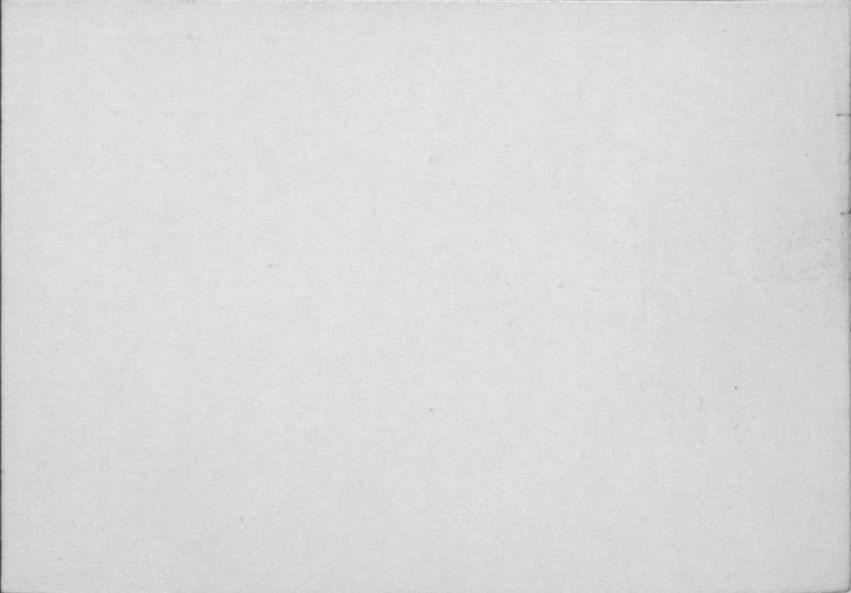
Muzeum i Biblioteka
Sawicki i Sosnowski

D. 15/5. 1932. 439

Z wielką wiarą Panie Kolego!

Uznajam za najważniejszą zadanie
adwentu, tożsamość i wreszcie
nie angażuj.

Z wyrazami poważania
P. Dubowski

1845

Dear Mother

I received your kind letter of the 10th and was
glad to hear from you and to hear that you
were all well. I am well at present and
hope these few lines will find you all the
same. I have not much news to write at
present. I am still in the same place and
doing the same work. I have not seen
any of our friends here. I have not
heard from any of them for some time.
I have not much news to write at
present. I am still in the same place and
doing the same work. I have not seen
any of our friends here. I have not
heard from any of them for some time.

413

Dąbrowa

Lokopane 20. IX

Kochany Panie Miłostwo!
Znamyśmy się w Warszawie
w Espl. Józefa o 1/26 2222
naprawy elektryczności, które
nagle zepsuła się w naszym
miejscu i panie sanna na głowie
nie było. Jeśli Pan chce
bezwzględnie za przesyłaniem
za parę dni w naszym do
kuchnia (Polska 4)
i przenieść się do pa-
ni. Wtedy

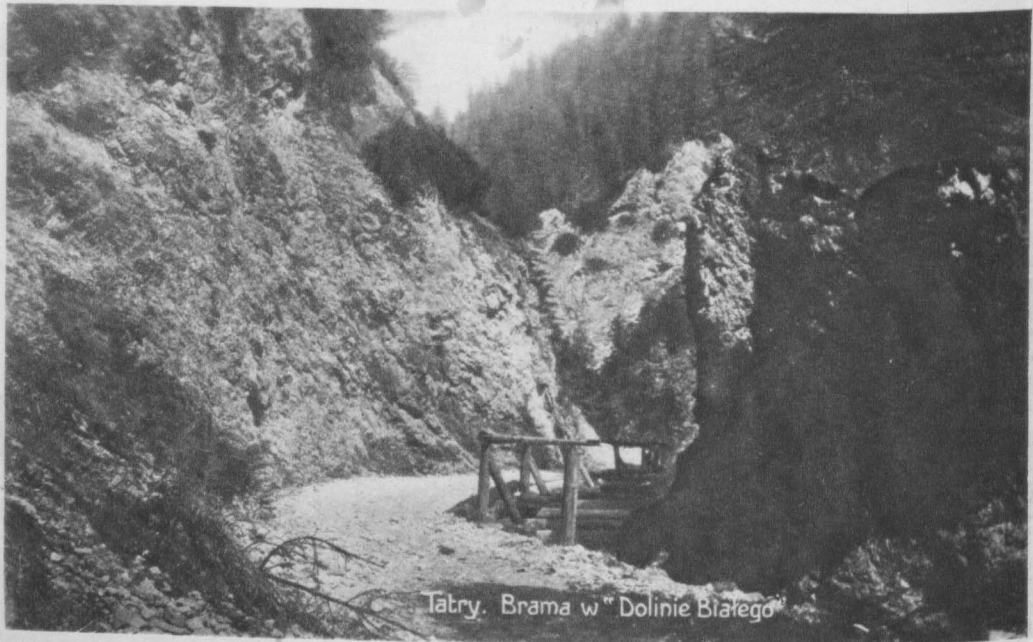
Wielce szanowny Pan
Dr. M. Góbarowicz

Lwów

Ossolineum

Deposé 1928. Ser. T. No. 22
Nasładownictwo zastrzeżone.

Tatry. Brama w "Dolinie Białego"

Meliorum Sane Doctore¹⁸⁷²
445

habeo apud meum in rebus
hinc me in partem et Krahowa
et in Honorem puritate typis
a nobis per ditionem polystu
in factis sane in Brynie repare
okato 3-4/III. a Sane Spolucum
in - pl. potem okato 12-15/3.
Sane rariora dlatro, ie by
familiam, in akademii
rebus dnis lubw paucis.
Tel dny i dle Sane, by in
dlatro gwy i hi, tel in steu
nis hie tan in et in kto-
patu. o ile rebus porre
wi nono potens dle Sane
hinc in p. Ryella in akademii
in rebus dlatro, in hie

bid

KARTKA POCZTOWA

ADRES WYSYŁAJĄCEGO

Dr. Jan Dąbrowski

Profesor Uniwersytetu

Włodzisław Batorop 17

Ten list nie może ode-
brać za pobytam
w Kuchnie. Proszę
ten list do me w rękach.
Wyprzek o wstąpienie
do mego wstąpienia - Bato-
rop 17. Ładne wstąpienie
zauważam

gmk

Prezident Jan
Dr. M. Gębarowicz

Lwów

ul. Tarnowskiego 28

Krakow 29/XI

Kochany Panie Smeru, Panie! Nie
 przesnu dotychczasos ches - Panu
 wi przyty anes domes' co do
 wyjarda do wloch - orem Pan
 panno we od prof. abrahamu.
 Pory nie tenor spawca o budzet
 jak przykle - Namie pomyly
~~nie~~ Pioski wyjed na 2 mi-
 nice, ale awariem is to la
 mato, ho nie po dwoczynny
 robot, chochym sam zowet
 umre nice otorej: jak nis
 spawa stoi moze Panu
 domes' is do wlochy
 do 3 miesiy co nej, mniej
 ho to ches pomyly przybyto.
 Srepsy - Zawsze termin
 wyjarda pssere domos
 jak usaska Pa - jak is is

27/4 Kochany Panie Doktorze!
 Ciesząc się wiadomością, że Pan u nas
 w Ksiółce z Rygiem i powiaty, by
 Pana zamieszkać, i pozostawiając
 w adwokatach w Genewie, o których
 Panu chodziło, nie wydaty remittentem
 kadłub ustronie, i cę Panu jak
 nie przeszkadza. Nowo o dwobradym
 Janie, a spróbuje rozjeżdżać in Tomacji
 Ks. Michałowski gwarant Panu foto-
 grafie z Rygi, jeżeli je jak z Ks.
 Muzonany jakieg do dworca, i ile
 nie dozwoli, poprzez rezydent w tam-
 tejszym mieszkaniu. Wyładnie
 napisai do Ks. (Ks. Nowy i
 ob. Muzonany, in Strabanie) i wyje-
 chad p. Michałowski, i Rygiem
 powiada że on 500 lirów
 autokwiera tera u niego was 2 100
 Ks. w Panu ustronie.

450

6.d

POCZTÓ

Białogard 17
H. H.

Melioracy Jan
Dr. M. Góberowicz
Lwów

Biblioteka in. Ossolinskich

feili san uo u ty
o prauie pakuji yore
me pwnis uajun
do uoy uo uoy
ucler. brar i uoy
kieryny uktury
pau 4 lry

l. 61 d

KARTK

ADRES WYSYLAJĄC

Dr. Jan Dabrowski

Profesor Uniwersytetu

Musiałem 2 fotogr. do paczki wysłać
Paczkę 2 fotogr. do paczki wysłać

Władysław Batorowski

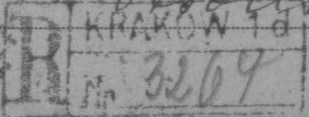
Wzajemnie i przez dwa
miesiące przeszedł
szeregiem. Myślę, że
wymaganej pomocy
nie odwołano, a także
szeregiem po tem przez parę
tygodni postanowiono
nie dać ile starczy pieniędzy
kierownikowi J. Batorowski

Władysław Batorowski

Dr. M. Gzbarowicz

Lwów

Władysław Batorowski

453
Theobald 9. VII.

Bochany Panie Mieczysławie!
opracowany dla Mieczysława
Krzysztofa Króla XIII w do 1382 roku
miej. Pragnę bardzo aby znalazły
się w niej reprodukcje pomników
Krzysztofa, Henryka VI - encl. Polka
Jendrykiew. Ponadto bardzo owa-
dowski cy ilustracji te na 19 pla-
nowaniej pi pier Pana - uprosi
o miadrowi i piersz gotte spowa-
der Pan de siebie podgrze:-
tedy Pan wyje de u granis?
Gazet uprosiue parchoan
r w ktory Jan Sabrowe

6101

Kartka pocztowa

Adres wysyłającego

Dr. JAN DĄBROWSKI

Prof. Uniw. Jagiell.

KRAKÓW, UL. RUSKA 4.

*Meluzyn Jan
Dr. M. Gzbarowicz
Lwów*

Ossolineum.

W. R. K.

454

455

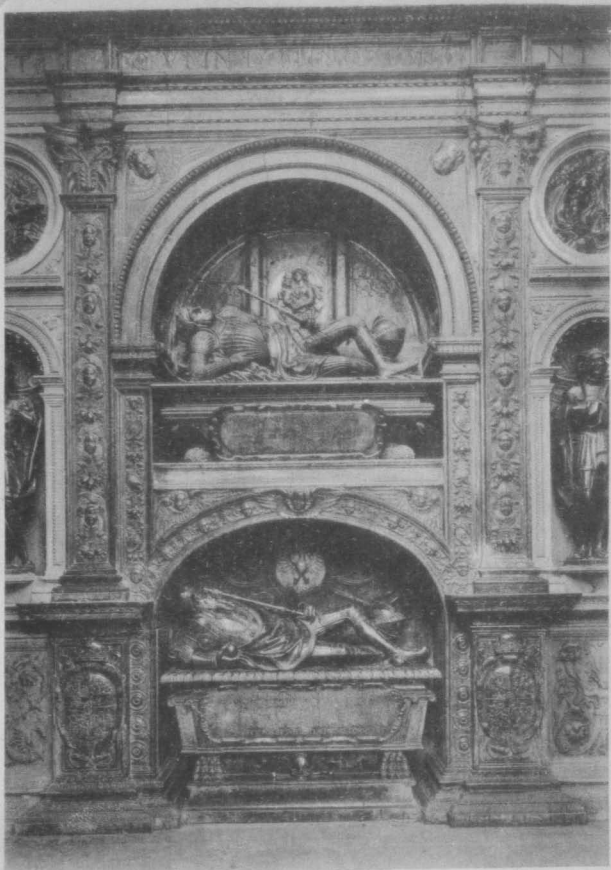

Kochany Panie
 Serdecznie pozdrawiam
 i proszę o wiadomość
 jak się panu powodzi
 w Krakowie? Wierzę
 że wszystko dobrze
 przebiega. Wierzę
 że pan jest zdrowy
 i szczęśliwy. Pozdrawiam
 serdecznie
 J. Jabłoński

Kraków 7 VII
 Hawnictwo Salonu Malarzy Polskich w Krakowie
 przedruk wzbroniony

The Honorary van
 Dr. M. Gebarowicz
 Lwów
 Ksolinemu

ZAKŁADY REPRODUKCYJNE
 „AKROPOL” KRAKÓW XXII

KRAKÓW. Wnętrze kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu.

We Lwowie 6. XI. 1942.

454

Wielce Szanowny i Kochany Panie Kustora. -

Piszę pod bezpośredniem wrażeniem deistycznego zebrań. Ponieważ do brzo Pana Kustora odnosi się zawsze z najwyższym szacunkiem a działalność jego na stanowisku Kierownika Instytutu uważam za czyn obywatelski wielkiej miary, dlatego za nielojalność zwrócony do wszystkich a więc i do mnie, odczuwam bardzo boleśnie. Nie umiałam zrazu znaleźć jego podstaw - jak Panu Kustorowi wiadomo stoję odległa od gospodarstwa narodowego polityki w Zakładzie. Dopiero później uświadomiłam sobie, że chodzi zapewne o sprawę "prepisania Zasad". Otóż uważam za swój obowiązek zapewnić Pana Kustora, że zgodziłam się na to prepisanie dopiero po otrzymaniu ostrzeżenia ze strony zajmujących się tą sprawą kolegów, że cała akcja odbywa się w porozumieniu z Panem Kustorem

1° za Jego pośrednictwem na podstawie urzędowo otrzy-
 manych wyjaśnień na temat stosunku ^{wzajemnego} obu stołówek;
 2° że nie wyrażenie mojej zgody mogłoby porobić obiadu
 10 osób z grona kolegów. Wobec tych danych - chci-
 niechciałoby to wbrew pierwotnemu swemu stanowisku -
 przede podpisałam, nie przecuwając, że zostałam
 wprowadzona w błąd. Mogę więc i muszę wyrzucić
 sobie tylko ślawierność w stosunku do kolegów,
 nie brak dyscypliny słubowej czy niewłaściwość w sto-
 sunku do Pana Kustona: Głupota, nie złe wole.

5 to niepisane. To też i za ten bezwiedny i bierny
 udział w akcji, która Pan Kuston usnał za serko-
 dliwa, serdecznie przepraszam.

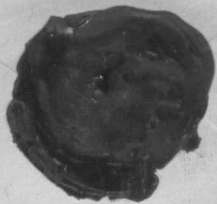
Czyis to pisenie nie ustnie, gdyż i natury mi-
 same w ten sposób formułować myśli. Zwłaszcza
 to nieporadnej godziny, jak ta. Ale nie wątpię, że Pan
 Kuston wezmie te słowa tak po prostu i tak dosłownie
 jak były pomysłane.

Proros przyjąć wyraz najgłębszego pozawania
 J. Damborska

Wilhelm van
Prof Dr. Mieczysław Gebartowicz

L.O.V.

We Lwowie 8. III 1945

461

noc -

Kochany Panie Kustosz. -

Glupio wygląda, że piszę list, skoro zobaczymy się prawdopodobnie za kilka godzin ale zawsze Tatuś „romansu” pisząc mi mówiąc. Dlatego i dziś było mi tak trudno przed południem przedkierować porządku, o co mi chodzi. Mimo to mam wrażenie, że Pan Kustosz rozumiał mnie dobrze. Nie umiałam już tylko całkiem przedkierować, jak bardzo jestem Panu za tę rozmowę wdzięczna. W pewnych momentach ewentualnie i rozterki mówię o sformułowaniu przed kimś mądrym i dobrym dokucelivego zagadnienia przynosi ulgę i światło. Jakby na zagmatwany motywy rysunkowej popatrzei drugą parę oczu - niezamąconych. - Wiem, że w chwilach trudnych

decyzji musi być człowiek sam (a może nawet jest sam) i sam brać całą odpowiedzialność za to, co robi. Wierzę to jasno, że Pan Kustosz nie mógł niczego mi radzić. Ale nawet nie radząc podkielab - jak mi się zdaje - pewne punkty widzenia dla mnie szczególnie ważne. Dwie imponderabilia, na które ludzkie tak często mają chęć ręki, a które wobec wyjątkiemu Tworzą treść najgłębszą naszego życia, jeśli ma mieć ono jakiś sens. Wierzę dyskuję raz jeszcze. I raz jeszcze przepraszam, że - wiedząc ile Pan Kustosz ma własnych trosk i udruk - swoimi biedami Pana niepokoritam. Wstydzę się tego bardzo a trochę i tej nieporadnej prośby wewnętrznej, z której się przed Panem wyświadałam. Probuje z nią dojść do Tadeusza u niepięknego dnia wesele. Niech będzie możliwie dobra i spokojna ta noc dla nas i dla każdego naszego człowieka.

ἡ χεῖρα μετ' ἡμῶν - 5.11.

We dworze 28/VII 1945

463

Wielce Szanowny i Kochany Panie Kustosz.

Być może, że jwi jutro pojade. Myślę o tym z ciężkim sercem, zaciskając esły. Jeszcze jedna gorzka lekcja godzenia się z przymusem, z neregulnymi, których nie możemy nam żyć od lat niecier. Nie chce myśleć, że to odjazd na zawsze, bo to od brzożrents sił potrzebnych do przetrwania.

Robię obliczenia z życia za ubiegłe lata wojny, a zwłaszcza że najcięższy dla mnie rok ostatni, w pełni uświadamiam sobie jak cenne była dla mnie możliwość pracy u białym pod kierownictwem Pana Kustosza. Tym ciężiej dziś się z nim rozstawać. A to, że dane mi było bliżej Pana poznać, stało się dla mnie wartościowe, że ktoś nie umiem dośrodkować i Panu i losom. Bo sam fakt, że u dzisiejszych czasach

szpetoty i udrzki są jenero ludzie tej miary
 prawosci, rozumu, odwagi i dobroci, daje
 odwierkowi oparcie w walce z rozpaczą, której
 tak często jest dais bliski. To nie są frazesy
 I prosz, abż Pan Knutor przyjął te słowa
 goracej czci i wdzieczności tak po prostu,
 jak po prostu są proro mnie powiedziane
 i odczute. Raz jenero driskuje za wszystko
 a zarazem przeprosam za niedoizgniscia w robocie
 i za kłopoty, których bywałam powodem.
 Nigdy ze złej woli.

Tak żal, że nie możemy być razem do końca,
 tak jak wierzyłam i pragnęłam. Ale o tym
 pisac' nie sposób, bo mi serowiek rozkleja. A pła-
 kac' mi chce.

Niech wszystkie dobre Moce czuwają nad Janem
 i chronią go od wielkiego zła. I oh do zobaczenia
 we Lwowie. J.D.

Prosz owiadczyc' s. Marii Ch. wszystkim dobre i pozre-
 gnac' ja ode mnie serdecznie.

Wielce Szanowny i Kochany Panie Kustora. -

Jestem tu od dwóch dni. Zaraz po przyjeździe byłem u M. na Zamku i powtórzyłem mu wszystkie Pańskie zlecenia. Strzech. list oddałem, kopis jego przesłałem M. do Ministerstwa Panu Tomkoewiczowi. On się zajmuje sprawami reorganizacji i w pełni podziela stanowisko Pana Kustora. Sprawy br. leżą mi - jak pisałem - szczególnie na sercu; z krokami stanowczymi polecałem mu z MBŚ wstrzymać się jeszcze nieco wobec możliwości, że nie będzie one na tej sytuacji ogólniej potrzebne. Oby tak było. Wczoraj było tu doroczne posiedzenie Ak. Umiej. na którym wybrałem Pana Kustora członkiem zwyczajnym, Sturme i miło. Nie potrzebuję chyba pisać jak bardzo się tym cieszyłem i jak serce z tej okazji przesłałem życzenia. W sprawie katedry hist. szt. - bez jakiegokolwiek z mojej strony zaprztań, opowiedział mi M. co następuje: Ma być reaktywowana II katedra hist. sztuki. P. Geniowski był w związku z tym u M. i w rozmowie wysunął namiar Pana Kustora. M. zwrócił mu uwagę, że obecnie Pan Kustora nie mógłby zapewne tej propozycji przyjąć i że może lepiej sprawę obsadzenia tej katedry nieco odłożyć, zwracając się najpierw do prof. Podlaży, który zapewne nie będzie z zaproszenia korzystał, a w międzyczasie może się sprawy br. wyjaśnić i Pan Kustora będzie miał wolność

rks « decyzji. Przypadam mi, że takie postawienie sprawy przez
 M. wydaje mi się niezrozumiałe. Po co te kombinacje
 z prof. P., który jak można sądzić z ostatniego listu do
 M. tu się z konicem lipca wybiera, zamiast powołać i
 prostej zaproszenia przez Radę Wydziału — a kwestie, czy
 i w jakim terminie Pan Kurator mógłby katedrę objąć,
 tylko Pan sam przecież może rozstrzygnąć. Nie wiem, czy
 jest tu ludźmi radzającymi powołanie tego w normalnym
 przyswojeniu form bycia ale coraz częściej, gdy się tu
 z nimi stykam, nie mi rozumieć i nie mogę z nimi
 znaleźć wspólnego języka w sprawach zasadniczych.
 To przykre bardzo. — Co z sobą zrobię, jeszcze nie
 wiem. Podróż miałam myśleć (prawi tydzień do Bremer
 licząc niedzielną na dworzec) i nie bez emocyj i kłopotów
 Ale jakże prędko. Muszę teraz szukać pracy, bo u
 moich b. cięko i trzeba im pomóc a gotówka która udato mi
 się tu dorobić (ok. 2300 zł.) na długi wobec wielkiej dro-
 eżny mi starczy. W Bremserie by mi mogło a w Krakowie
 mi chęć. Atmosfera moralna nie do zniesienia. Prof. Grod.
 wydaje mi się innym symbolem tego miasta. Jestem
 ze dworem i za Os. i nie mogę myśleć odejść od
 tamtejszych ludzi i spraw. Tu czegoś się jak przybłąda
 bezpański, nikomu nie potrzebny. Wprowadzić prof.
 Ing., którego tu spotkałam, mówił mi że chce wrócić
 sprawy mej habilitacji z tym że potem mógłby mi porównać
 na Umie. do Wrocławia ale mi chce o tym myśleć. Wrocław

dla siebie uwariam ze szpetnie miercaluz a deczyje
 w sprawie habilitacji odwracam. Nie wierze w mieraleinosti
 nauki o olicznym układaci sborunkoi. O tej propozycji,
 o ktorej tu wescila mowil mi ten osob, trocie, piny tykko Panu
 Kusoszar i bardzo prazystalya zmai Pana zdanie w tej
 sprawie. ~~.....~~ Nawarie ches byi erdowiekim
 prywatnym i zarobki na udryzwanie dla siebie i jeduego
 bodaj dziecka Marzui. - A teraz pare obrankoi radejzozet:

Widziadam si z Prof Lemp. - wrocił z Lodzi, bo tam warunki
 egzystencji mu nie odpowiadaja. Miernka w Polonii.

Wydal w „Cyfeliuku“ antologis p. Grunwald. (drobne
 poprawki w wyjatku z Dlugowa zrobila cenzura)
 z te kniazetka (ok 4 ark. dr.) dostal 27,000 z. Od jesienu
 obejmie prawdopodobnie katedra w Poznaniu. Bardzo dla
 mnie serdeczny i porzeczny ale dogadai si z nim
 nie potrafis. Radzil mi np., zebym zstosila si na Univ.
 jako asystentka UJR., to mi beda wyptacai zaritek (900 z)

Robi tak P. Gromska, ktora to lat temu to funkezi we
 dwoie pelnila. Takie rzeczy si tu robi i uwaria si
 to za naturalne. Wojte sroasnie jest sumatno

Dr Gmcy nie zastadam, bo jest chizlow w Warszawie
 ale justru ma przyjechai, wiec dam mu wiadomoi
 od Pana Kusosza. Dyr. Kundre jest chory i leczy si

Wzrost

w Zakopanem. Takie nie mogłam sprawdzić, czy P. In. oddał mi przesyłkę. M. nie o tym wie. Ale Dwidia J. ma moim dotarcia do P. J. i obiecała mi sprawdzić. Najle Dwidia okarata mi b. wiele dobroci i serce - to jest naprawdę nasz lwowski człowiek. - Ingot, który dawał mi o swoich Losunkach i obecny Min. bio. i planuje akcje jakis w sprawie On, chciał mi podobno ze mną widzieć. Ale wolalam z nim się nie spotykać, nie wiedząc jak Pan Kurton na jego porzuceniu by się zapatrzywał. On jest w kontakcie z M. ~~porozumieniem~~ i P. Jakkiem. Wzrostowi budują romantyczne nadzieje na odwróceniu akad. Barance, który z jakiegoś powodu okarzi miał publicznie oświadczając że na Ukrainy. P. Tomni me zamiar oddać Polsce jej dobra kulturalne. (t)

Rozpisałam jej straszenie i nie wiem jeszcze, czy w tej formie list będzie mógł odejść. Ale myślę, że wystarczy, co napisalam trzeba było powiedzieć. A potem idzie jak teraz w ciężej wstanie i te kuracie, myślam wciąż wracam do Lwowa. I list jest jak wzięte ręce, które szukają kontaktu i oparcia w berraduzym punkcie.

Najserdeczniejszą myślę zasłan i niech wystarczy dobre będzie z Panem Kurtonem. Dla Pani Mani Ch. serdecznie pozdrawiamia Tęczę J. -

Wielce Szanowny i Kochany Panie Kustoszu -

Nie wiem, czy doszedł Pana obszerny list, wysłany przez Krzyżę z końcem lipca z wiadomością o sprawach Oss. i uniwersytetu. Dais tylko pars non przesłać mogę, korzystając ze sposobności. Przez tydzień byłem w Warszawie - ściśle na gmachach dawnej Warszawy, ale o tym pisać nie sposób. Nie jest wykluczone, że tam się przeniosł - moralnie może będzie lepiej niż tu. Decyzji jeszcze żadnej nie powziąłem a może, to pieniądze są konieczne. Do końca sierpnia a może i przez wrenię jeszcze będę w Bochum (adres dr. F. Jansbrücka Bochumia Oracka 25 dla Ty) - potem może Warszawa, może Gdansk, gdzie donio proponują dobre warunki w szkole piłęz. Ona już pół roku widzi takie życie berdome i tularze, jak ja od miesiąca

Rozumiecia doskonale nastroj P. i to, ze nie moze jui
 ezy' dluzyj. Myslami i sercem jestem we dworze.
 Czy i kiedy bedzie moine wracec. - Prof. L. lezy
 chory - jui na nowym mieszkaniu. Jakis nawrot
 owego tuzinalnego cierpienia z przed dwoch lat.
 Malecyrutki wrócil z ~~Prusami~~ Hroclawia a na od-
 mianę pojedchal tam Inglot z rancieniem jakiego
 "wysokiej" Komisji dla spraw repatriacji. - W Warszawie
 widkiadam sie z p. Paryza, który - jak twierdzi - zabiega
 gorliwie o lozysko i o wnoszenie wydanictwa. Mowila mi
 Grudka J., ze M. mial osobnie wiadomosci od Pana Kustora
 w tych dniach. Wybieram si' wiec jutro do niego - bo bardzo
 chce wiedziec, co z Panem i z Onol. si' dzieje. Serdecznie si' zegnaj
 i niech Bóg czuwa nad Panem. J.

Dla Pani Marii Ch. serdeczne pozdrowienia Tacek.
 Proszę ją powiadomić, że jest doś. zdrowa. Ina - krzymyła na wsi.

25 Gdanska 26. VIII. 1957

471

Kochany Panie Kurtorze

otym samym dniu adres Pana Kurtorze spieczętowany
przed wszystkim z najserdeczniejszymi życzeniami po-
stania. Nieumieramnie żałowałam, że rozmawiałam
z Pan Kurtorze w Wybrzeżu. W drodze
powrotnej z Zakopanego nie zatrzymałam się
w Krakowie, tym bardziej, że Pani Maixowa,
z którą widywałam się w Zakopanem, nie miała
do chwili mego wyjazdu żadnej wiadomości o
powrocie Pana Kurtorza do Krakowa. Miałam
nie nadzieję, że tu jeszcze Pana Kurtorza zasta-
nę. 3 lub 4 września będę w Krakowie. Ale

znów mi spotkamy się, skoro - jak dziś mi mówi
 Pan Górkiwier - będzie Pan Kurator w tedy we Wrocławiu.
 Gdybym w Krakowie mi zabymała się dłużej niż
 2-3 dni, wracałabym już do Wrocław, by móc się z Panem
 zobaczyć. O tych rzeczach chciałabym powiedzieć.
 Poniżej tych 12 pomysłach lat, które minęły od mego
 wyjazdu ze dworca, czuła bardzo myślanie: pa.
 miła serdeczna wracałam się do Pana Kuratora.
 A zawsze jaświł się u nich Pan jak nowoczesne widzenie
 naszego Nierównego Kościoła. To mi komplement
 tylko miła ocena i miłoparcie naruszającego mi po
 stonawia. - Wyraz głębokiej ceni i podziwowania
 b. serdecznie raz jeszcze T. Gąbka.

DOKŁADNY ADRES
PRZYSPIESZA DORĘCZENIE
LISTU

Włtan
Prof. Dr. Mieczysław Gsbarowicz

Kraków

Limanowskiego 42

z listami P. Swarynowskiej

474

DAVID
KING
DOUGLAS
1811

BIBLIOTEKA
OSSOLINEUM

Konserwację przeprowadził(a):

Lidia Słiba

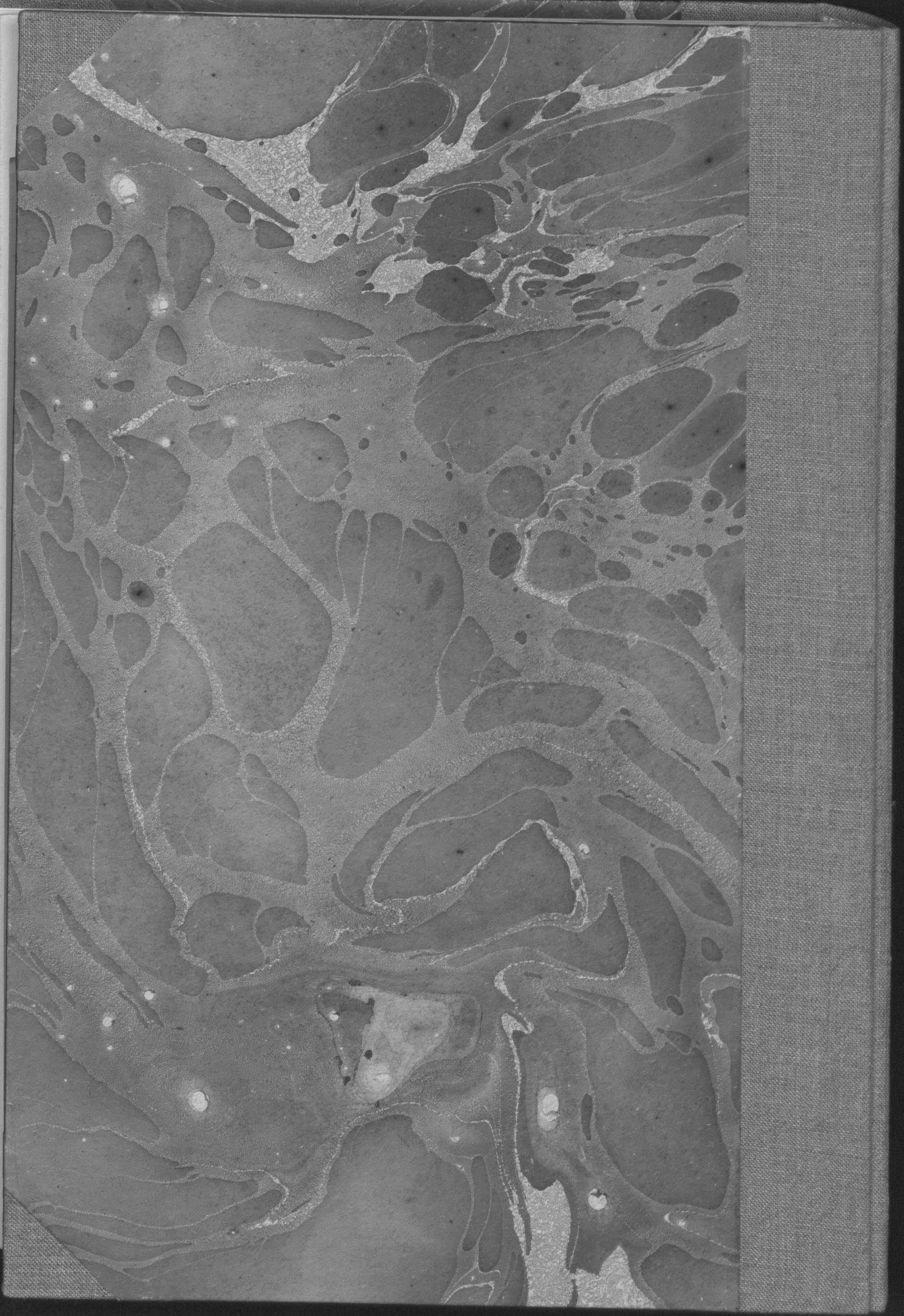
Wrocław dnio 12 IV 1995

Pracę wykonał(a)

Gregorz Lukowski

Wrocław, dnia 26 IV 1995

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Ostatnia 17

60-102 Poznań

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82